

Anlæg

i 1000. kr.

Forslagstype	Udvalg_navn	BudgetID	BudgetID_navn	Sum af 2027	Sum af 2028	Sum af 2029	Sum af 2030
				Omk	Omk	Omk	Omk
Anlæg	Teknik- Plan- og Havneudvalget	2023_64	Initiativer til udvikling af Ringe By (lgangværende)	7.500	7.500	6.300	1.000
		2023_65	Byfornyelse - Landsbypuljen (lgangværende)	1.700	1.700	1.700	1.700
		2023_66	Faaborg Torv (lgangværende)	-500	1.200	1.600	1.500
		2023_74	Bosætning - Nye legepladser som attraktive lege- og fritidstilbud til børn (lgangværende)	0	0	1.000	1.000
		2023_76	Anlæg af cykelstier og opfølgning på trafiksikkerhedsplan (lgangværende)	8.000	9.000	9.000	9.000
		2023_82	Omdanne og opgradere kvaliteten af Nr. Lyndelse og Nr. Søby bymidter (lgangværende)	2.000	4.700	1.514	0
		2024_424	Faaborg Øst - Sikring af veje til nye boligområder (lgangværende)	100	300	5.050	7.700
		2025_82	Byfornyelse – Pulje til fornyelse af bymidter (lgangværende)	350	350	350	350
		2026_106	Udskiftning og optimering af vintergrej (lgangværende)	1.500	1.200	1.500	0
		2026_107	Ringe Nord - Vejanlæg (lgangværende)	5.400	0	0	0
		2026_188	Renovering af toiletfaciliteter på Faaborg Havn (L) (lgangværende)	865	0	0	0
		2027_59	Ny salthal i Ringe	8.369	0	0	0
		2027_86	Byforskønnelse - Områdefornyelse (lgangværende)	2.500	2.500	2.500	2.500
	Skole- og Dagtilbudsudvalget	2023_39	Nyt børnehus i Område Midt [lgangværende]	4.306	9.796	21.537	0
		2023_45	Tilbygning til udvidelse af dagtilbudskapacitet i Eventyrhuset (Ryslinge) [lgangværende]	3.475	4.989	0	0
		2026_176	Udvidelse af dagtilbudskapacitet i Børnehuset Carl Nielsen [lgangværende]	925	6.488	0	0

Forslagstype	Udvalg_navn	BudgetID	BudgetID_navn	Sum af 2027 Omk	Sum af 2028 Omk	Sum af 2029 Omk	Sum af 2030 Omk
		2026_177	Tilbygning af vuggestuefacilitet på Broby-egnen/Midtfyn [lgangværende]	0	0	2.903	0
		2026_184	Løft af faglokaler: Musiklokale samt undervisningslokale på Carl Nielsen Skolen [lgangværende]	887	0	0	0
		2027_164	Forøget børnehavekapacitet på Midtfyn	1.775	0	0	0
		2027_165	Udvidelse af udskoling på Nordagerskolen	474	0	439	0
		2027_40	Tilpasning af ventilation og lys i fløj på Heldagsskolen Faaborg-Midtfyn	3.596	0	0	0
		2027_42	Forøget dagtilbudskapacitet i Børnehuset Kastanjen	0	3.602	6.822	0
		2027_45	Etablering af grupperum i Hættegården	319	0	0	0
		2027_46	Tilpasning af institutionskøkken i Kaptajngården (Vester Hæsing)	371	0	0	0
	Kultur- Fritids- og Lokalsamfundsudvalget	2023_104	Modernisering af lokale aktivitetscentre (lgangværende)	1.500	1.500	1.500	1.500
		2023_105	Renovering af idrætshaller - overført anlæg med supplerende overslagsår (lgangværende)	4.665	6.100	6.900	3.500
		2023_106	Lysanlæg på idrætsanlæg/boldbaner - udskiftning og renovering (lgangværende)	1.100	800	600	600
		2023_71	Lokale bynære stier og naturstier (lgangværende)	610	610	610	610
		2023_75	Udvikling af spor til både gravelcykler og MTB i hele Faaborg-Midtfyn kommune - for alle (lgangværende)	100	100	150	150
		2026_163	Øhavsmuseet Faaborg - nyt besøgscenter og landskabsmuseum (lgangværende)	7.000	0	0	0
		2026_171	Signaturprojekt Faaborg Museum (lgangværende)	10.000	0	0	0
		2027_130	Renovering af Shelterpladsen Millinge Klint (lgangværende)	370	0	0	0

Forslagstype	Udvalg_navn	BudgetID	BudgetID_navn	Sum af 2027	Sum af 2028	Sum af 2029	Sum af 2030
				Omk	Omk	Omk	Omk
	Natur- Klima- og Bæredygtighedsudvalget	2023_73	Skovrejsning (lgangværende)	300	300	300	300
		2025_6	LIFE RING Natur2000 projekt (lgangværende)	690	690	690	690
		2026_130	Marin naturgenopretning i Det sydfynske Øhav (lgangværende)	351	351	351	0
		2027_170	Forundersøgelser af kvælstofomsættende vådområder 2027 - Overført	-2.430	0	0	0
		2027_47	Grøn Treparts projekter - forundersøgelser	5.000	150	150	150
		2027_48	Grøn Treparts projekter – Realiseringer	10.000	15.000	20.000	-25.500
	Sundheds- og Ældreudvalget	2025_64	Bedre rammer om plejehjemsbeboere [lgangværende]	380	0	0	0
		2025_67	Imødekommelse af arbejdsmiljøproblemer i hjemmeplejen Årslev [lgangværende]	0	0	2.871	0
		2025_73	Udvidelse og ombygning af Tømmergården [lgangværende]	1.342	1.610	0	0
		2026_139	Udskiftning af køkkenmaskiner og madvogne [lgangværende]	360	0	0	0
		2026_144	Udskiftning af plejesenge og loftslifte [lgangværende]	1.400	0	0	0
		2027_111	Ovn og kipgryde til Mad, Måltider og Ernæring	355	0	0	0
		2027_112	Ombygning af Plejehjemmet Nørrevængets store køkken	4.205	0	0	0
		2027_76	Øget sikkerhed for beboere på Åløkkeparken Plejehjem	205	0	0	0
	Økonomi- Erhvervs- og Turismeudvalget	2023_15	Faaborg/Stormflodssikring (lgangværende)	13.100	31.400	-19.750	0
		2023_21	Energibesparende investeringer i kommunale bygninger (lgangværende) (L)	10.000	10.000	10.000	10.000
		2023_22	Bygningsvedligehold mv. Polymeren (lgangværende)	1.000	1.000	500	500
		2023_23	Årslev - Udvikling af ny bydel i Årslev Syd (lgangværende)	1.500	17.000	15.500	6.500
		2023_295	Slagteribygningen (lgangværende)	11.250	12.650	10.000	0

Forslagstype	Udvalg_navn	BudgetID	BudgetID_navn	Sum af 2027 Omk	Sum af 2028 Omk	Sum af 2029 Omk	Sum af 2030 Omk
		2024_387	Udvikling af og rekreative forbindelser i Kulturområdet (lgangværende)	0	2.300	2.323	0
		2024_480	Renovering af turistbureau i Faaborg (lgangværende)	500	0	0	0
		2027_162	Renovering af skonnerten Fylla	1.339	0	0	0
		2027_8	Campus Faaborg	300	2.700	0	0
		2027_83	Udskiftning af sikringsanlæg i kommunale bygninger	3.440	3.440	3.440	3.440
Hovedtotal				143.844	161.026	118.350	27.190

INDHOLDSFORTEGNELSE

TEKNIK- PLAN- OG HAVNEUDVALGET	4
Anlæg	4
2023_64 - Initiativer til udvikling af Ringe By (Igangværende)	4
2023_65 - Byfornyelse - Landsbypuljen (Igangværende)	8
2023_66 - Faaborg Torv (Igangværende)	11
2023_74 - Bosætning - Nye legepladser som attraktive lege- og fritidstilbud til børn (Igangværende)	15
2023_76 - Anlæg af cykelstier og opfølgning på trafiksikkerhedsplan (Igangværende)	18
2023_82 - Omdanne og opgradere kvaliteten af Nr. Lyndelse og Nr. Søby bymidter (Igangværende)	21
2024_424 - Faaborg Øst - Sikring af veje til nye boligområder (Igangværende)	24
2025_82 - Byfornyelse – Pulje til fornyelse af bymidter (Igangværende)	27
2026_106 - Udskiftning og optimering af vintergrej (Igangværende)	29
2026_107 - Ringe Nord - Vejanlæg (Igangværende)	31
2026_188 - Renovering af toiletfaciliteter på Faaborg Havn (L) (Igangværende)	33
2027_59 - Ny salthal i Ringe	36
2027_86 - Byforskønnelse - Områdefornyelse (Igangværende)	39
SKOLE- OG DAGTILBUDSUDVALGET	41
Anlæg	41
2023_39 - Nyt børnehus i Område Midt [Igangværende]	41
2023_45 - Tilbygning til udvidelse af dagtilbudskapacitet i Eventyrhuset (Ryslinge) [Igangværende]	46
2026_176 - Udvidelse af dagtilbudskapacitet i Børnehuset Carl Nielsen [Igangværende]	51
2026_177 - Tilbygning af vuggestuefacilitet på Broby-egnen/Midtfyn [Igangværende]	54
2026_184 - Løft af faglokaler: Musiklokale samt undervisningslokale på Carl Nielsen Skolen [Igangværende]	57
2027_164 - Forøget børnehavekapacitet på Midtfyn	60
2027_165 - Udvidelse af udskolingen på Nordagerskolen	65
2027_40 - Tilpasning af ventilation og lys i fløj på Heldagsskolen Faaborg-Midtfyn	69
2027_42 - Forøget dagtilbudskapacitet i Børnehuset Kastanjen	72
2027_45 - Etablering af grupperum i Hættegården	76
2027_46 - Tilpasning af institutionskøkken i Kaptajngården (Vester Hæsinge)	79
KULTUR- FRITIDS- OG LOKALSAMFUNDSUDVALGET	81
Anlæg	81

2023_104 - Modernisering af lokale aktivitetscentre (Igangværende)	81
2023_105 - Renovering af idrætshaller - overført anlæg med supplerende overslagsår (Igangværende).....	84
2023_106 - Lysanlæg på idrætsanlæg/boldbaner - udskiftning og renovering (Igangværende)	87
2023_71 - Lokale bynære stier og naturstier (Igangværende)	91
2023_75 - Udvikling af spor til både gravelcykler og MTB i hele Faaborg-Midtfyn kommune - for alle (Igangværende)	95
2026_163 - Øhavsmuseet Faaborg - nyt besøgscenter og landskabsmuseum (Igangværende)	98
2026_171 - Signaturprojekt Faaborg Museum (Igangværende)	100
2027_130 - Renovering af Shelterpladsen Millinge Klint (Igangværende)	102
NATUR- KLIMA- OG BÆREDYGTIGHEDSUDVALGET	104
Anlæg	104
2023_73 - Skovrejsning (Igangværende)	104
2025_6 - LIFE RING Natur2000 projekt (Igangværende)	107
2026_130 - Marin naturgenopretning i Det sydfynske Øhav (Igangværende).....	110
2027_170 - Forundersøgelser af kvælstofomsættende vådområder 2027 - Overført.....	113
2027_47 - Grøn Treparts projekter - forundersøgelser	116
2027_48 - Grøn Treparts projekter – Realiseringer	119
SUNDHEDS- OG ÆLDREUDVALGET	123
Anlæg	123
2025_64 - Bedre rammer om plejehjemsbeboere [Igangværende].....	123
2025_67 - Imødekommen af arbejdsmiljøproblemer i hjemmeplejen Årslev [Igangværende] .	127
2025_73 - Udvidelse og ombygning af Tømmergården [Igangværende]	132
2026_139 - Udskiftning af køkkenmaskiner og madvogne [Igangværende]	137
2026_144 - Udskiftning af plejesenge og loftslifte [Igangværende].....	140
2027_111 - Ovn og kipgryde til Mad, Måltider og Ernæring	143
2027_112 - Ombygning af Plejehjemmet Nørrevængets store køkken	145
2027_76 - Øget sikkerhed for beboere på Åløkkeparken Plejehjem.....	149
ØKONOMI- ERHVERVS- OG TURISMEUDVALGET	152
Anlæg	152
2023_15 - Faaborg/Stormflodssikring (Igangværende).....	152
2023_21 - Energibesparende investeringer i kommunale bygninger (Igangværende) (L)	156
2023_22 - Bygningsvedligehold mv. Polymeren (Igangværende)	160
2023_23 - Årslev - Udvikling af ny bydel i Årslev Syd (Igangværende)	162
2023_295 - Slagteribygningen (Igangværende).....	167

2024_387 - Udvikling af og rekreative forbindelser i Kulturområdet (Igangværende)	170
2024_480 - Renovering af turistbureau i Faaborg (Igangværende)	173
2027_162 - Renovering af skonnerten Fylla	176
2027_8 - Campus Faaborg	179
2027_83 - Udskiftning af sikringsanlæg i kommunale bygninger	182

TEKNIK- PLAN- OG HAVNEUDVALGET

Anlæg

2023_64 - Initiativer til udvikling af Ringe By (lgangværende)

Type	Tekst
Udvalg	Teknik- Plan- og Havneudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2023_64
Budgettype	Anlæg
Fagområde	By og Egnsudvikling (R)
Indsatsområde	Attraktive by- og lokalsamfund
Funktion	Standardforbedringer af færdselsarealer
Service	Ej service
Geografi	Ringe
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

Ringe udgør én af de to hovedbyer i kommunen. Ifølge kommunens udviklingsstrategi er Ringes rolle at danne centrum for både bosætning, handel, anden service og erhverv. Masterplanen for Ringe (2011), Bymidteplanen (2025) samt helhedsplanen for nyt boligområde syd for Ringe (2025) viser retningen. Realisering af planerne skal styrke og fremtidssikre byen som attraktiv og levende, med flere beboere og hvor detailhandelen fortsat er et vigtigt bidrag hertil. Kommende års initiativer rettes mod følgende indsats: - Videreudvikling af ny bydel øst for Ringe Station, hvor ledige arealer gøres klar til udbud til investorer med henblik på udvikling af nye attraktive boliger; - Afledte investeringer som grundlag for en realisering af helhedsplanen i Ringe Syd, særligt udbygning af infrastrukturen; - Det videre arbejde med bymidteplanen, herunder vedligehold og udvikling af passager og forbindelser i bymidten for at binde byen bedre sammen mellem centrum og søen og ud til idrætsområdet.

Forudsætninger

Ringe udvikles med udgangspunkt i Masterplanen for Ringe som er fra 2011 samt Bymidteplanen, der blev genvedtaget i 2025 som en del af arbejdet med Fremtidens Fynske Bymidter - et stort udviklingsprojekt der fokuserer på at styrke erhvervsdrivende virksomheder i 7 fynske bymidter, herunder Faaborg. Projektet er støttet af EU regionalfondsmidler. Dertil kommer helhedsplanen for

Ringe Syd, vedtaget i marts 2025. I forhold til udbygningen af Ringe fokuseres der i de kommende år primært på realisering af Ringe Øst (området øst for banen) og Ringe Syd samt fortsat udvikling og understøttelse af bymidten.

Ringe Øst - klargøring af område til nye boliger

Ringe Øst - området øst for banen på den gamle jernstøbergrund, skal udvikles til et nyt boligområde i de kommende år, hvor ledige arealer gøres klar til udbud til investorer med henblik på udvikling af nye attraktive boliger. Det forventes at der kan udbydes byggeretter i slutningen af 2026. Området er særligt attraktivt, da det er det eneste ledige areal tæt på centrum, hvor der kan opføres nye boliger. I Ringe Øst forventes det, at der kan opføres op mod 65 boliger og et erhvervsbyggeri på omkring 1500 m², når det er fuldt udbygget. Der afsættes 1 mio. kr. i overslagsårene til klargøring af området.

Ringe Syd - infrastruktur

En realisering af helhedsplanen for Ringe Syd kræver en udbygning af infrastrukturen. Trafikanalysen fra helhedsplanen for Ringe Syd peger på, at der er behov for 14,3 mio. kr. til at dække udgifter til udbygning af infrastrukturen i etape 1 af helhedsplanen. Midlerne skal anvendes til udbygning af Boltinggårdvej etape 1 (8,2 mio. kr.), Svendborgvej, trafiksikkerhed (2,2 mio. kr.) og anlæg af cykelstier (3,9 mio. kr.) frem mod 2030. Dertil er det besluttet at der skal bygges et nyt børnehus i Ringe Syd, på det kommunale areal. En forudsætning for at børnehuset kan realiseres er, at der anlægges en fællesvej til den nye matrikel. Fællesvejen skal også betjene nabomatriklerne og vil derfor også være en forudsætning for at der kan udvikles boliger på disse arealer. Udgiften for fællesvejen estimeres til i alt 4,0 mio. kr., hvoraf 2,5 mio. kr. skal prioriteres i 2027 og 1,5 mio. kr. skal prioriteres i 2028 for at sikre, at daginstitutionen kan stå klar i 2029, jf. budgetforslag "Nyt børnehus i Område Midt [Overført], Budget ID: 2023_39".

I budget 2026 blev der afsat 12,5 mio. kr. til udbygning af infrastrukturen i Ringe Syd. Der er et samlet anlægsbehov til Ringe Syd på 18,3 mio. kr. (heraf 4 til ny fællesvej til børnehuset). For at sikre en fuld udbygning af infrastrukturen inkl. fællesvej til det nye børnehus, skal der afsættes yderligere 5,8 mio. kr., som er en forudsætning for udviklingen af hele etape 1 i Ringe Syd. Med igangsætningen af tre lokalplaner, der forventes klar til realisering medio 2027, forventes det at udviklingen vil ske hurtigt og derfor afsættes der 6,5 mio. kr. allerede i 2027, 6,5 mio. kr. i 2028 og 5,3 mio. kr. i 2029 til udbygning af infrastrukturen i etape 1 af Ringe Syd, der kan stå endeligt færdigt i 2030.

Ringe bymidte - udvikling og understøttelse af en attraktiv bymidte

Ringes bymidte skal understøttes, så den fortsat kan danne ramme om både bosætning, handel og erhverv. Et attraktivt centrum og et sammenhængende netværk af byrum og forbindelser, vil være med til at sikre at bymidten fortsat vil blive besøgt, tiltrække ny handel og erhverv og skabe muligheder for oplevelser. Ringe har fået nyt Torv, men er udfordret af, at forbindelserne fra og til det nye torv er usynlige og ikke inviterende og der mangler et naturligt flow i byen for gående. Bymidten skal i den ene retning bindes bedre sammen med området ved Bygmestervej med mange store butikker via det nye boligområde i Ringe Øst. Den modsatte vej skal bymidten bindes sammen med Ringe Sø og Midtfyns Fritidscenter. Et oplevelsesstrøg på tværs af bymidte, handel, natur og fritidsliv vil understrege byens attraktivitet og skabe de nødvendige og naturlige forbindelser mellem

byens vigtige destinationer. Der afsættes 3 mio. kr. i overslagsårene til at sikre fortsat udvikling af en attraktiv bymidte.

Samlet budgetønske

De tre indsatser giver et samlet budgetønske til initiativer til udvikling af Ringe by på 22,3 mio. kr. fra 2027 til 2030.

Budgettet for 2027 fordeles på følgende måde:

2027: 7,500 mio. kr. (heraf 6,5 til Ringe Syd og 1 til Ringe Øst)

2028: 7,500 mio. kr. (heraf 6,5 til Ringe Syd og 1 til bymidten)

2029: 6,300 mio. kr. (heraf 5,3 til Ringe Syd og 1 til bymidten)

2030: 1,000 mio. kr. (1 til bymidten).

Afledt drift beregnes på baggrund af det konkrete anlæg, og den planlagte eksekvering vil dermed variere over årene. Derudover tages der i beregningen for hhv. grøn og grå drift udgangspunkt i, hvad der er afsat til grønne arealer og infrastruktur i det pågældende anlæg. 3% af anlægssum til grøn drift og 1,5% af anlægssum til grå drift.

Konsekvenser

Prioritering af midler til forbedring af byens fysiske rammer, er afgørende for realisering planerne for Ringe med henblik på at sikre den fortsatte positive udvikling af Ringe og sikre øget bosætning, jf. Udviklingsstrategien.

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	7.500	7.500	6.300	1.000	0	0	0	0	0	0
Inventar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	7.500	7.500	6.300	1.000	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rengøring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udvending renhold	0	127	226	271	271	271	271	271	271	271
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	0	127	226	271	271	271	271	271	271	271

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Type	Tekst
Udvalg	Teknik- Plan- og Havneudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2023_65
Budgettype	Anlæg
Fagomraade	By og Egnsudvikling (R)
Indsatsområde	Attraktive by- og lokalsamfund
Funktion	Byfornyelse
Service	Service
Geografi	Ikke specificeret
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

Med Landsbypuljen i Faaborg-Midtfyn Kommune gøres en fokuseret indsats for at forskønne mindre byer og lokalsamfund i kommunen. De projekter, som puljen kan anvendes til, ligger inden for byfornyelsesloven og omfatter blandt andet nedrivning af nedslidte boliger og erhvervsbygninger, bygningsfornyelse. Lokalt kan puljen kun anvendes i byer med færre end 3.000 indbyggere og i det åbne land. Puljens formål er at sikre attraktive boligområder og landsbymiljøer i landområderne. Private husejere og boligudlejere kan søge om støtte til renovering af private helårsboliger eller udlejningsejendomme til helårsbeboelse. Der kan også søges om støtte til renovering af forsamlingshuse og bygninger med lignende anvendelse.

Forudsætninger

Bygningsfornyelse

Landsbyerne og byerne er gensidigt afhængige af hinanden, og udviklingen af både land og by er afgørende for at sikre attraktive boligområder og bosætningsmiljøer i både by- og landsamfund.

Byfornyelsesindsatsen har stor betydning for at bremse og vende en negativ udvikling i en række lokalsamfund og vurderes at gøre en væsentlig forskel ift. fastholdelse og tiltrækning af nye borgere til disse lokalsamfund. Et større antal landsbyer vurderes fortsat at have et aktuelt eller nært forestående behov for en indsats, ligesom der fortsat kommer ejendomme til, med behov for nedrivning eller omfattende renovering, og flere lokalsamfund efterspørger en indsats. I flere af kommunens mellemstore byer, landsbyer og landområder er der et overskud af boliger, som over tid er med til at give et nedslidt indtryk af disse områder. Det vurderes, at der fortsat er markant behov for nedrivning af faldefærdige eller kraftigt renoveringskrævende boliger. En fokuseret og fortsat oprydning i de berørte områder er derfor en vigtig indsats i udviklingen af at gøre boligmassen i landområderne attraktiv. Puljen giver mulighed for:

- At private husejere og boligudlejere kan søge om støtte til bygningsfornyelse og istandsættelse af private helårsboliger og udlejningsejendomme til helårsbeboelse. Der kan søges om støtte til renovering af boligernes klimaskærm, det vil sige til renovering af tag, facade, vinduer, døre og terrændæk. At kommunen kan nedrive sundhedsskadelige eller brandfarlige boliger; herunder boliger der udvendigt ikke påvirker omgivelserne negativt, men indvendigt er i så dårlig stand, at de ikke må bebos, for eksempel i forbindelse med skimmelsvampsager.
- At finansiere indretning af offentligt tilgængelige byrum, hvor kommunalbestyrelsen giver eller har givet støtte til nedrivning af en bygning. Dermed kan der indrettes et rekreativt og offentligt byrum for forholdsvis få midler. Det hjælper til at forbedre lokalområdernes omdømme, idet arealerne fremstår mere præsentable i landsbyerne.
- At finansiere områdefornyelser, hvor der kan laves indsatser i større områder. Arbejdet med områdefornyelse er finansieret af pulje til byforskønnelse (jf. budgetskema).

Puljen kan samtidig understøtte en tilpasning i boligmarkedet i kommunens lokalsamfund og sikre en attraktivitet, der kan fastholde et marked, som matcher de investeringer husejerne har lagt i deres ejendomme. Der skabes således mulighed for et fortsat "flow" i køb og salg af ejendomme og sandsynligheden for fortsat vedligeholdelse og modernisering af boligmassen i disse områder øges.

Fremtidige midler fra staten til byfornyelse

Den landspolitiske aftale om midler til fornyelse af landsbyer løber frem til udgangen af 2027. Midlerne til Pulje til Landsbyfornyelse forhandles nationalt årligt, og det er derfor svært at vide, hvad omfanget bliver fremadrettet. I forslaget til finansloven for 2026 er der afsat midler til og med 2027. Det forventes, at rammen, som Faaborg-Midtfyn Kommune modtager, vil forblive den samme som i 2025, da der på finanslovsforslaget i overslagsårene er afsat ca. 80 mio. kr. årligt i årene 2026 og 2027 til landsbyfornyelse, hvilket er det samme som for 2025. Midlerne afhænger dog af, hvor mange kommuner, der ønsker del i puljen, og det er derfor svært at forudse midlernes omfang.

I 2025 har Faaborg-Midtfyn Kommune fået tildelt ca. 2,5 mio. kr. svarende til en medfinansiering på ca. 1,7 mio. kr. (40%). Det vurderes, at der kan budgetteres på baggrund af senest tildelte midler.

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	4.250	4.250	4.250	4.250	0	0	0	0	0	0
Inventar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	-2.550	-2.550	-2.550	-2.550	0	0	0	0	0	0
I alt	1.700	1.700	1.700	1.700	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rengøring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udvending renhold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Type	Tekst
Udvalg	Teknik- Plan- og Havneudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2023_66
Budgettype	Anlæg
Fagområde	By og Egnsudvikling (R)
Indsatsområde	Øvrige anlæg
Funktion	Standardforbedringer af færdselsarealer
Service	Ej service
Geografi	Ikke specificeret
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

I Udviklingsplanen for havnenære arealer og bymidten i Faaborg fra 2023 beskrives et stort oplevelsesøkonomisk potentiale ved at skabe et moderne torv og binde byen bedre sammen i et netværk af forbindelser mellem de store signaturprojekter, Slagteribygningen, Øhavsmuseet og Faaborg Museum og bymidten, - især torvet som byens hjerte. En modernisering af torvet blev sat i gang i 2025 og i 2026 er torvet færdiganlagt. I starten af 2026 vedtog og igangsatte kommunalbestyrelsen et samlet idéoplæg til at forbedre forbindelserne mellem by og havn for at understøtte Faaborgs samlede udvikling som et oplevelsesøkonomisk kraftcenter. Fra 2027-2029 udføres første etape af projekterne i idéoplægget. For at realisere 2. etape foreslås det, at der afsættes yderligere 3,1 mio. kr. i overslagsårene.

Forudsætninger

Udviklingen i Faaborg accelererer i disse år. Med det nye torv, omdannelsen af Slagteribygningen, udvidelsen af Øhavsmuseet og moderniseringen af Faaborg Museum forventes byen at tiltrække flere besøgende og turister. Besøgstællere opsat i bymidten, på havnen og i forbindelserne mellem de to områder viser, at bymidten fortsat er det mest besøgte sted – selv om sommerens stadepladser på havnen har været en stor succes. Tallene viser samtidig, at bevægelsen mellem bymidte og havn er meget begrænset, og at det især er vanskeligt at trække besøgende fra byen ned til havnen. Derfor er der behov for at styrke forbindelserne, så flere naturligt ledes mellem de to områder. Målet er både at øge livet på havnen og samtidig fastholde bymidten som centrum for handel, erhverv og oplevelser i Faaborg.

I starten af 2026 vedtog og igangsatte Kommunalbestyrelsen et samlet idéoplæg (etape 1 og etape 2) til at forbedre forbindelserne mellem by og havn for at understøtte Faaborgs samlede udvikling som et oplevelsesøkonomisk kraftcenter. Idéoplægget er udarbejdet efter en grundig borgerinddragelse i 2025. Etape 1 kan finansieres inden for det tidligere afsatte budget, og hvis etape 2 skal gennemføres, er der behov for at afsætte yderligere 3,1 mio. kr. i budgettet.

Etape 1 (2027–2029): Forbindelser mellem by og havn

Fra 2027-2029 udføres etape 1 af projekterne i idéoplægget, som dækker følgende delprojekter, der alle er med til at styrke forbindelser mellem bymidten og havnen. Projekterne er godkendt af Kommunalbestyrelsen den 14. januar 2026.

Holkegade/Havnegade – Overgang og belægning

- **Toldboden/Strandgade** – Byrum og træer
- **Jomfrulågen** – Belægning m.m.
- **Adelgade** – Belægning m.m.

Etape 2 (2029–2030): Byen bindes sammen på tværs

Kræver at der afsættes yderligere 3,1 mio. kr.

For at skabe en mere sammenhængende bymidte i Faaborg er det nødvendigt også at styrke forbindelserne på tværs af byen. Området omkring Forum Faaborg, Øhavsskolen, Turbinehallen, busstationen og Faaborg Museum rummer et stort potentiale, men er i dag dårligt koblet til gågaden.

Besøgstal viser, at kun 10–20 procent af bymidtebesøgende bevæger sig ned i Østergade ved Faaborg Museum. Ankomsten fra busstationen er utydelig, og gående mangler klare vejvisninger. De tre eksisterende passager mellem Forum Faaborg området og gågaden er svagt markerede og inviterer ikke til brug, og selv Skolestien trænger til forbedringer. Samtidig er flere tværgående passager mellem by og havn for usynlige og bør fremhæves som genveje mellem by og havn. Dette gælder passagen ved Helios, Brandts Passage og gennem den Voigtske Gård og en forbedring af disse vil være med til at skabe et samlet netværk af forbindelser, der binder byen sammen på tværs og mellem by og havn.

Etape 2 adresserer udfordringerne ved at forbedre og synliggøre passagerne samt skabe stærkere forbindelser mellem bymidten, busstationen, havnen og de centrale kultur- og uddannelsesinstitutioner. Etapen er en del af det samlede idéoplæg for bedre forbindelser mellem by og havn, men mangler finansiering for at kunne realiseres - i alt 3,1 mio. kr.

- **Den Voigtske Passage** – Belægning, træer og wayfinding – 800.000 kr.
- **Helios Passagen** – Lys, kunst og wayfinding – 500.000 kr.
- **Brandts Passage** – Lys, kunst og wayfinding – 700.000 kr.

- **Østergade** – Træer og ophold – 1.100.000 kr.

Økonomi og statslige midler

- Etape 2 kan ikke få statsligt tilskud under forsøgsordningen for *Frie Bymidter*.
- For at bevare tilskuddet fra forsøgsordningen *Frie Bymidter* skal tidligere afsatte 3,25 mio. kr. fastholdes og bruges senest i 2029.

Det oprindelige budget og tillægsbevillingen på 3,1 mio. kr. fordeles på følgende måde

- 2027: 0 mio. kr., indtægt på 0,5 mio. kr.
- 2028: 3,25 mio. kr., indtægt på 2,05 mio. kr.
- 2029: 1,6 mio. kr. (nye midler ift. 2026 budget)
- 2030: 1,5 mio. kr. (nye midler ift. 2026 budget)

Det giver et samlet anlægsbehov på 6,35 mio. kr. og der forventes en samlet indtægt på 2,55 mio. kr. Nettobeløbet bliver derfor 3,8 mio. kr.

Overordnet tidsplan: Realisering af projekter i idéoplæg for forbindelser mellem by og havn, etape 1: 2027-2029. Realisering af projekter i idéoplæg for forbindelser mellem by og havn, etape 2: 2029-2030.

En styrkelse af forbindelser mellem by og havn betyder, at der er behov for at justere driften. Afledt drift til Faaborg Torv er udmøntet, mens der er beregnet ny afledt drift til styrkede forbindelser, hvorfor der er behov for at tilføje ny afledt drift til bl.a. ny belægning, kunst og belysning samt træer og beplantning. Derfor beregnes afledt drift af 1% af anlægssummen til grå drift (herunder lys og kunst) og 3 % af anlægssummen til grøn drift (træer, beplantning). Fordelingen af den samlede sum forventes at være 5 mio. kr. til grå drift (ny belægning, wayfinding, lys og kunst) samt 1,35 mio. kr. til grøn drift (træer, beplantning mv.). Det giver en samlet årlig afledt drift på 90.500 kr. Afledt drift udmøntes fra 2028 med 50 % og fra 2030 med 100 %.

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	0	3.250	1.600	1.500	0	0	0	0	0	0
Inventar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	-500	-2.050	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	-500	1.200	1.600	1.500	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rengøring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udvending renhold	0	45	45	90	90	90	90	90	90	90
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	0	45	45	90	90	90	90	90	90	90

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

2023_74 - Bosætning - Nye legepladser som attraktive lege- og fritidstilbud til børn (lgangværende)

Type	Tekst
Udvalg	Teknik- Plan- og Havneudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2023_74
Budgettype	Anlæg
Fagomraade	Infrastruktur, Ejendomme og Grønne Områder (R)
Indsatsområde	Attraktive by- og lokalsamfund
Funktion	Grønne områder og naturpladser
Service	Service
Geografi	Ikke specificeret
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

Forslaget er første gang godkendt ved budget 2018. Fokus på bosætning og herunder tiltrækning af børnefamilier er en forudsætning for udviklingsstrategiens mål om +3.000 borgere i 2040. For at tiltrække børnefamilier foreslås det, at legefaciliteter til børnefamilierne styrkes i byrummene i de 4 udviklingsbyer, som har det største potentiale for vækst.

Legepladserne er ofte et vigtigt samlingspunkt i byernes rum, og de er med til at skabe en oplevelse af liv - også for dem der ikke direkte bruger pladserne. I Faaborg-Midtfyn Kommune er der kun få og mindre legepladser centralt i det offentlige rum i de større byer. Legepladserne er ofte ældre og beliggende i grønne områder eller i forbindelse med en børneinstitution. Økonomien på området rækker til at vedligeholde de eksisterende legepladser på nuværende niveau.

Nye centralt placerede og spektakulære legepladser, der inviterer både børn og voksne til leg og bevægelse og længere ophold i byrummene, vil medvirke til:

- at styrke og synliggøre børns og familiers lyst til aktivitet og ophold i det offentlige rum
- at styrke indtrykket af levende og attraktive byer og lokalsamfund, samt
- at brande området som et godt sted for børn at vokse op.

Det vurderes, at det i snit vil koste omkring 1 mio. kr. at etablere en legeplads centralt i de offentlige byrum, hvis den skal fremtræde med stor legeværdi og samtidig både være sikker og arkitektonisk tiltrækkende for både børn og voksne.

Legepladserne bliver udviklet i samarbejde med lokale borgere, institutioner og foreninger m.fl., sådan at legepladserne er med til at styrke den enkelte egnprofil. Den spektakulære legeplads i Faaborg blev færdig efteråret 2019. Temaet er "Fynbo-malerne" og blev udviklet i samarbejde med Faaborg Kunstmuseum. I 2023 er der anlagt en ny legeplads i Ringe, som indbyder til aktivitet og samtidig illustrerer cykling for at understrege byens cykeltradition og at legepladsen ligger i tilknytning til den kommende Multipark ved Idrætscenter Midtfyn. Begge legepladser anvendes i stor stil af både børn og voksne og er godt besøgte.

For de to sidste byer, Årslev og Nr. Lyndelse, forventes anlæg i 2029 og 2030.

Forudsætninger

En spektakulær legeplads med et nutidigt arkitektonisk udtryk, som lægger op til ophold og leg for både børn og voksne og som ikke er bygget op af standardvarer, men individuelt designet. Den første spektakulære legeplads blev anlagt i Hans Rasmussens Have i 2019 for 1 mio. kr.

Den næste spektakulære legeplads i Ringe blev anlagt på arealet bag Idrætscenter Midtfyn i foråret 2023.

Alt efter indhold, aktiviteter og udtryk vil prisen variere. Derfor kan der ikke angives en standardpris, og en ramme vil være mere formålstjenlig at arbejde ud fra.

Det vurderes desuden, at der er en afledt drift på 2,5 % svarende til 25.000 kr. pr. legeplads, som er etableret.

Konsekvenser

Ved at gennemføre projektet vil det understøtte udviklingsstrategiens mål om 3.000 flere borgere ved at styrke bosætningssporet.

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	0	0	1.000	1.000	0	0	0	0	0	0
Inventar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	0	0	1.000	1.000	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rengøring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udvending renhold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	50	50	75	100	100	100	100	100	100	100
I alt	50	50	75	100	100	100	100	100	100	100

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Type	Tekst
Udvalg	Teknik- Plan- og Havneudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2023_76
Budgettype	Anlæg
Fagomraade	Infrastruktur, Ejendomme og Grønne Områder (R)
Indsatsområde	Øvrige anlæg
Funktion	Vejanlæg
Service	Ej service
Geografi	Ikke specificeret
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

Der afsættes en årlig ramme til anlæg af cykelstier og trafiksikkerhedsprojekter. Der vedtages én gang årligt en prioriteringsliste over årets trafiksikkerhedstiltag. Den afsatte ramme rummer investeringer i trafiksikkerhed, cykelstier samt beløb til trafiksikkerhedskampagner og tiltag i øvrigt.

Den årlige prioriteringsliste rummer projektforslag på baggrund af kommunens trafiksikkerhedsplan 2026-2031 som er baseret på viden om uheld og hastigheder i kommunen. Planen indeholder også en prioriteringsmodel til vægtning af de forskellige forslag.

Derudover indeholder trafiksikkerhedsplanen 3 kataloger med projektforslag til:

- A) cykelstier som er en projektlister, hvor forslag til potentielle cykelstier og skøn på stiforløb samt omkostninger fremgår.
- B) skoleveje, som indeholder projektforslag til at skabe sikre skoleveje for kommunens skolebørn.
- C) Borgerønsker til forbedring af trafiksikkerheden, oftest i deres nærområde.

Endvidere indgår tidligere udarbejdede trafiksikkerhedsanalyser, for Faaborg og Ringe (2022). Der peges ikke på konkrete strækninger på nuværende tidspunkt.

Ultimo 2026 fremlægges en liste over en lang række mulige projekter, sammensat ud fra de fire kataloger/analyse til politisk prioritering af indsatser, der udmønter den prioriterede ramme for 2027.

Forudsætninger

I både stikatalog, trafiksikkerhedskatalog og katalog med borgerforslag er der udarbejdet økonomiske overslag over anlægsomkostninger såvel som afledt drift.

Afledt drift er 3% af hver nye anlægsbevilling og dækker over belysning, vejafvanding, almindelig drift og vedligeholdelse af infrastrukturen.

For at styrke trafiksikkerheden, både for cyklister og bilister m.fl., er der behov for konstant fokus på farlige veje og prioritering af indsatserne. Med en fælles fynsk erhvervssatsning på BIKE ISLAND 2020 og øget cykelturisme vil anlæg af cykelstier bidrage til bedre cykeloplevelser for cykelturister i Faaborg-Midtfyn Kommune.

Fremadrettet vil der også sættes fokus på at understøtte Fyn som eksperimentarium for cykelinfrastruktur, hvor der bl.a. ses på 2-1 veje for at fremme cyklisme.

Konsekvenser

Ved at gennemføre indsatserne skabes bedre vilkår for at reducere antallet af trafikdræbte og tilskadekomne, ligesom der skabes en forbedret tryghed for sårbare trafikanter i Faaborg-Midtfyn Kommune.

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	8.000	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000
Inventar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	8.000	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rengøring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udvending renhold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	240	270	270	270	270	270	270	270	270	270
I alt	240	270	270	270	270	270	270	270	270	270

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Type	Tekst
Udvalg	Teknik- Plan- og Havneudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2023_82
Budgettype	Anlæg
Fagomraade	By og Egnsudvikling (R)
Indsatsområde	Attraktive by- og lokalsamfund
Funktion	Standardforbedringer af færdselsarealer
Service	Ej service
Geografi	Nr. Lyndelse
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

I udviklingsstrategien er Nr. Lyndelse udpeget som en af de 4 udviklingsbyer i kommunen, hvor investeringer i Nr. Lyndelse-Nr. Søby skal bidrage til kommunens vækst og udvikling. Derfor blev der udarbejdet en masterplan for byens udvikling: Masterplan "En Oase tæt på storbyen". Masterplanen blev vedtaget af kommunalbestyrelsen i begyndelsen af 2019. Den angiver retningen i opgraderingen af bymidterne i de 2 byer, udstykninger til beboelse samt planens særlige hovedgreb "Det Grønne Ø". "Det Grønne Ø" er et stiforløb, der skal binde de to byer og naturen sammen. Det særlige ved det Grønne Ø, er at stien skal give helt unikke opholdsmuligheder og oplevelser, der kan tiltrække besøgende fra nær og fjern på Fyn og være med til at sætte byerne på det fynske landkort som et godt sted at bo.

Forudsætninger

Bymidterne i de to byer er blevet opgraderet de seneste år med hver deres centrum og der er arbejdet med en forskønnelse af vejene i og imellem de to byer.

Hovedgrebet i Masterplanen - Det Grønne Ø - skal etableres i de kommende år. Det fysiske stisystem blev indviet i 2025 og nu skal opholdsmulighederne og de særlige oplevelser på stien etableres. Stien der skal tiltrække nye beboere til området og skal fremhæve området som en destination, i Carl Nielsens barndomsland. I projektet udfoldes områdets identitet og stærke kulturhistorie, der relaterer sig til Carl Nielsen og også ankomstområdet ved Carl Nielsens Barndomshjem opgraderes (dette afventer at Museum Odense skal finde ekstern finansiering til udvikling af deres egne arealer).

Derudover er der ønske om at forskønne besøgsområdet ved Carl Nielsens fødested ved Sortelung for at skabe bedre forhold for besøgende.

Der er afsat i alt 8,214 mio. kr. i overslagsårene til realisering og færdiggørelse af projekterne i Masterplanen inden 2030, som fordeles på følgende måde:

- 2027: 2 mio. kr.
- 2028: 4,7 mio. kr.
- 2029: 1,514 mio. kr.
- 2030: 0

Afledt drift beregnes med følgende procentsatser:

- **3 % for grøn drift**
- **1,5 % for grå drift**

I Nr. Lyndelse og Nr. Søby forventes hovedparten af anlægsbudgettet at gå til grønne arealer. Den afledte drift beregnes derfor ud fra de 6,2 mio. kr., som er prioriteret til grønne og grå områder, herunder Det Grønne Ø. Afledt drift beregnes ud fra anlægssummen til grønne og grå arealer, med følgende procentsatser 3 % til grøn drift og 1,5 % af til grå drift.

I 2028 er der kun afsat midler til 6 måneders afledt drift, hvilket betyder, at driftsudgiften for første år er halveret i forhold til et fuldt driftsår.

OBS på, at forplads ved Carl Nielsens barndomshjem afventer ekstern finansiering og derved er kommunens medfinansiering taget ud af dette budgetforslag. Når Odense Kommune er lykkedes med at finde ekstern finansiering, vil den kommunale medfinansiering indgå i budgetforslaget.

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	2.000	4.700	1.514	0	0	0	0	0	0	0
Inventar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	2.000	4.700	1.514	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rengøring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udvending renhold	0	140	279	279	279	279	279	279	279	279
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	0	140	279	279	279	279	279	279	279	279

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Type	Tekst
Udvalg	Teknik- Plan- og Havneudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2024_424
Budgettype	Anlæg
Fagomraade	By og Egnsudvikling (R)
Indsatsområde	Attraktive by- og lokalsamfund
Funktion	Vejanlæg
Service	Ej service
Geografi	Faaborg
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

Der har tidligere været investor-interesse for udvikling af Faaborg Øst, herunder udvikling af nye boligområder og områder til feriecenter. Arealerne i Faaborg Øst er meget velbeliggende både i forhold til Faaborg by, men også landskabeligt, da de rummer store landskabelige kvaliteter. Arealerne vurderes derfor som meget attraktive for bosætning og til feriecenter. En lodsejer i området er fortsat interesseret i, at området udvikles til boliger, men et nærtliggende husdyrbrug hindrer en udnyttelse af størstedelen af arealerne. Udvikling af arealerne er derfor kompleks, og forskellige muligheder for at realisere byudviklingen skal afsøges.

En væsentlig forudsætning for at en byudvikling i Faaborg Øst kan realiseres, er at tilgængeligheden til området forbedres. Vejene til området Kalekovej og Alléskovvej er smalle veje uden foranstaltninger til bløde trafikanter. Samtidig er der på strækningen et farligt kryds Kalekovej/Alléskovvej/Prices Havevej. Med evt. udbygning af boligområdet må man bl.a. forvente en del skolebørn, der skal færdes på strækningen.

Der er udarbejdet en trafikanalyse over trafikforholdene i området. Trafikanalysen peger på, at vejen kan udvides med fællesstier i begge sider af vejen og hævet flade ved krydset. På denne måde kan den kørende og den bløde trafik adskilles og dermed skabe bedre trafiksikkerhed. Det vil også være med til at gøre området mere attraktivt. Området giver mulighed for et relativt stort antal boliger, og det er derfor hensigtsmæssigt at supplere vejbetjeningen fra Alleskovvej med en yderligere vejadgang fra Løkkebovej/Rugagerlund, som forlænges til vejbetjening af udviklingsområdet syd for veteranjernbanen, såfremt det udvikles med boliger. I henhold til vejbidragsloven kan der være mulighed for medfinansiering for etablering af anlægget. Dette vil blive undersøgt i en evt. projekteringsfase.

En tidsplan kunne derfor se således ud:

2027/2029: Projektudvikling og Fysisk planlægning (kommuneplan og lokalplan)

2029/2030: herunder anlæg af veje.

Forudsætninger

Økonomien for vejbetjeningen fra Alléskovvej er på i alt 14,590 mio. kr. Det indeholder anlæg af enkeltrettede fællesstier på begge sider af vejen på ca. 500 m. samt udvidelse af vejen til 6,5 m. På Alléskovvej vil man pga. pladsproblemer stort set skulle etablere en hel ny vej. Desuden forlænges Løkkebovej/Rugagerlund til betjening af udviklingsområdet syd for veteranjernbanen, hvilket er estimeret til 400.000 kr. Den samlede vejbetjening til udviklingsområderne udgør dermed 14.990.000 kr.

Der er ved budget 2024 udmøntet 1,840 mio. kr., og deraf mangler de resterende 13,150 mio. kr.

Afledt drift på vejen er 1,5 % svarende til 219.000 kr. om året. Tidsplan: 2028-2029: - Projektering - Evt. påbegyndelse af arealerhvervelse - Arealerhvervelse fortsat - Anlæg primært Kalekovej og kryds 2030: - Anlæg Alléskovvej - Anlæg forlængelse af Løkkebovej/Rugagerlund

Konsekvenser

Prioritering af midler til at forbedre infrastrukturen i Faaborg øst er afgørende for realiseringen af et nyt boligområde, jf. bl.a. masterplanen for Faaborg samt kommuneplanen, som vil sikre øget bosætning, jf. udviklingsstrategien.

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	100	300	0	0	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	0	0	5.050	7.700	0	0	0	0	0	0
Inventar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	100	300	5.050	7.700	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rengøring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udvending renhold	0	0	0	219	219	219	219	219	219	219
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	0	0	0	219	219	219	219	219	219	219

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Type	Tekst
Udvalg	Teknik- Plan- og Havneudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2025_82
Budgettype	Anlæg
Fagomraade	By og Egnsudvikling (R)
Indsatsområde	Attraktive by- og lokalsamfund
Funktion	Byfornyelse
Service	Service
Geografi	Ikke specificeret
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

"Puljen til fornyelse af bymidter", anvendes i bymidter udpeget i kommuneplanen i byer mellem 4.000 og 20.000 indbyggere. Puljens formål er gennem fornyelse og forskønnelse af bymidten, at gøre den mere attraktiv, så der fortsat er en investeringslyst i bymidten. Faaborg-Midtfyn Kommune gør en fokuseret indsats for at sikre, at bymidterne i Ringe og Faaborg er attraktive, velholdte og levende ved, gennem puljen til fornyelse af bymidter, at støtte istandsættelse af nedslidte bygninger, der anvendes til helårsbeboelse. Puljen til fornyelse af bymidter vurderes at kunne gøre en væsentlig forskel ift. at sikre attraktive bymidter samt fastholde og tiltrække nye borgere, butikker og servicefunktioner.

*Forudsætninger***Bygningsfornyelse**

Landsbyerne og byerne er gensidigt afhængige af hinanden, og udviklingen af både land og by er afgørende for at sikre attraktive boligområder og bosætningsmiljøer i både by- og landsamfund. Med "puljen til fornyelse af bymidter" gives der støtte til forskønnelse og bygningsfornyelse af facader i bymidterne, med det formål for at sikre fortsat attraktive bymidter i Faaborg og Ringe, der kan fastholde og tiltrække nye borgere, butikker og servicefunktioner og være attraktive ift. turisme. Det vurderes, at der er et aktuelt behov for at højne indsatsen med byfornyelse i Ringe og Faaborg bymidter, og at en fokuseret indsats på renovering af nedslidte boliger vil være med til at sikre, at bymidterne fortsat er attraktive. Det daværende Teknik og Miljøudvalg vedtog nye retningslinjer for udmøntning af puljen til fornyelse af bymidter (oktober 2025, pkt. 172). De nye retningslinjer giver mulighed for, at der indenfor bymidtegrænsen i Ringe og Faaborg kan søges om støtte til istandsættelse af klimaskærmen, det vil sige til renovering af tag,

facade, vinduer, døre og terrændæk, på private helårsboliger og udlejningsboliger til helårsbeboelse.

Fremtidige midler fra staten til byfornyelse

Den landspolitiske aftale om midler til fornyelse af bymidter er fastlagt for perioden 2022-2027. Der refterer midler fra 2024 og 2025, og kommunen har anmodet om tildeling af midler for 2026, som forventes at blive imødekommet medio marts 2026. Det forventes, at Faaborg-Midtfyn Kommunes andel af det statslige tilskud vil udgøre et sted mellem 600.000 kr. og 1 mio. kr. årligt, svarende til at der skal afsættes mellem 400.000 og 700.000 kr. årligt i kommunal medfinansiering. De statslige midler skal medfinansieres kommunalt i forholdet 60/40 (stat/kommune) med ophæng i Lov om Byfornyelse og udvikling af byer. I forbindelse med bygningsfornyelse indgår også private bygningsejeres egenfinansiering. Bygningsfornyelsen sker som en løbende indsats. Det er uvist om der bliver afsat midler til fornyelse af bymidter fra 2028 og frem.

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	850	850	850	850	0	0	0	0	0	0
Inventar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	-500	-500	-500	-500	0	0	0	0	0	0
I alt	350	350	350	350	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rengøring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ud vending renhold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Type	Tekst
Udvalg	Teknik- Plan- og Havneudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2026_106
Budgettype	Anlæg
Fagomraade	Infrastruktur, Ejendomme og Grønne Områder (R)
Indsatsområde	Øvrige anlæg
Funktion	Vintertjeneste
Service	Service
Geografi	Ikke specificeret
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

Kommunens vintermateriel er generelt udtjent og præget af høje reparationsomkostninger, hyppige driftsnedbrud og begrænset adgang til reservedele. En samlet udskiftning i 2017 har medført, at en stor del af udstyret nu er slidt op samtidigt. Kommunen skal i forbindelse med det kommende udbud af vintertjenesten fra 2027 fastlægge, hvilket materiel der indgår i opgaven, så entreprenørerne kan afgive korrekte tilbud. Forslaget indebærer etablering af et rullende 10-årigt program for løbende udskiftning af materiellet for at sikre stabil drift, økonomisk bæredygtighed og korrekt dimensioneret udstyr til vinterdriften fremover.

Forudsætninger

Al vintermateriel ejes af Faaborg-Midtfyn Kommune. Der blev i 2017 gennemført en samlet udskiftning af samtlige saltspredere samt en række plove, hvilket nu medfører samtidige udskiftningsbehov.

Der er i dag væsentlige driftsmæssige udfordringer med slid, ustabil drift og høje reparationsomkostninger.

Kommunen skal i forbindelse med udbuddet af vinterdriften fra 2027 fastlægge hvilke maskintyper kommunen tilvejebringer.

Der er aktuelt behov for udskiftning af:

- 2 stk. AST combi-spredere til lastbil
- 4 stk. Bucher-spredere
- Efterfølgende udskiftning af 4 stk. Igloo trailerspredere (med liftophængte modeller anbefalet)

Den samlede udskiftningsramme vurderes til ca. 4 mio. kr. over en flerårig periode.

En årlig anlægsinvestering på 1,2-1,5 mio. kr. vil muliggøre udskiftning af ca. tre enheder om året og dermed understøtte en 10-årig rullende udskiftningsplan.

Konsekvenser

En løbende investering i nyt materiel vil sikre stabil drift og reducere omkostningerne til reparationer og reservedele væsentligt. Hvis der ikke gennemføres denne investering, vil kommunen opleve stigende driftsudgifter samt øget risiko for nedbrud under vintertjenesten.

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inventar	1.500	1.200	1.500	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	1.500	1.200	1.500	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rengøring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udvending renhold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Type	Tekst
Udvalg	Teknik- Plan- og Havneudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2026_107
Budgettype	Anlæg
Fagomraade	Infrastruktur, Ejendomme og Grønne Områder (R)
Indsatsområde	Vækst og erhverv
Funktion	Vejanlæg
Service	Ej service
Geografi	Ikke specificeret
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

Med etableringen af en del af Novo Nordisk i det østlige Odense og udviklingen af Dry Port Odense/Årslev forventes en øget efterspørgsel på bolig- og erhvervsgrunde i de kommende år. For erhverv er der især efterspørgsel efter lokalplanlagt og byggemodnet erhvervsjord til produktion og logistik i nærhed til motorvejen nord for Ringe og ved Årslev.

Forudsætninger

Der er med budget 2026 afsat i alt 11,065 mio. kr., hvor af de 5,665 mio. kr. er afsat i budget 2026.

Anlægssummen omfatter alle udgifter, herunder projektering, anlæg af veje og stier, belysning, landinspektøromkostninger. Hvis der er større forurening, dårlige jordbundsforhold eller større arkæologiske fund kan det medføre større udgifter til byggemodningen.

Anlægget er sendt i udbud og forventes færdig midt 2027.

Afledt drift beregnes på baggrund af det konkrete anlæg, og den planlagte eksekvering og vil dermed variere over årene.

Derudover tages der i beregningen for hhv. grøn og grå drift udgangspunkt i, hvad der er afsat til grønne arealer og infrastruktur i det pågældende anlæg.

3% af anlægsmidler, til grøn drift 1,5% af samlet anlægssum til grå drift.

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	5.400	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inventar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	5.400	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rengøring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ud vending renhold	249	498	498	498	498	498	498	498	498	498
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	249	498	498	498	498	498	498	498	498	498

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Type	Tekst
Udvalg	Teknik- Plan- og Havneudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2026_188
Budgettype	Anlæg
Fagomraade	Infrastruktur, Ejendomme og Grønne Områder (R)
Indsatsområde	Generel bygningsvedligeholdelse
Funktion	Havne
Service	Ej service
Geografi	Faaborg
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

Faaborg Havns toiletfaciliteter ved pumpestationen og Vestkaj 7 er i en utilfredsstillende stand, der ikke længere lever op til den standard, som gæstesejlere og autocampere med rette kan forvente. Havnen oplever stigende fravalg fra besøgende, da faciliteterne ikke er tidssvarende sammenlignet med andre havne. For at tiltrække flere besøgende udefra og fastholde havnens konkurrenceevne er det nødvendigt med en omfattende renovering af begge toiletområder. Faciliteterne ved pumpestationen fungerer som primær facilitet til autocampere og fremstår i en utilfredsstillende stand, der ikke matcher forventningerne til moderne havnefaciliteter. Toiletterne på Vestkaj 7 betjener primært gæstesejlere, da de ligger tættest på Inderhavnen, og har behov for en omfattende renovering. Projektet omfatter komplet renovering af gulv og vægge indvendigt samt modernisering af faciliteter ved pumpestationen, og renovering af sejlerfaciliteter på Vestkaj 7 med fokus på at skabe tidssvarende forhold for gæstesejlere.

Forudsætninger

Der er med budget 2026 afsat i alt 2,565 mio. kr., hvoraf de 1,7 mio. kr. er afsat i budget 2026.

Anlægssummen fordeler sig på to matrikler:

2026: Vestkaj 7 sejlerfaciliteter: Estimeret udgift: 1.700.000 kr. Omfatter renovering af eksisterende faciliteter til moderne standard, implementering af bæredygtige teknologier for reduceret energi- og vandforbrug.

2027: Værftsvej 9 Toiletter ved pumpestationen: Estimeret udgift: 865.000 kr. Omfatter komplet indvendig renovering af gulv og vægge, modernisering af sanitære installationer med fokus på energieffektivitet og vandbesparende løsninger.

Der er ingen afledte driftsudgifter forbundet med dette projekt, da disse vil blive indeholdt i det nuværende driftsbudget.

Finansiering: Havnen ser store muligheder i at kunne tiltrække langt flere autocampere og lystsejlere til havnen efter renoveringen. På baggrund af forventede øgede indtægter fra brugerne foreslås det, at 1.000.000 kr. af projektets omkostninger lånefinansieres. Bæredygtighed: Renoveringen vil inkludere energirenovering og implementering af vandbesparende teknologier. Dette omfatter installation af LED-belysning, forbedret isolering, energieffektive ventilatorer og vandbesparende armaturer. Disse tiltag vil ikke kun reducere driftsomkostningerne på længere sigt, men også understøtte kommunens klimamål og bæredygtighedsstrategi.

Projektet forudsætter koordinering med havnens øvrige aktiviteter for at minimere gener for brugerne under renoveringsperioden.

Konsekvenser

Manglende renovering vil medføre: Fortsat dårlig omtale i sejler- og autocampermiljøet, fortsat tab af gæstesejlere og autocampere til konkurrerende havne, reducerede havneindtægter fra overnatning og havnepladser, forringelse af Faaborg Havns omdømme som attraktiv destination Ved gennemførelse af renoveringen forventes: Øget tiltrækningskraft for gæstesejlere og autocampere, forbedret konkurrenceevne i forhold til andre havne, stabilisering og potentiel stigning i havneindtægter, styrket position som attraktiv destination for maritime turister, reducerede driftsomkostninger gennem energibesparelser og lavere vandforbrug, bidrag til kommunens bæredygtigheds mål

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	865	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inventar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	865	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rengøring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udvending renhold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Type	Tekst
Udvalg	Teknik- Plan- og Havneudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2027_59
Budgettype	Anlæg
Fagomraade	Infrastruktur, Ejendomme og Grønne Områder (R)
Indsatsområde	Generel bygningsvedligeholdelse
Funktion	Vintertjeneste
Service	Service
Geografi	Ringe
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

Kommunen har på Ringe Materialegård en salthal til opbevaring og håndtering af salt og saltlage til både kommunens egne ruter samt til Vejdirektoratet. Kommunen har siden 2010 haft en aftale med Vejdirektoratet om levering af vejsalt og saltlage. Aftalen er forlænget og gælder i perioden 1. oktober 2025 – 30. september 2029, men aftalen er ikke styrende for behovet for anlægsinvesteringen.

Behovet for en ny salthal udspringer primært af den eksisterende bygnings tilstand. Den nuværende hal er udført i træ med asbesttag, som er utæt, og hallen er åben i gavlene, hvilket medfører fugtigt salt og problemer med korrekt spredning. Dette påvirker kommunens mulighed for at opretholde en stabil vintertjeneste.

Forvaltningen anbefaler derfor at nedrive den eksisterende hal og opføre en ny salthal på samme placering i 2027 for at sikre en driftssikker og fremtidssikret løsning.

Forudsætninger

Kalkulationen er udarbejdet med erfaringstal fra lignende anlægsprojekter og omfatter projektering, nedrivning af eksisterende hal og anlæg af ny hal.

Aftalen med Vejdirektoratet er forlænget og gælder fra 1. oktober 2025 – 30. september 2029, men aftalen er ikke en forudsætning for eller begrundelse for anlægsinvesteringen. Kommunen skal uanset aftalen kunne opbevare salt tørt og sikre korrekt vintertjeneste.

Den nuværende salthals utætte tag og åbne gavle betyder, at saltet bliver fugtigt og dermed uegnet til glatførebekæmpelse. Dette giver udfordringer for både kommunens egne ruter og opgaver for Vejdirektoratet, men det er bygningens tilstand i sig selv, som udløser behovet for en ny hal.

Forvaltningen har undersøgt alternative lejemål i Ringe-området. Der findes ingen egnede lokationer, og leje af hal vurderes både teknisk og økonomisk uhensigtsmæssig, bl.a. fordi salt opbevaring ødelægger bygninger, og der skal etableres en vaskeplads med udskiller, hvis hallen flyttes.

En midlertidig løsning for 2026 omfatter tætning med plastik, flytning af salt og maskinel håndtering. Omkostningen er estimeret til 83.000 kr.

Konsekvenser

Ved vedtagelse

- Kommunen får en ny salthal, som sikrer tør opbevaring af salt og en stabil og effektiv vintertjeneste.
- Driftsudgifter til reparationer af den eksisterende hal reduceres.
- Kommunen kan fortsat levere ydelser til Vejdirektoratet, men investeringen er ikke baseret på krav i aftalen.
- Den nye hal opføres som en stålhal med bølgepladetag og indvendige siloelementer, hvilket sikrer bedre udnyttelse af hallens volumen og en tør opbevaring af saltet.
- Der etableres også et halvtag til opbevaring af grej og udstyr.

Ved manglende vedtagelse

- Kommunen vil fortsat opleve fugtproblemer og øgede driftsudgifter i forbindelse med midlertidige løsninger.
- Salt vil fortsat kunne blive uanvendeligt til glatførebekæmpelse.
- Manglende investering kan påvirke vintertjenestens robusthed på både kommunens egne ruter og ruter for Vejdirektoratet.

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	1.164	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	7.205	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inventar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	8.369	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	0	30	30	30	30	30	30	30	30	30
Rengøring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udvending renhold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	0	30	30	30	30	30	30	30	30	30

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Type	Tekst
Udvalg	Teknik- Plan- og Havneudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2027_86
Budgettype	Anlæg
Fagomraade	By og Egnsudvikling (R)
Indsatsområde	Attraktive by- og lokalsamfund
Funktion	Byfornyelse
Service	Service
Geografi	Ikke specificeret
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

Gennem mange år har By, Land og Kultur haft en driftsbevilling til byforskønnelse. I 2025 besluttede kommunalbestyrelsen, at denne bevilling fremadrettet skulle finansieres af anlægsbudgettet, hvorfor der er behov for at forny denne bevilling til byforskønnelse på 2,5 mio. kr. årligt og som overført anlæg.

Midlerne til byforskønnelse har gennem mange år dannet økonomisk grundlag for gennemførelse af områdefornyelser i flere af kommunens landsbyer. Indsatsen har gennem de senere år været en strategisk indsats for at styrke bosætningskvaliteterne i landsbyerne. Områdefornyelsesindsatsen skal ses i sammenhæng med puljen til landsbyfornyelse, hvor private borgere kan opnå støtte til renovering af facader og tag, eller til nedrivning (som kan søges af alle landsbyer over 3.000 indbyggere, se budgetschema om dette). Der har været gennemført områdefornyelse i Ryslinge og Kværndrup, og der er nu områdefornyelsesprojekter i Korinth, og i Vejkantsbyerne Gislev, Horne og Bøjden. Der er praksis for, at kommunen sparer midlerne op henover flere år, så der er økonomi til et områdefornyelsesprojekt ca. hvert 3. år.

Flere af kommunens lokalsamfund tilkendegiver stor interesse for at gennemgå en områdefornyelse i deres landsby. På baggrund af landsbyernes behov for fysisk opgradering, lokalsamfundenes interesse og antallet af landsbyer i Faaborg-Midtfyn Kommune, vurderes der fortsat at være et stort behov for at arbejde proaktivt med at skabe attraktive by- og lokalsamfund for kommunens nuværende borgere og tilflyttere gennem områdefornyelser og bygningsfornyelser.

Forudsætninger

Områdefornyelsesprojekterne skabes i tæt samarbejde med lokalsamfundene, hvor der er gode erfaringer med at nedsætte lokale arbejdsgrupper, der er med til at konkretisere de enkelte indsatser. Forudsætningerne for en vellykket områdefornyelse er involveringen af borgerne.

Konsekvenser

Områdefornyelserne stimulerer typisk borgerne til selv at bidrage til en fornyelse af deres ejendommers facader. Lokalsamfundene visualiserer dermed også at der er liv i dem og at det er et godt sted at bo. Der er pt. ikke nye områdefornyelser planlagt og midler der tilføres vil derfor fungere som en opsparing til kommende projekter, der typisk er dyrere end den årlige bevilling.

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
Inventar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rengøring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udvending renhold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

SKOLE- OG DAGTILBUDSUDVALGET

Anlæg

2023_39 - Nyt børnehus i Område Midt [Igangværende]

Type	Tekst
Udvalg	Skole- og Dagtilbudsudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2023_39
Budgettype	Anlæg
Fagområde	Center for Opvækst og Læring (R)
Indsatsområde	Øvrige anlæg
Funktion	Daginstitutioner (Institutioner kun for børn indtil skolestart)
Service	Service
Geografi	Ringe
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

Med anlægsprojektet opføres et nyt børnehus i Ringe (område Midt) med faciliteter til 24 vuggestuepladser og 72 børnehavepladser, der forudsættes opført på en kommunal matrikel i det kommende byudviklingsområde i Ringe Syd eller i nærhed til dette.

Kommunalbestyrelsen har vedtaget en helhedsplan for Ringe Syd på møde den 2. marts 2025, pkt. 70. Formålet med helhedsplanen er at skabe mulighed for, at Ringe kan udvikle sig mod syd, inden for de rammer, der gælder i helhedsplanen. Formålet er et sammenhængende boligområde, der tager hensyn til landskab og natur, herunder Sallinge Å, eksisterende landsbymiljøer, dyrehold, Ringe Fængsel, naturgasledning, Svendborgbanen m.fl. Da helhedsplanen ikke er byggeretsgivende, skal der for hvert byggeprojekt søges om udarbejdelse af lokalplan. Der er aktuelt igangsat udarbejdelse af lokalplaner for nyt børnehus og to boligområder på grundlag af planprioriteringssag på Teknik- og Miljøudvalgets møde i juni 2025 samt efterfølgende udpegning af kommunal grund til børnehuset ultimo 2025.

Børnehuset planlægges opført på en kommunal matrikel i Ringe Syd, der er eneste kommunale matrikel i Ringe Syd eller i nærhed til dette. Størstedelen af matriklen har et stærkt skrånende terræn og er afgrænset af fortidsmindebeskyttelseslinjer, lavt vådt område mod nord, der skal

bruges som regnvandsbassin for hele området, å-løb og eksisterende levende hegn, der skal bevares. Området har således nogle særlige landskabelige kvaliteter, der i lokalplan og projektering af børnehuset så vidt muligt skal forenes med kravene til et moderne og funktionelt børnehus. De særlige forhold på matriklen medfører behov for ekstraordinær terrænregulering og legepladsområder, der ikke er indeholdt i standard-kalkulationen fra foråret 2025 og som ligger til grund for budget 2026. Deraf er nærværende budgetforslag opjusteret til budget 2027 med ca. 1,030 mio. kr. Dertil kommer vejføring til børnehuset og kommende boligområder i Ringe Syd, der behandles i budgetforslag: "Initiativer til udvikling af Ringe by [overført]" (budget id: 2023_64) under Teknik-, Plan- og Havneudvalget.

I sammenligning med sidste års dagpasningsprognose forventes stigningshastigheden i pasningsbehovet på både 0-2-års- og 3-5-årsområdet at øges endnu mere - både hvad angår behovstidspunkt og -omfang. Udviklingen skyldes, at antal fødsler i 2025 var højere end forventet sidste år, justeringer i boligprogrammet for Ringe Nord samt nyt boligprogram for Ringe Syd og deraf forventninger til øget tilflytning og efterspørgsel på dagtilbud. På det grundlag forventes at der vil mangle 41-57 pladser på 0-2-årsområdet i 2026-2040 samt 2-72 børnehavepladser i 2027-2040.

I Budgetaftale 2026-2029 er det aftalt, at Skole- og Dagtilbudsudvalget i 2026 drøfter den samlede dagtilbudsstruktur på Midtfyn og kommer med forslag til flere placeringer af dagtilbudspladser med henblik på at kunne imødekomme den fremtidige efterspørgsel på dagtilbudspladser på Midtfyn. Udvalget har besluttet, at kapaciteten i det nye børnehus i område Midt opjusteres til 24 vuggestuepladser og 72 børnehavepladser som del af en helhedsløsning og ny kapacitetsstruktur på Ringe-egnen.

Foruden nærværende anlægsbudgetforslag indgår følgende anlægsbudgetforslag i helhedsløsningen:

- Budget ID: 2023_45: Tilbygning til udvidelse af dagtilbudskapacitet i Eventyrhuset (Ryslinge) [Igangværende]
- Budget ID: 2027_164: Forøget børnehavekapacitet på Midtfyn

Dertil understøttes helhedsløsningen ved budgetforslag til etablering af grupperum i Hættegården (budget ID: 2027_45).

Øvrige elementer i helhedsløsningen for Ringe-egnen er: Ny brug af fleksible dagtilbudsfaciliteter i Børnehuset 1000Fryd, permanentgørelse af midlertidig vuggestuekapacitet i Børnehuset Hættegården og Espe Børnehus, etablering af ekstra vuggestueplads i Børnehuset Oasen og rekruttering af en ekstra dagplejer i Ringe.

Historik:

- Med budgetaftale 2022 blev der disponeret midler i 2024-2025 til opførelse af et nyt børnehus i Ringe Midt med 16 vuggestuepladser og 60 børnehavepladser.
- Med budgetaftale 2023 blev antallet af institutionspladser nedjusteret til 12 vuggestuepladser og 45 børnehavepladser grundet nedjusterede forventninger til børnetallet i Ringe-området.
- Ved møde i Opvækst- og Læringsudvalget den 13. marts 2023, pkt. 24, drøftedes forskellige placeringsmuligheder for et nyt børnehus i Ringe Midt og Nord, herunder en beliggenhed ved siden af Børnehaven 1000Fryd. Af de mulige placeringer ønskede udvalget, at det nye børnehus opføres som en selvstændig institution på nabogrunden til 1000Fryd.
- Med budgetaftale 2024 blev børnehusets kapacitet fastholdt, men opførelsen udskudt fra 2024-2025 til 2026-2027 grundet nedjusterede forventninger til hastigheden af udviklingen i børnetallet i Ringe-området. På grundlag af den af Opvækst- og Læringsudvalgets udpegede placering blev budgettet tilpasset til, at børnehuset opføres på kommunal matrikel.
- Med budgetaftale 2025 blev børnehusets kapacitet fastholdt, men opførelsen yderligere udskudt fra 2026-2027 til 2029-2030 grundet nedjusterede forventninger til hastigheden af udviklingen i børnetallet i Ringe-området.
- Med budgetaftale 2026 blev antallet af institutionspladser opjusteret til 16 vuggestuepladser og 60 børnehavepladser og opførelsen fremrykket fra 2029-2030 til 2027-2029 grundet opjusterede forventninger til hastigheden i udviklingen i børnetallet i Ringe-området. Placeringen af børnehuset blev samtidig ændret til det kommende byudviklingsområde i Ringe Syd eller i nærhed til dette i tråd med kommunalbestyrelsens vedtagelse af en helhedsplan for Ringe Syd den 2. marts 2025, pkt. 70.

Opdateret tids- og procesplan:

Et nyt børnehus kan tidligst stå klar i 2029, da det fordrer ny lokalplan og evt. kommuneplanstillæg.

Tids- og procesplan på grundlag af opførelse af nyt børnehus på udpeget kommunal grund i Ringe Syd samt godkendelse af lokalplan:

- Byggeprogram og skitser til lokalplan samt ny lokalplan/lokalplanstillæg: Januar 2026 - Februar 2027
- Projektering: 2027
- Udførelse: 2028-medio 2029
- Faciliteter står klar til indflytning: Efteråret 2029
- Børnehuset står klar til brug: December 2029

Hvis lokalplanen forsinkes, vil der forventeligt opstå behov for at etablere en midlertidig kapacitetsløsning - såsom en pavillon - i den mellemliggende periode.

Etablering af ny dagtilbudskapacitet tager udgangspunkt i Opvækst- og Læringsudvalgets principielle drøftelse af den fremtidige kapacitetsudvikling på dagtilbudsområdet ved møde den 21. april 2020, pkt. 30. Drøftelsen afgrænsede en række pejlemærker for den fremtidige kapacitetsudvikling:

- At sikre et tilstrækkeligt antal dagtilbudspladser i nærhed til børnefamilier i udviklingsområder, hvor dagtilbudskapaciteten er under pres.
- At etablere yderligere vuggestuepladser i udviklingsområder, så andelen af vuggestuepladser følger med den stigende efterspørgsel.
- At skabe integrerede institutioner i udviklingsområder, der imødekommer børnefamiliers efterspørgsel på et sammenhængende dagtilbud.

Forudsætninger

Nedenstående anlægskalkulation dækker:

- Byggeprogram samt skitser til lokalplan
- Byggemodning af grund
- Ekstraordinær terrænregulering
- Opførelse af børnehus med 72 børnehavepladser og 24 vuggestuepladser inkl. krybberum
- Etablering af legeplads til aldersgrupper på grund med ekstraordinære forhold
- Etablering af p-plads med belysning

Anlægs- og etableringsomkostninger i alt 35.639.000 kr.:

- Anlægs- og projekteringsomkostninger i alt 33.695.000 kr. Dertil er 683.000 kr. til byggeprogram samt skitser til lokalplan frigivet med budget 2026.
- Omkostninger til løst inventar i alt 1.944.000 kr. Inventarudgiften dækker køb af løst ind- og udeinventar (stole, borde, krybber, service, legetøj, cykler m.m.) til de 2 aldersgrupper. Der budgetteres med 24.000 kr. pr. vuggestueplads og 19.000 kr. pr. børnehaveplads i inventarmidler i nyt dagtilbud, der forholdsmæssigt er sammenligneligt med inventarbudgettet for det nye børnehus i Årslev, men tilpasset markedspriser.

Faste årlige driftsudgifter i alt 1.545.000 kr.:

- Afledt drift i alt 1.125.000. Afledt drift dækker vedligehold, teknisk service, forsikring, renhold, el, vand, varme og renovation.
- Matrikeltilskud, jf. tildelingsmodellen, i alt 419.845 kr. (2027-prisniveau)

Konsekvenser

Det nye børnehus sikrer, at flere pasningssøgende børn i Ringe kan tilbydes dagtilbudspladser i nærområdet fra 2030, samt at kommunen overordnet set kan efterleve sin forsyningsforpligtelse på 0-2-årsområdet. Det forventede pasningsbehov ud i tid forudsætter, at kapaciteten i private pasningstilbud i området fortsætter på niveau med primo 2026, og at der ikke sker befolkningstilvækst i aldersgruppen, som er højere end forventet i kommunens 2026-befolkningsprognose.

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	4.306	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	0	9.796	19.593	0	0	0	0	0	0	0
Inventar	0	0	1.944	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	4.306	9.796	21.537	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	0	0	53	635	635	635	635	635	635	635
Rengøring	0	0	34	412	412	412	412	412	412	412
Ud vending renhold	0	0	6	78	78	78	78	78	78	78
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	0	0	35	420	420	420	420	420	420	420
I alt	0	0	128	1.545	1.545	1.545	1.545	1.545	1.545	1.545

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

2023_45 - Tilbygning til udvidelse af dagtilbudskapacitet i Eventyrhuset (Ryslinge)
[Igangværende]

Type	Tekst
Udvalg	Skole- og Dagtilbudsudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2023_45
Budgettype	Anlæg
Fagområde	Center for Opvækst og Læring (R)
Indsatsområde	Øvrige anlæg
Funktion	Daginstitutioner (Institutioner kun for børn indtil skolestart)
Service	Service
Geografi	Øvrige
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

Med anlægsprojektet etableres en tilbygning til Eventyrhuset med faciliteter til 4 børnehavepladser og 16 vuggestuepladser, personalefaciliteter udvides og køkkenfacilitet fremtidssikres til institutionsarrangeret madordning.

Forvaltningen har allerede i 2023 igangsat en tidlig opstart af de flere børnehavepladser i Eventyrhuset, som har været den politiske bestilling siden budget 2023. Det har vist sig muligt at etablere 8 pladser indenfor børnehavens nuværende rammer uden anlægstiltag og derved imødegå den løbende efterspørgsel i nærområdet i tråd med de politiske intentioner. I forbindelse med etablering af vuggestue i Eventyrhuset ændrer institutionen status til integreret institution og navngives Børnehuset Eventyrhuset.

I Budgetaftale 2026-2029 er aftalt, at Skole- og Dagtilbudsudvalget i 2026 drøfter den samlede dagtilbudsstruktur på Midtfyn og kommer med forslag til flere placeringer af dagtilbudspladser med henblik på at kunne imødekomme den fremtidige efterspørgsel på dagtilbudspladser på Midtfyn. Udvalget har på sit møde den 12. maj, punkt 57, besluttet, at de i alt 12 børnehavepladser og 16 vuggestuepladser i nærværende budgetforslag indgår i en helhedsløsning og ny kapacitetsstruktur på Ringe-egnen.

Foruden nærværende anlægsbudgetforslag indgår følgende anlægsbudgetforslag i helhedsløsningen:

- Budget ID: 2023_39: Nyt børnehus i Område Midt [overført]
- Budget ID: 2027_164: Forøget børnehavekapacitet på Midtfyn

Dertil understøttes helhedsløsningen ved budgetforslag til etablering af grupperum i Hættegården (budget ID: 2027_45).

Øvrige elementer i helhedsløsningen for Ringe-egnen er: Ny brug af fleksible dagtilbudsfaciliteter i Børnehuset 1000Fryd, permanentgørelse af midlertidig vuggestuekapacitet i Børnehuset Hættegården og Espe Børnehus, etablering af ekstra vuggestueplads i Børnehuset Oasen og rekruttering til en ekstra dagplejer i Ringe.

Temperaturmåling på dagtilbudskapacitet i Ryslinge

0-2-årsområdet (dagpleje):

I sammenligning med sidste års dagpasningsprognose forventer 2026-prognosen, at der vil mangle flere dagtilbudspladser til de 0-2-årige i Ryslinge frem i tid. Når der tages højde for Dagplejens forventede rekrutteringsmuligheder (april 2026), vil der mangle 10-18 pladser til de 0-2-årige og op til 10 børnehavepladser frem mod 2034. Når Ryslinge og Kværndrup ses under ét, forventes der at mangle 3-18 pladser (dagpleje og vuggestue) i perioden.

3-5-årsområdet:

I sammenligning med sidste års prognose forventes der i tråd med tidligere år en lidt tidligere og større stigning i pasningsbehovet på 3-5-årsområdet i Ryslinge. Der forventes at mangle 5-10 børnehavepladser i perioden 2028-2031, men faldende til 1-2 pladser frem mod 2035, når Ryslinge ses alene. Hvis Ryslinge og Kværndrup ses som ét samlet område, forventes der ikke at opstå kapacitetsmangel. Til forhandlingerne om budget 2027 er tilbygningen fremrykket fra 2028 til 2027 i tråd med de politiske intentioner om at imødekomme den langsigtede efterspørgsel lokalt i Ryslinge.

Historik:

- Med budgetaftale 2022 blev der disponeret midler i overslagsårene 2023-2024 til en tilbygning til Eventyrhuset med 20 børnehavepladser.
- Med budgetaftale 2023 blev antallet af nye pladser i tilbygningen nedjusteret til 12 børnehavepladser grundet nedjusterede forventninger til børnetallet, når Ryslinge og Kværndrup ses som ét område.
- Med budgetaftale 2024 blev tilbygningen udskudt fra 2024 til 2027 grundet nedjusterede forventninger til hastigheden i udviklingen i børnetallet, når Ryslinge og Kværndrup ses som ét område.

- Med budgetaftale 2025 blev tilbygningens kapacitet og tidsmæssige placering fastholdt grundet forventninger i nyeste prognose (2024) til den fremtidige udvikling i Ryslinge isoleret set.
- Med budgetaftale 2026 blev tilbygningens kapacitet og pris væsentligt reduceret på grund af, at ny brug af eksisterende opholdsfaciliteter skaber yderligere 8 børnehavepladser, og at udvidelse af landsbyordningens parkeringsplads har skabt de nødvendige parkeringspladser til flere parkerende.

Anlægsbeskrivelse

Etablering af de sidste 4 børnehavepladser samt 16 vuggestuepladser fordrer en tilbygning til udvidelse af opholdsrum til børn samt tilhørende faciliteter, herunder køkkenfaciliteter, personalefaciliteter, kontor- og mødefaciliteter i institutionen, hvor man siden børnehavebygningens ibrugtagning har skulle bruge skolebygningen (landsbyordning). Dertil etableres der legeplads med aldersrettede aktivitetsmuligheder til den nye vuggestue.

Institutionen er en af de få institutioner i kommunen, der endnu ikke har køkkenfacilitet til at tilbyde et sundt varmt frokostmåltid hver dag, hvis forældregruppen ønsker det. Loven foreskriver, at alle børn i dagtilbud skal tilbydes et sundt frokostmåltid hver dag, og forældre får hvert andet år mulighed for at tilkendegive, om de ønsker at fravælge frokostmåltidet. Hvis der blandt forældrene ikke er flertal for at fravælge dette, er det obligatorisk for alle børn at være en del af ordningen. Forældre i Eventyrhuset har indtil nu fravalgt en institutionsarrangeret frokostordning. Med anlægsprojektet fremtidssikres køkkenfaciliteten til både at kunne servere varme og kolde retter som del af en institutionsarrangeret frokostordning.

Tids- og procesplan:

- Samlet projektering: Januar - Juli 2027
- Etapeopdelt udførelse: August 2027 – Juni 2028
- Samlet ibrugtagning: Ultimo juni 2028.

Processen tilrettelægges således, at der er faciliteter til de yderligere 4 børnehavebørn pr. den 1. januar 2028, hvor der jf. temperaturmålingen forventes øget efterspørgsel på børnehavepladser i Ryslinge.

Forudsætninger

Anlægsberegning dækker:

- Opførelse af tilbygning på 242 m² til 4 børnepladser og vuggestuegruppe inkl. udvidelse/ombygning af køkken- og personalefaciliteter.
- Tilpasning af eksisterende bygning pga. tilbygning.
- Opførelse af 30 m² uopvarmet liggerum eller krybbebeskur med overdækket adgangsvej.

- Tilpasning af udeareal pga. tilbygning samt etablering af legeplads til vuggestue og tilpasning af legeplads til flere børnehavebørn.

Anlægs- og etableringsomkostninger i alt 8,464 mio. kr.:

- Anlægs- og projekteringsomkostninger: 8,024 mio. kr.
- Omkostninger til løst inventar i alt: 0,440 mio. kr. Inventarudgiften dækker køb af løst inventar (stole, borde, krybber, service, legetøj, legeredskaber m.m.) til aldersgruppen og budgetteres med 14.000 kr. pr. børnehaveplads (yderligere 4 pladser) i eksisterende dagtilbud og 24.000 kr. pr. vuggestueplads i nyetableret vuggestue.

Afledt drift dækker indvendig og udvendig vedligehold, teknisk service, forsikring, indvendig renhold, el, vand, varme og renovation, i alt 0,303 mio. kr.

Konsekvenser

Forslaget sikrer, at stort set alle:

- Dagtilbudssøgende 0-2-årige børn i Ryslinge-området kan tilbydes dagtilbud i nærområdet.
- Børnehavesøgende børn i Ryslinge-området kan tilbydes børnehave i nærområdet i 2028-2031, og fra 2032 forventes alle børnene at kunne tilbydes børnehavepladser i nærområdet.

Forventningerne forudsætter, at private pasningskapaciteter fortsætter på samme niveau, hvilket i praksis er forbundet med stor usikkerhed, samt at der ikke sker yderligere befolkningstilvækst i aldersgruppen end forventet i kommunens 2026-befolkningsprognose.

Hvis ikke der etableres vuggestue og yderligere børnehavepladser, tilbydes familier nærmeste alderssvarende dagtilbud, jf. den politisk vedtagne retningslinje for pladsanvisning. Det vil typisk være i Ringe, Kværndrup eller Årslev. og hvor førstnævnte medvirker til en øget efterspørgsel og et øget pres på dagtilbudskapaciteten i Ringe (for nærmere om dette henvises til budgetforslag 2023_39: Nyt børnehus i Område Midt [overført]).

Personale-konsekvens

Institutionen er koblet til skolebygningen med en skærmet trappegang, hvorfra personale bevæger sig videre gennem skolebygningen til de konkrete faciliteter. Etablering af personale, kontor- og mødefaciliteter i børnehaven vil give en bedre anvendelse af personaleressourcer og understøtte leders tilstedeværelse og tilgængelighed i løbet af dagen.

Fri tekst	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	1.116	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	2.303	4.605	0	0	0	0	0	0	0	0
Inventar	56	384	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	3.475	4.989	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	0	103	205	205	205	205	205	205	205	205
Rengøring	0	49	98	98	98	98	98	98	98	98
Udvending renhold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	0	152	303	303	303	303	303	303	303	303

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Type	Tekst
Udvalg	Skole- og Dagtilbudsudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2026_176
Budgettype	Anlæg
Fagomraade	Center for Opvækst og Læring (R)
Indsatsområde	Øvrige anlæg
Funktion	Daginstitutioner (Institutioner kun for børn indtil skolestart)
Service	Service
Geografi	Nr. Lyndelse
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

Med budgetaftalen for 2026 blev der i overslagsår disponeret midler til en delvis ombygning af bygningens 1. sal, tilpasning af planløsning i stueplan, fremtidssikring af køkkenfacilitet til institutionsarrangeret madordning og tilpasning af eksisterende krybbeskur til en samlet kapacitetsudvidelse af Børnehuset Carl Nielsen (Nr. Lyndelse) med op til 16 vuggestuepladser og 20 børnehavepladser.

I lighed med sidste års dagpasningsprognose for Nr. Lyndelse-Nr. Søby forventes der at mangle dagtilbudspladser frem i tid, men kapacitetsmanglen forventes nu at opstå tidligere på 0-2-årsområdet og at nå et højere niveau på 3-5-årsområdet på kort sigt. På 0-2-årsområdet forventes der allerede at mangle pladser (vuggestue og dagpleje) i 2026 (15 pladser) og 2027 (5 pladser) i forhold til den aktuelle kapacitet, hvorefter der i 2029-2040 vil mangle 1-10 pladser. På 3-5-årsområdet forventes der i 2026-2028 at mangle 10-20 børnehavepladser, hvorefter der i 2031-2040 vil mangle 4-16 børnehavepladser. For at imødekomme den langsigtede efterspørgsel allerede fra 2029 fremrykkes anlægsprojektet med 1 år.

Det bemærkes, at da den langsigtede udvikling fra 2029 (0-2-årige) og 2031 (3-5-årige) sker gradvis, planlægges der en tilsvarende gradvis opstart af de flere dagtilbudspladser i Børnehuset Carl Nielsen. Det er særlig relevant på 0-2-årsområdet, hvor andelen af vuggestuepladser skal følge med udviklingen, og der fortsat skal være et bæredygtigt dagplejetilbud. Den midlertidigt øgede efterspørgsel på henholdsvis vuggestue-/dagplejepladser i 2026-2027 og børnehavepladser i 2026-2028 planlægges håndteret ved at tilbyde børnefamilierne nærmeste ledige alderssvarende

dagtilbudsplads, fx i Allested-Vejle eller Årslev. Samtidig søger Dagplejen aktivt at rekruttere til flere dagplejere i Nr. Lyndelse, men det er ikke lykkedes i 2025.

Udvidelsen af Børnehuset Carl Nielsen muliggøres af, at den hjemmeplejegruppe der aktuelt benytter 1. salen og faciliteter i stueplan, er flyttet ud i april 2026 og ind i nye faciliteter centralt beliggende i Nr. Lyndelse. Det frigiver tilstrækkeligt areal til at udvide institutionen til fremtidige pasningsbehov i Nr. Lyndelse-Nr. Søby-området. Dertil er børnehuset en af de få institutioner i kommunen, der endnu ikke har køkkenfacilitet til at tilbyde et sundt frokostmåltid hver dag, hvis forældregruppen ønsker det. Loven foreskriver, at alle børn i dagtilbud skal tilbydes et sundt frokostmåltid hver dag. Forældre får hvert andet år mulighed for at tilkendegive, om de ønsker at fravælge dette frokostmåltid. Hvis der blandt forældrene ikke er flertal for at fravælge frokostmåltidet, er det obligatorisk for alle børn at være en del af ordningen. Anlægsprojektet indeholder derfor tillige en fremtidssikring af institutionens køkkenfacilitet.

Opdateret tids- og procesplan

- Projektering: 2027
- Udførelse: 2028
- Ibrugtagning: Januar 2029

Etablering af ny dagtilbudskapacitet tager udgangspunkt i Opvækst- og Læringsudvalgets principielle drøftelse af den fremtidige kapacitetsudvikling på dagtilbudsområdet ved møde den 21. april 2020, pkt. 30. Drøftelsen afgrænsede en række pejlemærker for den fremtidige kapacitetsudvikling:

- At sikre et tilstrækkeligt antal dagtilbudspladser i nærhed til børnefamilier i udviklingsområder, hvor dagtilbudskapaciteten er under pres.
- At etablere yderligere vuggestuepladser i udviklingsområder, så andelen af vuggestuepladser følger med den stigende efterspørgsel.
- At skabe integrerede institutioner i udviklingsområder, der imødekommer børnefamiliers efterspørgsel på et sammenhængende dagtilbud.

Forudsætninger

Anlægs-kalkulation dækker:

- Ombygning af stueplan
- Ombygning af køkkenfacilitet til modtagerkøkken
- Ombygning af 1. salen
- Udvidelse af krybbe- og vuggestueafdeling

Anlægs- og etableringsomkostninger i alt 7.413.000 kr.:

- Anlægs- og projekteringsomkostninger: 6.649.000 kr.
- Omkostninger til løst inventar i alt: 764.000 kr. Inventarudgiften dækker køb af løst inventar (stole, borde, krybber, service, ude- og indendørs legetøj m.m.) samt supplerende legepladsredskaber til de 2 aldersgrupper. Der budgetteres med 24.000 kr. pr. vuggestueplads og 19.000 kr. pr. børnehaveplads, svarende til en prisjustering på 5.000 kr. pr. plads/i alt 180.000 kr. i sammenligning med budget 2026. Dette skyldes, at det er nødvendigt også at opgradere børnehusets legeplads til de flere børn.

Udgifter til årlig afledt drift på 29.000 kr. dækker merudgift til rengøring, når faciliteterne går fra administrationsbrug til ophold for børn.

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	925	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	0	5.724	0	0	0	0	0	0	0	0
Inventar	0	764	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	925	6.488	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rengøring	0	0	29	29	29	29	29	29	29	29
Udvending renhold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	0	0	29	29	29	29	29	29	29	29

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Type	Tekst
Udvalg	Skole- og Dagtilbudsudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2026_177
Budgettype	Anlæg
Fagomraade	Center for Opvækst og Læring (R)
Indsatsområde	Øvrige anlæg
Funktion	Daginstitutioner (Institutioner kun for børn indtil skolestart)
Service	Service
Geografi	Øvrige
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

Med budgetaftale 2026 blev der disponeret 6,376 mio. kr. til etablering af en vuggestue til øget pasningsbehov på Broby-egnen, Midtfyn. Vuggestuen kan enten placeres ved børnehaven Myretuen i Nr. Broby (område Vest), ved Broholm Børnehave i Allested-Vejle (landsbyordning) eller ved Gårdbørnehaven Kaptajngården i Vester Hæsing (selvejende), der i "10-årsplan for anlægsinvesteringer under Skole- og Dagtilbudsudvalget" alle har ønske om vuggestue.

I budgetaftale 2026 blev det samtidig aftalt, at Skole- og Dagtilbudsudvalget i 2026 drøfter mulighederne i den samlede dagtilbudsstruktur på Midtfyn med henblik på at kunne imødekomme den fremtidige efterspørgsel på dagtilbudspladser. Udvalget har på sit møde den 9. juni 2026, punkt 71, drøftet kapacitetsstrukturen på Midtfyn med særligt fokus på Broby-egnen (Nr. Broby, Allested-Vejle, Brobyværk, Vester Hæsing) og har udpeget en placering af vuggestuen ved Broholm Børnehave i Allested-Vejle.

Med anlægsprojektet ombygges eksisterende børnehavefaciliteter i Broholm til brug for en vuggestuegruppe med 12 pladser inkl. opførelse af krybbeskur med overdækket adgangsvej og etablering af ABA-anlæg i hele institutionen. I kraft af en lavere forventning til den fremtidige efterspørgsel på børnehavepladser i Allested-Vejle er det muligt at reducere børnehavekapaciteten i Broholm - og deraf på Broby-egnen samlet set - svarende til, at der kan etableres en vuggestue inden for den eksisterende bygningsmasse, uden at dette forringer pasningsmulighederne på 3-5-årsområdet.

I forbindelse med åbning af vuggestuen ændres institutionen til et integreret dagtilbud, som giver børnefamilier i Broby-området valgmulighed mellem dagpleje og vuggestue, og navngives herefter Broholm Børnehus.

Pasningsbehov

I sammenligning med sidste års dagpasningsprognose forventes der i nyeste 2026-prognose en væsentlig mindre stigning i kapacitetsbehovet på 0-2-årsområdet, og når Nr. Broby, Allested-Vejle, Brobyværk og Vester Hæsingse ses som ét samlet område, vil der være tilstrækkelig kapacitet (dagpleje) til og med 2029. Herefter vil efterspørgslen gradvist stige, og der vil mangle op til 7 pladser frem i tid.

Når områderne ses særskilt, gælder det i hele perioden, at der til de 0-2-årige vil mangle 6-12 pladser i Nr. Broby-Allested-Vejle, men være 3-7 ledige pladser i Vester Hæsingse-Brobyværk. Der er allerede efterspørgsel udover kapaciteten i Nr. Broby både på grund af tilvækst i aldersgruppen, og at Dagplejen i nyere tid ikke er lykkedes med at rekruttere netop her. Ud i tid forventes der at vil mangle kapacitet i både Allested-Vejle og Nr. Broby primært fordi, at Dagplejen ikke forventer at kunne genbesætte alle tomme stillinger ifm. efterløn, pension og øvrige opsigelser i disse områder.

Opdateret tids- og procesplan

Med henblik på at imødekomme en stigende efterspørgsel i områderne set under ét fra 2030, er anlægsprojektet udskudt med 1 år (fra 2027-2028 til 2029):

- Projektering: 1. halvår 2029
- Udførelse: 2. halvår 2029
- Ibrugtagning: Januar 2030

Nedenstående anlægsøkonomi tager udgangspunkt i den udpegede placering ved børnehaven Broholm.

Forudsætninger

Anlægs-kalkulation dækker:

- Ombygning til vuggestue (grupperum og garderobe med ind- og udgang)
- Ombygning og tilpasning af wc-puslerum
- Opførelse af krybbeskur med overdækket adgangsvej
- Etablering af legepladsareal til aldersgruppen (udearealer)
- Etablering af ABA anlæg

Anlægs- og etableringsomkostninger i alt 2.903.000 kr.:

- Anlægs- og projekteringsomkostninger: 2.615.000 kr.

- Omkostninger til løst inventar i alt: 288.000 kr. Inventarudgiften dækker køb af løst inventar (stole, borde, krybber, service, legetøj m.m.) samt legepladsredskaber til aldersgruppen. Der budgetteres med 24.000 kr. til inventar pr. vuggestueplads i nyt dagtilbud.

Udgift til årlig afledt drift på 71.000 kr. dækker merudgifter til vedligehold, sikringsanlæg, tekniske installationer, teknisk service, forsikring, rengøring, el, vand, varme og renovation.

Konsekvenser

Vuggestuen sikrer, at alle dagtilbudssøgende 0-2-årige børn i Broby-området kan tilbydes pladser i nærområdet. Det forudsætter dog, at private pasningstilbud i området fortsætter på samme niveau som primo 2026, hvilket i praksis er forbundet med stor usikkerhed. Såfremt der ikke etableres vuggestue, tilbydes familier nærmeste alderssvarende dagtilbud, jf. den politisk vedtagne retningslinje for pladsanvisning. Dette vil typisk være i Nr. Søby, hvilket vil føre til øget efterspørgsel og pres på kapaciteten i Nr. Søby-Nr. Lyndelse (for nærmere henvises til budgetforslag 2026_176: Udvidelse af dagtilbudskapacitet i Børnehuset Carl Nielsen).

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	0	0	361	0	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	0	0	2.254	0	0	0	0	0	0	0
Inventar	0	0	288	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	0	0	2.903	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	0	0	0	55	55	55	55	55	55	55
Rengøring	0	0	0	16	16	16	16	16	16	16
Udvending renhold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	0	0	0	71	71	71	71	71	71	71

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

2026_184 - Løft af faglokaler: Musiklokale samt undervisningslokale på Carl Nielsen Skolen
[Igangværende]

Type	Tekst
Udvalg	Skole- og Dagtilbudsudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2026_184
Budgettype	Anlæg
Fagomraade	Center for Opvækst og Læring (R)
Indsatsområde	Øvrige anlæg
Funktion	Folkeskoler
Service	Service
Geografi	Nr. Lyndelse
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

Med budgetaftalen for 2026 blev der disponeret midler i overslagsåret 2027 til renovering af faglokale til Musik samt undervisningslokale på Carl Nielsen Skolen.

Budgetforslaget vedrører udmøntning af midler til løft af faglokaler, som en del af "Aftale om folkeskolens kvalitetsprogram". Der er med aftalen afsat 2,6 mia. kr. på landsplan i 2025-2027 til investering i bedre faglokaler til at understøtte en mere praktisk orienteret undervisning i folkeskolen. Faaborg-Midtfyn Kommunes andel forventes at udgøre 23 mio. kr., svarende til ca. 7,7 mio. kr. pr. år. Midlerne udmøntes over det kommunale bloktilskud på baggrund af indbyggertal og er ikke øremærket til folkeskolerne eller til investeringer i bedre faglokaler, men indgår i kommunens generelle finansiering og anlægsramme.

Anlægsprojekt

Med anlægsprojektet moderniseres og tilpasses skolens nye lokale til musikundervisning, hvor der bl.a. etableres en direkte adgangsvej i undervisningen mellem musiklokale og -depot. Samtidig udbedres det undervisningslokale, at der tidligere har huset musikundervisningen og nu huser SFO. Fra skoleåret 2027/28 skal lokalet både anvendes til SFO og som almindeligt klasselokale, da der af nyeste elevtalsprognose (2026) forventes at blive yderligere en klasse på skolen, og skolen derved er fuldt 2-spolet.

Lokalerokaden blev gennemført i foråret 2022, fordi det var nødvendigt at skabe plads til skolens forårs-SFO, da den daværende skole-tilbygning var forsinket. For at frigøre det nødvendige lokale til forårs-SFO, blev musikundervisningen flyttet til biblioteket, der midlertidigt blev pakket ned. Efterfølgende har kommunalbestyrelsen på møde den 7. december 2022, pkt. 308, godkendt etablering af et Pædagogisk Læringscenter på en central placering i skolebygningen.

Det nye musiklokale (tidl. bibliotek) er meget velegnet til musikundervisningen, da det både er større og bedre indrettet, og fordi lokalets placering fjerner de støjgener, der tidligere var til nærtliggende undervisningslokaler.

Musikundervisning er obligatorisk for 1. til 6. klasse og et valgfag for 7. til 10. klasse.

Tids- og procesplan

- Reetablering af undervisningslokale samt projektering (musiklokale): Januar - Juni 2027
- Udførelse (musiklokale): Juli - November 2027
- Ibrugtagning (musiklokale): December 2027

Forudsætninger

Anlægs-kalkulation dækker:

- Reetablering af klasselokale i tidligere musiklokale (lok. 10)
- Tilpasning og modernisering af eksisterende musiklokale

Anlægs- og etableringsomkostninger i alt 887.000 kr.:

- Anlægs- og projekteringsomkostninger: 837.000 kr.
- Omkostninger til løst inventar: 50.000 kr.

Der vil ikke være udgifter til afledt drift.

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	116	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	721	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inventar	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	887	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rengøring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udvending renhold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Type	Tekst
Udvalg	Skole- og Dagtilbudsudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2027_164
Budgettype	Anlæg
Fagområde	Center for Opvækst og Læring (R)
Indsatsområde	Øvrige anlæg
Funktion	Ved ikke
Service	Ej service
Geografi	Ringe
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

I Budgetaftale 2026-2029 er det aftalt, at Skole- og Dagtilbudsudvalget i 2026 drøfter den samlede dagtilbudsstruktur på Midtfyn og kommer med forslag til flere placeringer af dagtilbudspladser med henblik på at kunne imødekomme den fremtidige efterspørgsel på dagtilbudspladser på Midtfyn. I andre budgetskeamæ fremlægges forslag til løsning af kapacitetsbehov på 0-2 års området (se også nedenfor vedr. model A). Udvalget har med dette budgetskeamæ peget på tre forskellige veje til forøget børnehavekapacitet.

Med anlægsprojektet etableres 20 børnehavepladser i permanente faciliteter (model B) eller i børnehavebus til spidsbelastningsperioder (model C) eller i midlertidige faciliteter (model D) til et af de tre børnehuse i område Midt: Hættegården, 1000Fryd eller Vesterparken. Det bemærkes, at de tre kapacitetsløsninger ikke kan etableres ved hvert de tre børnehuse (se nærmere nedenfor).

Pasningsbehov

I Ringe og Ryslinge er der behov for yderligere dagtilbudspladser til de 0-2-årige børn allerede fra 2. halvår 2026 - og i en størrelsesorden, at der ikke kan håndteres inden for den samlede ledige dagtilbudskapacitet (dagpleje og vuggestue) i kommunen. Der er således behov for at etablere mere dagtilbudskapacitet for, at den kommunale forsyningsforpligtelse (lovgivning) kan efterleves. På 3-5 årsområdet forventes det yderligere behov i Ringe og Ryslinge først at være markant fra 2028-2029.

Kort om Model A: Faste elementer i ny kapacitetsstruktur på Ringe-egnen 2026-2034

Model A etablerer dagtilbudskapacitet til at imødekomme det stigende pasningsbehov på 0-2-årsområdet på Ringe-egnen allerede fra august 2026, hvor de fleksible faciliteter i Børnehuset 1000Fryd ændrer brug til vuggestue, de midlertidige vuggestuekapaciteter på 7 pladser i Børnehuset Hættegården og 2 pladser i Espe Børnehus permanentgøres, der oprettes yderligere 1 vuggestueplads i Børnehuset Oasen, og Dagplejen forsøger at rekruttere til ekstra dagplejer i Ringe.

Derudover består Model A i følgende aktuelle anlægsbudgetforslag til den langsigtede kapacitetsløsning på Ringe-egnen frem mod 2034:

- Budget ID: 2023_39: Nyt børnehus i Område Midt [overført]
- Budget ID: 2023_45: Tilbygning til udvidelse af dagtilbudskapacitet i Eventyrhuset (Ryslinge) [Igangværende]

Dertil understøttes helhedsløsningen ved budgetforslag til etablering af grupperum i Hættegården (budget ID: 2027_45).

Model B, C og D: Fleksible elementer i ny kapacitetsstruktur på Ringe-egnen 2026-2034

Model B, C og D er tre scenarier for at etablere børnehavekapacitet i Ringe allerede i 2027, hvor der som konsekvens af den ændrede brug af de fleksible dagtilbudsfaciliteter i 1000Fryd (fra børnehave til vuggestue) vil mangle børnehavepladser fra 2. halvår 2027. I december 2029 tilføjer det nye børnehus i område Midt de resterende børnehavepladser til den langsigtede kapacitetsløsning på Ringe-egnen frem mod 2034.

Nedenstående tabel indeholder de tre scenarier og fleksible elementer i det samlede forslag til fremtidig kapacitetsstruktur og -løsninger på Ringe-egnen i 2026-2034.

MODEL B, C ELLER D: Fleksible elementer i kapacitetsstruktur på Ringe-egnen			
Med model B, C eller D etableres 20 børnehavepladser. Øvrige børn tilbydes nærmeste ledige børnehavepladser			
Ibrugtagning	2027		
Forslag	Model B: Etablering af permanente faciliteter v/Hættegården	Model C: Brug af børnehavebus til spidsbelastningsperioder v/1000Fryd	Model D: Opsætning af midlertidig pavillon v/børnehus i område Midt
Anlægstiltag	Mindre ombygning af værksted til helårsbrug m/grupperum, garderobe og toiletter. Inkl. inventar	Etablering af busparkeringsområde til eksisterende parkeringsareal	Etablering og nedtagning af pavillon m/grupperum, garderobe og toiletter. Inkl. inventar.
Udgift	1.775.000 kr. inkl. inventar	80.000 kr.	825.000 kr. inkl. inventar + årlig leje på 300.000 kr.
Finansiering	Budget 2027	Budget 2027	Budget 2027

Foruden de nævnte udgifter er der ved forslag B og D merudgifter til afledt bygningsdrift.

Model B - etablering af permanente faciliteter v/Hættegården: En mindre ombygning af værkstedet ved Hættegården (Løsning B) vurderes at give den bedste løsning på grunden og de bedste fysiske rammer for børne- og arbejdsmiljø ved længere tids brug.

Model C - brug af busordning til spidsbelastningsperioder v/1000Fryd: Med budget 2024 er afsat driftsmidler på 1,26 mio. kr. til at indkøbe en børnehavebus til brug for spidsbelastningsperioder i de kommunale institutioner, og midlerne er efterfølgende overført til 2027. Der er tillige afsat 75.000 kr. årligt til busdrift i form af vedligehold, brændstof og forsikringer. De kommunale institutioners parkeringspladser i Ringe er dog ikke dimensioneret til, at bussen kan parkere, vende og koble sig til strøm ifm. opsamling og afhentning af børn. Dette kan etableres i tilknytning til p-pladsen til Børnehuset 1000Fryd.

Model D - opsætning af midlertidig pavillon v/børnehus i område Midt: Det er muligt at opsætte en pavillon på udeareal/legeplads ved alle de tre børnehuse i område Midt. Den mest velegnede placering skal efterfølgende udpeges, hvor der blandt andet tages hensyn til legepladsens størrelse, sammenhæng mellem børnehus og pavillon mm.

Tids- og procesplan: Alle modeller / faciliteter kan etableres og stå klar til brug i efteråret 2027, hvor det yderligere pasningsbehov på 3-5-årsområdet forventes at opstå, hvis der afsættes midler til formålet i budget 2027.

Forvaltningen anbefaler Model B, da der med denne løsning etableres gode permanente dagtilbudsfaciliteter, der fleksibelt kan tages i brug i kortere og længere spidsbelastningsperioder samt før og efter det nye børnehus i Ringe tages i brug ultimo 2029.

Det bemærkes vedrørende Model A, B, C og D, at der må forventes perioder frem til det nye børnehus i Område Midt (december 2029), hvor ikke alle familier kan tilbydes den ønskede dagtilbudsplads i nærområdet, hvorfor de tilbydes nærmeste ledige alderssvarende dagtilbud. Det vil være muligt at etablere model C sammen med model B eller D.

Nedenstående anlægsøkonomi tager udgangspunkt i Model B, etablering af permanente faciliteter ved Børnehuset Hættegården, samtidig med at der fortsat er midler til at realisere model C.

Forudsætninger

Anlægs-kalkulation dækker:

- Ombygning af køkkenrum i lade til grupperum
- Ombygning af værkstedsrum i lade til grupperum
- Ombygning af depot i lade til toiletter

Anlægs- og etableringsomkostninger i alt 1.775.000 kr.:

- Anlægs- og projekteringsomkostninger: 1.495.000 kr.

- Omkostninger til løst inventar: 280.000 kr. Inventarudgiften dækker køb af løst inventar (stole, borde, service, legetøj m.m.) til aldersgruppen, som budgetteres med 14.000 kr. pr. børnehavelads i eksisterende dagtilbud.

Årlig udgift til afledt drift dækker merudgifter til vedligehold, teknisk service, forsikring, indvendig renhold, el, vand, varme og renovation, i alt 69.000 kr.

Personale-konsekvens

Model C, busordning til spidsbelastningsperioder, vil påvirke medarbejdernes arbejdsmiljø i de perioder, hvor arbejdet foregår i bussen. Der ligger således en ledelsesopgave i at sikre gode rammer for den nye ordning. Det bemærkes i den forbindelse, at der etableres de nødvendige toilet- og arbejdsforhold i bussen, men der vil være behov for at planlægge de pædagogiske rammer på en anden måde end i dag. Det forudsættes, at chauffør-opgaven løses af det pædagogiske personale i daginstitutionerne, som skal erhverve kørekort til bus.

Fri tekst	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	206	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	1.289	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inventar	280	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	1.775	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	19	38	38	38	38	38	38	38	38	38
Rengøring	15	31	31	31	31	31	31	31	31	31
Udvending renhold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	34	69	69	69	69	69	69	69	69	69

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Type	Tekst
Udvalg	Skole- og Dagtilbudsudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2027_165
Budgettype	Anlæg
Fagomraade	Center for Opvækst og Læring (R)
Indsatsområde	Øvrige anlæg
Funktion	Ved ikke
Service	Ej service
Geografi	Ringe
Udelukket forslag	Tilbygning til udvidelse af udskolingen på Nordagerskolen
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

Med anlægsprojektet etableres først en midlertidig pavillonløsning med et undervisningslokale og tilhørende faciliteter til brug for skolens udskoling i skoleårene 2027/28 og 2028/29, og efterfølgende opføres en tilbygning til udskolingsfløjen med to undervisningslokaler til brug fra skoleåret 2032/33.

Nyeste elevtalsprognose 2026 bekræfter sidste års prognose, hvor udskolingen forventes at blive fuldt 3-sporet (9 klasser) i skoleårene 2027/28-2028/29, 2035/36 og 2039/40-2040/41.

Udskolingsfløjen rummer i dag 7 undervisningslokaler fordelt på tre lokaler i stueplan og fire lokaler på første sal. Dertil er der på skolen allerede etableret en løsning udenfor udskolingsfløjen til at rumme i alt 8 udskolingsklasser fra skoleåret 2026/27. Denne løsning kan fungere i en årrække frem mod en permanent løsning på undervisningsfaciliteter, der samler og derved bedre understøtter de faglige og sociale fællesskaber i udskolingen.

Når der i skoleårene 2027/28-2028/29 bliver 9 udskolingsklasser, mangler der yderligere et undervisningslokale til udskolingen. Med pavillonløsningen tilføjes undervisningslokalet fra skoleårets begyndelse, hvorimod en tilbygning tidligst kan stå klar i slutningen af skoleåret. Tidsmæssigt giver en pavillon altså den bedste løsning på det akutte behov for flere undervisningsfaciliteter i de to skoleår, hvor den senere tilbygning tilfører permanente faciliteter til det langsigtede behov i udskolingen.

Selvom udskolingen først forventes 3-sporet igen i skoleåret 2035/36, er der behov for tilbygningen allerede fra skoleåret 2032/33. Det skyldes, at det samlede antal klasser på skolen forventes at øges fra 22 klasser i skoleåret 2031/32 til 24 klasser i skoleåret 2032/33, fordi indskolingen går fra 2-sporet til fuldt 3-sporet i skoleåret 2033/34. Det ekstra undervisningslokale i bygningen, som udskolingen indtil da har kunne anvende, skal fra skoleåret 2032/33 forventeligt indgå i en løsning af indskolingsfaciliteter.

Deraf anbefaler forvaltningen samtidig, at der i 2029 udarbejdes en mulighedsanalyse og helhedsplan for Nordagerskolens undervisningsfaciliteter som beslutningsgrundlag for forhandlingerne om budget 2031. Helhedsplanen skal altså ligge klar primo 2030.

Tids- og procesplan for Pavillon til midlertidig udvidelse af udskolingen på Nordagerskolen (skoleårene 2027/28-2028/29):

- Opsætning: Primo juli 2027
- Nedtagning: Ultimo juni 2029

Tids- og procesplan for Tilbygning til udvidelse af udskolingen på Nordagerskolen (fra skoleåret 2032/33):

- Projektering: Januar - August 2031
- Udførelse: September 2031 - marts 2032
- Ibrugtagning: April 2032

Forudsætninger

Pavillon til midlertidig udvidelse af udskolingen på Nordagerskolen (skoleårene 2027/28-2028/29)

Anlægs-kalkulation dækker:

- Klargøring, levering og opsætning af pavillon med 1 undervisningslokale med tilhørende toiletter og garderoberum på 120 m² (2027)
- Demontering, nedtagning, re-etablering og bortkørsel af pavillon (2029)
- Garderobe/lockers til 1 skoleklasse

Anlægs- og etableringsomkostninger i alt 663.000 kr.:

- Anlægs- og projekteringsomkostninger 2027 og 2029 i alt: 603.000 kr.
- Omkostninger til løst inventar til 1 klasselokale 60.000 kr.

Udgiften til årlig afledt drift på 326.000 kr. dækker merudgifter til vedligehold, teknisk service, forsikring, renhold, el, vand, varme og renovation samt pavillonleje.

Helhedsplan for undervisningsfaciliteter på Nordagerskolen i 2029 i alt 250.000 kr.

Tilbygning til udvidelse af udskolingen på Nordagerskolen (fra skoleåret 2032/33)

Anlægs-kalkulation dækker:

- Tilbygning af 2 undervisningslokaler til udskoling
- Tilpasning af eksisterende bygning pga. tilbygning
- Tilpasning af udearealer pga. tilbygning.
- Garderobe/lockers til 1 skoleklasse

Anlægs- og etableringsomkostninger i alt 8.769.000 kr.:

- Anlægs- og projekteringsomkostninger 8.709.000 kr.
- Omkostninger til løst inventar til 1 klasselokale 60.000 kr.

Udgiften til årlig afledt drift på 361.000 kr. dækker merudgiften til vedligehold, teknisk service, forsikring, renhold, el, vand, varme og renovation.

Konsekvenser

Frem mod en langsigtet permanent løsning på undervisningsfaciliteter til udskolingen kan stå klar, er det ved skemalægning og tilrettelæggelse af undervisning nødvendigt også at tage hensyn til placeringen af udskolingens undervisningslokaler - der dels er i fløjens stueplan og på første sal, i den øvrige skolebygning og pavillon - for bedst muligt at understøtte de faglige og sociale fællesskaber mellem undervisere og elever i udskolingen.

Personale-konsekvens

Udbygningen sikrer varigt et godt arbejds- og undervisningsmiljø, men pavillonen løser de midlertidige pladsproblemer i udskolingen.

Fri tekst	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	0	0	250	0	1.211	0	0	0	0	0
Udførelsen	414	0	189	0	3.749	3.749	0	0	0	0
Inventar	60	0	0	0	0	60	0	0	0	0
Indtægter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	474	0	439	0	4.960	3.809	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	37	75	38	0	0	170	225	225	225	225
Rengøring	17	35	18	0	0	102	136	136	136	136
Udvending renhold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	108	216	108	0	0	0	0	0	0	0
I alt	162	326	164	0	0	272	361	361	361	361

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Type	Tekst
Udvalg	Skole- og Dagtilbudsudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2027_40
Budgettype	Anlæg
Fagomraade	Center for Opvækst og Læring (R)
Indsatsområde	Øvrige anlæg
Funktion	Folkeskoler
Service	Service
Geografi	Øvrige
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

Med anlægsprojektet tilpasses og udskiftes ventilationsrør og -anlæg i skolens indskolingsfløj, og belysningen ændres til at skabe et mere optimalt læringsmiljø i indskolingen. Indskolingen er placeret i den del af skolebygningen, der ikke er renoveret i forbindelse med Heldagsskolens indflytning.

I forbindelse med screening af indeklima for PCB i november 2024 er der i den konkrete fløj målt marginalt forhøjede PCB-koncentrationer i konkrete lokaler. Dette er bekræftet ved eftermåling marts 2025. På grundlag af det specialiserede rådgivende ingeniørfirma OBH-gruppens anbefalinger er den mekaniske ventilation derefter ændret til konstant drift. Ved eftermåling december 2025 er PCB-koncentrationen nedsat, men fortsat marginalt over sundhedsstyrelsens anbefalinger. Resultatet af denne og den tidligere eftermåling fremgår af skemaet nedenfor.

Prøve id	Lokale	Marts 2025		December 2025	
		Temp /°C	PCB / ng/m ³		
L5/9	Undervisningsfløj, bibliotek	19,9	350	20,0	330
L6/10	Undervisningsfløj, Klasseværelse	20,7	490	20,6	440
L7/11	Undervisningsfløj, fysik	19,2	560	20,2	440
L8/12	Børnegrave, fællesrum	20,4	430	20,2	390
	Gennemsnit	20,1	458	20,3	400

Der er fastlagt følgende 2 aktionsniveauer for PCB i indeluft:

- Ved niveauer i intervallet 300 – 3000 ng PCB/m³ luft tilråder Sundhedsstyrelsen, at der gribes ind - på sigt - for at bringe koncentrationen under 300 ng/m³.
- Ved niveauer over 3.000 ng PCB/m³ luft tilråder Sundhedsstyrelsen, at der gribes ind uden unødigt forsinkelse.

Vedrørende de målte PCB-niveauer i fløjen på Heldagsskolen tilråder Sundhedsstyrelsen altså, at der gribes ind - på sigt - for at nedbringe koncentrationen, da det må antages, at ophold i længere tid kan medvirke til sundhedsskader, jf. Sundhedsstyrelsens notat om anbefalinger om aktionsværdier (december 2013). En etablering af ventilationsanlæg, som separerer ind- og udsugningsluften, nedbringer PCB-koncentrationen markant.

Det er OBH-gruppens erfaring, at Arbejdstilsynets praksis er at acceptere det aktuelle indhold af PCB i indeklimaet i en afgrænset opholdstid (undervisningstiden), uden at det udløser et påbud.

Tids- og procesplan: Anlægsprojektet kan realiseres på ca. 6-8 måneder, hvoraf de ca. 4 måneder er byggesagsbehandling.

Forudsætninger

Anlægskalkulation dækker:

- Tilpasning af lys i indskolingen.
- Etablering af nyt ventilationsaggregat (2 ventilationsanlæg) i indskolingen.
- Tilpasning af ventilationsrør i indskolingen.

Anlægs- og etableringsomkostninger i alt 3.596.000 kr.

Årlig udgift til afledt drift dækker tekniske installationer, i alt 39.000 kr.,

Personale-konsekvens

For skolens medarbejdere vurderes det generelt, at de ved en arbejdstid på 37 timer/uge kan være udsat for PCB i indeklimaet i op til 25 % af døgnets timer, baseret på et gennemsnit over en uge. På baggrund heraf er det Arbejdstilsynets praksis at acceptere et indhold af PCB i indeklimaet på op til 1.200 ng/m³, uden at det udløser et påbud. Ved eftermålingen i december 2025 blev der målt 330-440 ng/m³. For så vidt muligt at nedbringe de marginalt forhøjede niveauer er der gennemført hovedrengøring af ventilationssystem og undervisningslokaler som foranstaltninger, der midlertidigt kan sænke PCB-niveauet i undervisningsfløjen.

Fri tekst	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	3.596	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inventar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	3.596	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	19	39	39	39	39	39	39	39	39	39
Rengøring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udvending renhold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	19	39	39	39	39	39	39	39	39	39

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Type	Tekst
Udvalg	Skole- og Dagtilbudsudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2027_42
Budgettype	Anlæg
Fagområde	Center for Opvækst og Læring (R)
Indsatsområde	Øvrige anlæg
Funktion	Daginstitutioner (Institutioner kun for børn indtil skolestart)
Service	Service
Geografi	Årslev
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

Med anlægsprojektet opføres en tilbygning med faciliteter til en vuggestuegruppe med 12 pladser samt en tilbygning med faciliteter til en børnehavegruppe med 20 pladser til børnehus i Område Nord.

Kommunalbestyrelsen traf ved sit møde den 06.10.20, pkt. 287, principbeslutning om placering af fremtidig vuggestuefacilitet i Årslev i tilknytning til Kastanjen. For at bibeholde en fortsat balance mellem vuggestue- og børnehavepladser i børnehuset, der sikrer tilstrækkelige børnehavepladser til at kunne overflytte de flere vuggestuebørn til børnehave, fordrer en udvidelse af Kastanjen vuggestue også en udvidelse af børnehavedelen senest 1 år senere. Den foreslåede placering af børnehavetilbygningen er således en afledt konsekvens af kommunalbestyrelsens beslutning om placering af fremtidig vuggestuefacilitet i Årslev i tilknytning til Kastanjen.

Temperaturmåling på dagtilbudskapacitet i Årslev

0-2-årsområdet (dagpleje og vuggestue):

I sammenligning med sidste års dagpasningsprognose, som forventede overskydende dagtilbudskapacitet i Årslev ud i tid, forventer 2026-prognosen, at der vil mangle dagtilbudskapacitet på 0-2-årsområdet (18-45 pladser) frem mod 2040. Samme niveau forventes, når Årslev, Ferritslev og Rolfsted ses som ét samlet område.

Dagplejen forventes at kunne rekruttere til enkelte flere dagplejehjem på kort sigt i Årslev, men det er tvivlsomt, om Dagplejen kan rekruttere til yderligere 4 dagplejehjem (16 pladser) i 2029, som er nødvendige for at imødegå den langsigtede efterspørgsel. Det er tillige muligt at etablere 1-4 midlertidige vuggestuepladser i Børnehuset Klatretræet i spidsbelastningsperioder.

Aktuelle opskrivninger til dagtilbudspladser i 2026 i Årslev viser endnu ikke en så markant udvikling, som befolkningsprognosen forventer. På den baggrund udskydes tilbygningen med 1 år, hvor faciliteterne står klar i 2029. Det giver ligeledes mulighed for at følge udviklingen i efterspørgslen og revurdere behovet for flere vuggestuepladser til forhandlingerne om budget 2028.

3-5-årsområdet:

I sammenligning med sidste års dagpasningsprognose, som forventede overskydende dagtilbudskapacitet i Årslev ud i tid, forventer 2026-prognosen, at der vil mangle dagtilbudskapacitet på 3-5-årsområdet (11-39 pladser) i 2031-2040. Samme niveau forventes, når Årslev, Ferritslev og Rolfsted ses som ét område.

Udviklingen skyldes, at der i 2025 var en højere befolkningstilvækst i aldersgruppen 0-2-årige end forventet samt justeringer i kommunens boligprogram, hvor der forventes opførelse af flere boliger i området i de kommende år.

Tids- og procesplan for samlet anlægsprojekt

- Projektering af vuggestue- og børnehavetilbygning(er): Januar - August 2028
- Udførelse af vuggestuefacilitet: September 2028 - Februar 2029
- Ibrugtagning vuggestue: Marts 2029
- Udførelse af børnehavefacilitet: Marts 2029 - November 2029
- Ibrugtagning børnehave: December 2029

Nedenstående økonomi er baseret på, at tilbygning til udvidelse af henholdsvis vuggestue- og børnehavekapacitet i Årslev opføres ved Børnehuset Kastanjen.

Forudsætninger

Tilbygning til udvidelse af vuggestuekapacitet i Kastanjen

Anlægskalkulation dækker:

- Tilbygning med gruppefaciliteter til 12 vuggestuebørn
- Sammenbygning mellem tilbygning og eksisterende bygning
- Tilpasning af udeareal og opgradering af legeplads til flere børn
- Opførelse af krybbekur/-rum med overdækket adgangsvej.

Anlægs- og etableringsomkostninger i 2028-2029 i alt 5.188.000 kr.:

- Projekteringsomkostninger 685.000 kr.
- Udførelsesomkostninger 4.275.000 kr.
- Omkostninger til løst inventar 228.000 kr. Inventarudgiften dækker køb af løst inventar (stole, borde, krybber, service, legetøj m.m.), som budgetteres med 19.000 kr. pr. vuggestueplads i eksisterende dagtilbud.

Udgiften til årlig afledt drift (fra marts 2029) dækker vedligehold, teknisk service, forsikring, renhold, el, vand, varme og renovation, i alt 220.000 kr.

Tilbygning til udvidelse af børnehavekapacitet i Kastanjen

Anlægs-kalkulation dækker:

- Tilbygning med gruppefaciliteter til 20 børnehavebørn
- Sammenbygning mellem tilbygning og eksisterende bygning
- Tilpasning af udeareal og opgradering af legeplads til flere børn.

Anlægs- og etableringsomkostninger i 2028-2029 i alt 5.236.000 kr.:

- Projekteringsomkostninger 685.000 kr.
- Udførelsesomkostninger 4.271.000 kr.
- Omkostninger til løst inventar 280.000 kr. Inventarudgiften dækker køb af løst inventar (stole, borde, service, legetøj m.m.) til aldersgruppen, som budgetteres med 14.000 kr. pr. børnehaveplads i eksisterende dagtilbud.

Udgiften til årlig afledt drift (fra december 2029) dækker vedligehold, teknisk service, forsikring, renhold, el, vand, varme og renovation, i alt 215.000 kr.

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	0	1.370	0	0	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	0	2.118	6.428	0	0	0	0	0	0	0
Inventar	0	114	394	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	0	3.602	6.822	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	0	0	124	271	271	271	271	271	271	271
Rengøring	0	0	75	164	164	164	164	164	164	164
Udvending renhold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	0	0	199	435	435	435	435	435	435	435

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Type	Tekst
Udvalg	Skole- og Dagtilbudsudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2027_45
Budgettype	Anlæg
Fagområde	Center for Opvækst og Læring (R)
Indsatsområde	Øvrige anlæg
Funktion	Daginstitutioner (Institutioner kun for børn indtil skolestart)
Service	Service
Geografi	Ringe
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

Med anlægsprojektet ombygges og ændres indretningen i husets hjerterum til fleksible muligheder for ruminddeling.

Hættegården er bygget som børnehave, og med den senere etablering af en vuggestuegruppe med 12 pladser er mulighederne for at opdele de 72 børnehavebørn i mindre grupper reduceret. En fleksibel indretning af hjerterummet tilfører det grupperum, der i dag mangler i den årlige spidsbelastningsperiode fra efterår og frem til den 31. marts. Et grupperum etablerer et "hjemmeområde" til hver børnegruppe med mulighed for ro og fordybelse i læringsaktiviteter året rundt.

I Budgetaftale 2026-2029 er det aftalt, at Skole- og Dagtilbudsudvalget i 2026 drøfter den samlede dagtilbudsstruktur på Midtfyn og kommer med forslag til flere placeringer af dagtilbudspladser med henblik på at kunne imødekomme den fremtidige efterspørgsel på dagtilbudspladser på Midtfyn. Med den foreslåede løsning udvides vuggestuen i Hættegården permanent med 7 vuggestuepladser i de eksisterende rammer, og nærværende budgetforslag til etablering af grupperum i Hættegården vil bidrage til at understøtte helhedsløsningen.

Foruden nærværende anlægsbudgetforslag indgår følgende anlægsbudgetforslag i helhedsløsningen:

- Budget ID: 2023_39: Nyt børnehus i Område Midt [overført]
- Budget ID: 2023_45: Tilbygning til udvidelse af dagtilbudskapacitet i Eventyrhuset (Ryslinge) [Igangværende]
- Budget ID: 2027_164: Forøget børnehavekapacitet på Midtfyn

Øvrige elementer i helhedsløsningen for Ringe-egnen er: Ny brug af fleksible dagtilbudsfaciliteter i Børnehuset 1000Fryd, permanentgørelse af midlertidig vuggestuekapacitet i Espe Børnehus, etablering af ekstra vuggestueplads i Børnehuset Oasen og rekruttering af en ekstra dagplejer i Ringe.

Tids- og procesplan: Anlægsprojektet kan realiseres på ca. 6 måneder, hvoraf de ca. 4 måneder er byggesagsbehandling.

Forudsætninger

Anlægs-kalkulation dækker:

- Ombygning og ændring af hjerterummets indretning: Opdeling til mindre rum inkl. nye faste gipsvægge og foldedør.

Anlægs- og projekteringsomkostninger i alt 319.000 kr.

Der er ikke udgifter til løst inventar eller afledt drift.

Personale-konsekvens

En fleksibel indretning af hjerterummet vil understøtte det fysiske arbejdsmiljø betydeligt i den årlige spidsbelastningsperiode fra efterår og frem til den 31. marts, hvor de mange børn og aktiviteter hurtigt skaber høje støjniveauer og uro for børn og voksne.

Fri tekst	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	319	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inventar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	319	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rengøring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udvending renhold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Type	Tekst
Udvalg	Skole- og Dagtilbudsudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2027_46
Budgettype	Anlæg
Fagområde	Center for Opvækst og Læring (R)
Indsatsområde	Øvrige anlæg
Funktion	Daginstitutioner (Institutioner kun for børn indtil skolestart)
Service	Service
Geografi	Øvrige
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

Med anlægsprojektet foretages en mindre ombygning inklusiv arbejdsmiljøtiltag i institutionens køkkenområde med fokus på mere optimal indretning og at reducere støj til nærtliggende stue- og læringsmiljøer.

Støjreduktionen gør det muligt for institutionen at anvende husets havestue til stue- og læringsaktiviteter hele dagen. Det tilfører samtidig det ekstra rum, der i dag kan mangle fra efterår og frem til den 31. marts, hvor institutionens børnehavepladser typisk er fuldt belagt. Dette vil fortsætte, da nyeste 2026-dagpasningsprognose forventer en væsentlig større efterspørgsel på 3-5-årsområdet i Vester Hæsinge og Brobyværk, og der vil mangle 5-12 pladser frem mod 2030 og 1-5 pladser fra 2033.

Det bemærkes, at en bedre udnyttelse af havestuen også understøtter fleksible muligheder for at øge børnehusets kapacitet med 7 børnehavepladser. I september 2025-marts 2026 har kapaciteten midlertidigt været opjusteret med 6 børnehavepladser som led i at hjælpe de berørte familier fra lukningen af Lillely godt videre i et dagtilbud. Når Nr. Broby, Allested-Vejle, Brobyværk og Vester Hæsinge ses som ét samlet område, forventes der dog overskydende børnehavepladser (Myretuen, Broholm og Kaptajngården).

Tids- og procesplan: Anlægsprojektet kan realiseres på ca. 6 måneder, hvoraf de ca. 4 måneder er byggesagsbehandling.

Forudsætninger

Anlægs-kalkulation dækker:

- Løsning af støj mellem grupperum og køkken: Etablering af ny gang
- Løsning af APV vedr. køkken: Tilpasning af lille plads ved opvask og flytning af dør.

Anlægs- og etableringsomkostninger i alt 371.000 kr.

Der er ikke udgifter til løst inventar og afledt drift.

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	371	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inventar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	371	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rengøring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udvending renhold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

KULTUR- FRITIDS- OG LOKALSAMFUNDSUDVALGET

Anlæg

2023_104 - Modernisering af lokale aktivitetscentre (Igangværende)

Type	Tekst
Udvalg	Kultur- Fritids- og Lokalsamfundsudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2023_104
Budgettype	Anlæg
Fagomraade	Kultur og Fritid (R)
Indsatsområde	Attraktive by- og lokalsamfund
Funktion	Andre fritidsfaciliteter
Service	Ej service
Geografi	Ikke specificeret
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

Moderniseringspuljen er en anlægspulje, der kan søges af foreninger, idrætshaller og andre almennyttige institutioner m.m. Den støtter primært udvikling af eksisterende faciliteter, men kan også støtte etableringen af nye anlæg. Et af de centrale kriterier for puljen handler om at udvikle og skabe nogle faciliteter, hvor flere aktiviteter og foreninger kan samles, så det understøtter udviklingen af færre - men mere bæredygtige - aktivitets- og mødesteder. Moderniseringen af lokale aktivitetscentre hænger nøje sammen med udviklingsstrategiens vision om at skabe attraktive og tidssvarende fritids-, kultur- og friluftstilbud, der fremmer udviklingen af gode og aktive fællesskaber og bosætning i kommunen.

Puljen har støttet mange forskellige typer af projekter, aktivitetsformer, foreninger og aktører i kommunen. Puljen har i høj grad bidraget til at skabe mere driftige og multifunktionelle anlæg samt udvikling af idrætshallerne, men også mindre faciliteter og kulturhuse er blevet udviklet for puljens midler – f.eks. tennisanlæg, spejderanlæg, skydebaner/skyttehuse, kulturhuse, klubhuse, fritidshuse m.m.

Puljen har også støttet anlæg af en række multibaner (mindre bandebaner med kunstgræs) og 4 kunstgræsbaner (11-mands fodboldbaner).

De fleste støttebeløb har ligget mellem 50.000-500.000 kr. Den kommunale medfinansiering er ofte en afgørende faktor for, at mange af projekterne kan trække ekstern finansiering (ofte fra fonde) til at bidrage til projekterne. Puljen har en stabil søgning med ca. 15-20 ansøgninger til puljens årlige uddeling. Projekterne er med til at skabe mere attraktive lokalsamfund, og der kan registreres et voksende behov for nye typer af udendørs faciliteter - herunder særligt til børn og unge. Eksempelvis til skate, rulleskøjte, løbehjul, nye typer af multibaner, men også nye idræts- og motionsarenaer i naturen. Anlæg, der ofte ønskes placeret i sammenhæng med eksisterende indendørs faciliteter - en skole, hal, institutioner og lign. – og kan skabe synergi og god udnyttelse af faciliteterne. Alle almennyttige aktører kan søge puljen inden for de kriterier, som er opstillet for puljen. Der vurderes fra sag til sag i forhold til den kontekst, som ansøgeren indgår i - f.eks. byer, lokalsamfund, andre aktører/samarbejdspartnere og faciliteter, udviklingspotentialer m.m.

Forudsætninger

Det er målsætningen, at den kommunale medfinansiering i projekterne maksimalt udgør 50% af projektudgiften, men at der dog gives plads til konkrete vurderinger af den enkelte ansøger og projekt. En af konsekvenserne fra finanskrisen, hvor banker og realkreditinstitutter er blevet underlagt øget kontrol er, at det stort set er umuligt at få lånefinansiering til foreninger eller selvejende institutioner via banker. Det har betydet, at flere projekter igennem årene har fået en lidt højere kommunal medfinansiering, for at projekterne overhovedet kunne realiseres. Der vil blive lagt vægt på følgende retningslinjer i tildelingen af midlerne:

- at moderniseringen skaber nye aktiviteter eller udvikler eksisterende aktiviteter, som vil gavne mange borgere – enten lokalt eller via stort potentielt opland
- at kommunens investering i modernisering og udvikling af fritidsfaciliteten giver mulighed for nye aktivitetstilbud, der øger aktivitetsniveauet i faciliteten
- om der er etableret samarbejder med andre lokale faciliteter og/eller foreninger i og omkring faciliteten
- at nye faciliteter i videst muligt omfang integreres i eksisterende faciliteter
- hvorvidt projektet er innovativt og nytænkende
- om investeringen på sigt kan nedbringe behovet for kommunale drifts- og anlægstilskud
- graden af medfinansiering og/eller ekstern finansiering
- at moderniseringen indtænker miljømæssig bæredygtighed

Retningslinjerne er vedtaget i Kultur- Fritid- og Lokalsamfundsudvalget, og de danner grundlag for behandlingen af ansøgninger. Forvaltningen foreslår at kriterierne evalueres og tilpasses yderligere i forhold til de tre aspekter af bæredygtighed - social, økonomisk og miljømæssig.

Konsekvenser

Der stilles normalt et krav om realisering af projekter inden for 2 år, men når der er tale om projekter, hvor fremdriften afhænger af de frivilliges tid og kræfter hertil, så kan det være en udfordring at få den lovede fremdrift i projekterne. Derudover er det ofte usikkert, hvornår den eksterne finansiering er på plads, da det afhænger af tilsagn fra fonde m.v. Puljen er typisk disponeret meget tidligt på året efter den politiske behandling af ansøgningerne, men ofte er det få projekter der realiseres samme år, og derfor overføres der hvert år disponerede midler til efterfølgende år.

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500
Inventar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rengøring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udvending renhold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

2023_105 - Renovering af idrætshaller - overført anlæg med supplerende overslagsår (lgangværende)

Type	Tekst
Udvalg	Kultur- Fritids- og Lokalsamfundsudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2023_105
Budgettype	Anlæg
Fagomraade	Kultur og Fritid (R)
Indsatsområde	Generel bygningsvedligeholdelse
Funktion	Andre fritidsfaciliteter
Service	Ej service
Geografi	Ikke specificeret
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

Støtte til renovering af idrætshaller bygger på en teknisk gennemgang af idrætshallerne i 2019, som afdækkede større og mindre renoveringsbehov i en 10-årig periode. Tidligere års erfaringer viser, at der løbende opstår mere akutte opgaver, og der er derfor lagt rammebudget til akut opståede renoveringsopgaver på 500.000 kr. årligt ind i budgetbeløbene.

De enkelte haller har fået hver sin analyse og vedligeholdelsesplan efter 2019-gennemgangen, og har selv ansvaret for opfølgning og udførelse af mindre renoveringsprojekter. I forlængelse af kravene i halmodellen, hvor hallerne skal anvende og/eller henlægge et samlet beløb på min. 100.000 kr. årligt til renoveringer og vedligehold (større beløb for de 2 centre), er det forventningen, at hallerne selv kan finansiere flere mindre renoveringsprojekter og evt. selv kan bidrage til de større renoveringsprojekter. Der vil dog fortsat være et stort behov for supplerende kommunale anlægstilskud til større vedligeholdelsesprojekter i haller, hvis bygningskapitalen og kvaliteten i faciliteterne skal opretholdes.

Flertallet af idrætshallerne er bygget i 70'erne og er dagligt i brug med mange kommunale opgaver for skoler, institutioner og foreningslivet. 40-50 års brug med idræt og fysisk aktivitet, masser af brugere i bade- og omklædningsrum, slidte klimaskærme og gulve, gamle varmeanlæg m.m., giver et behov for renovering og energioptimering i en grad der er større end hallerne ofte selv kan magte. Formålet med at afsætte midler til renovering af idrætshallerne er at støtte konkrete større renoveringsopgaver, der ellers kan vælte økonomien i en hal. Hallerne har ligeledes mulighed for at optage kommunegaranterede lån til energioptimeringer, men ellers er der ikke reelle lånemuligheder for hallerne til almindelig renovering eller modernisering.

De projekter, der prioriteres højest, er projekter, der kan have "alvorlige følgevirkninger" for bygningen, og er primært på følgende bygningsdele: Klimaskærm (tage og facader), baderumsfaciliteter (vådrum), udtjente varmeanlæg, og evt. gulvudskiftninger, hvis gulvets stand kan påvirke hallens funktionalitet (sport og undervisning på gulvet). Sammenligner man budgetterne for tilskud til idrætsfaciliteter i landets kommuner, så ligger Faaborg-Midtfyn Kommune i den laveste tredjedel af kommunerne og under landsgennemsnittet i kr. anvendt pr. borger. Alligevel er vi en af de kommuner med flest idrætsfaciliteter pr. borger, og der opretholdes derfor en generel effektiv drift. Det forhold medvirker til, at der - trods genopretning af tidligere års driftstilskud til hallerne - er begrænsede muligheder for opsparing i hallerne til større renoveringsopgaver, og derfor er budgetmidler til renovering af idrætshaller centrale for at opretholde en rimelig standard i kommunens haller.

Forudsætninger

Økonomisk overslag er lavet med afsæt i bygningsanalyse fra 2019 samt løbende konkrete vurderinger af kommunens anlægsteam. I 2024 fik hallerne lavet en ny energimærkning. På baggrund af den uvildige rådgivning og analyse i 2019 foreligger der en oversigt over renoveringsbehov på projekter over 100.000 kr. i hallerne. Den samlede oversigt blev fremlagt for Kommunalbestyrelsen i marts 2020 og viser et samlet behov af projekter over 100.000 kr. pr. projekt over 10 år på i alt ca. 76 mio. kr. Analysen kræver dog løbende et opfølgningsarbejde i forhold til prioritering og vurdering af de konkrete projekter - herunder hvad der vil være muligt for den enkelte hal at spare op til.

For at få det samlede anlægsbudget til at balancere, er en del puljemidler løbende skubbet ud i overslagsårene. Dette har medført en tidsmæssig forskydning af enkelte større projekter, som forventes at blive løst i 2026-2029. Disse forskydninger er baggrunden for fordelingen af puljemidler i 2026-2029. Fra 2030 foreslås en årlig pulje på 3,5 mio. kr. hvilket vurderes at være et minimum for at opretholde det nuværende vedligeholdelsesniveau. Der afsættes ikke afledt drift, da hallerne selv har ansvaret for al drift og vedligeholdelse efterfølgende.

Konsekvenser

Det er målet med puljen, at den skal dække et efterslæb af større vedligeholdelsesopgaver og renoveringer i idrætshallerne, så hallerne lever op til nutidens krav og funktionalitet, samt øgede forventninger til faciliteternes fremtoning og funktionalitet i fremtiden. Større renoveringsbehov er f.eks. udskiftning af tag, gulv, baderum, ventilation, varmeinstallationer m.v. (jf. bygningsanalyse fra 2019).

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	4.665	6.100	6.900	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500
Inventar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	4.665	6.100	6.900	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rengøring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udvending renhold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Type	Tekst
Udvalg	Kultur- Fritids- og Lokalsamfundsudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2023_106
Budgettype	Anlæg
Fagomraade	Kultur og Fritid (R)
Indsatsområde	Attraktive by- og lokalsamfund
Funktion	Stadion og idrætsanlæg
Service	Service
Geografi	Ikke specificeret
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

Fodboldklubber og andre foreninger anvender kommunens mange boldbaner og idrætsanlæg til deres løbende aktiviteter og begivenheder. Kommunen har en forpligtelse jf. Folkeoplysningsloven til at anvise udendørs anlæg til f.eks. fodbold og andre folkeoplysende aktiviteter - herunder sikre at udendørsanlæggene kan anvendes i vinterhalvåret, og særligt på kunstgræsbaner, hvor det er muligt at spille hele vinteren. Lysanlæg er med til at sikre en langt mere optimal udnyttelse af udendørsidrætten hele året. Anlæggene er på boldbaner/idrætsanlæg beliggende på kommunalt ejede arealer. For nogle år siden vedtog Kultur- og Lokalsamfundsudvalget, at kommunen fremadrettet tager et ensartet ansvar for tilsyn og vedligeholdelse af alle lysanlæg af sikkerhedsmæssige grunde, så de lokale foreninger ikke stod med opgaven. Alle kommunale lysanlæg er gennemgået i foråret 2019 af ekstern rådgiver, og der er udarbejdet en kort statusrapport for hvert anlæg. Rapporten klarlægger eventuelle fejl og mangler ved de enkelte anlæg, og giver en samlet status på anlæggenes restlevetid. Ud over rapporten er der medtaget kommentarer fra den elektriker, der udfører tilsyn og reparationer. Alle berørte fodboldklubber har været inddraget i forløbet, og vil fortsat blive inddraget undervejs.

Mangel på reservedele og nye lyskilder/lamper

Forvaltningen vurderer, at det vil blive nødvendigt, at samtlige idrætsanlæg/boldbaner skal have udskiftet lysanlæg til LED inden for en årrække - eller renoveret eller evt. nedtage lysanlæg. Alle resterende anlæg som endnu ikke er renoveret, udskiftet eller taget ned er reelt utidssvarende. Indtil videre er der gennemført udskiftning eller renovering til nye LED-lysanlæg i Allested-Vejle, Bøgebjerg, Gislev, Horne, Ringe, Nr. Lyndelse samt kunstgræsbanerne i Nr. Broby og Årslev.

Ligeledes har Rolfsted testet og opsat et flytbart lysanlæg til træningsbrug - og med lidt justeringer har det vist sig at fungere til de lokale forhold og behov.

I 2026 bliver der opsat nyt LED-lysanlæg i Espe ved de nye boldbaner, og det gamle lysanlæg ved skolebanen nedtages.

Forvaltningen vurderer løbende behovet jf. klubbernes aktivitetsniveau og medlemsudvikling samt lysanlæggenes stand og muligheder for reservedele. Det var bl.a. anledningen til at der ikke blev opsat et helt nyt LED-lysanlæg i Rolfsted, som ville have kostet ca. 1 mio. kr. Det flytbare anlæg koster i stedet ca. 100.000 kr.

Alle øvrige kommunale lysanlæg er fortsat uden LED-belysning. Efterhånden som markedet overgår til LED, bliver det stadig sværere at skaffe reservedele m.m. til lysanlæggene. Priserne på flere af reservedelene er høje, og samlet betyder det, at enkelte anlæg er forholdsvis dyre at reparere. Flere af de nuværende lysanlæg er med lyskilder, der går i stykker flere gange årligt, hvilket betyder en uhensigtsmæssig høj driftsudgift til gentagne udskiftninger på samme lysanlæg. Et enkelt anlæg kan således løbe op i 30-40.000 kr. i årlige reparationer. Der er årligt afsat 70.000 kr. til drift af alle lysanlæg. Nedenstående liste angiver de boldbaner/idrætsanlæg og fodboldklubber, der endnu ikke har fået udskiftet lysanlæg. Rækkefølgen vurderes løbende og prioriteres efter hvilken stand lysanlægget er i – og her prioriteres sikkerhed først - men også klubbernes aktivitetsniveau og medlemsudvikling. De anlæg, hvor det ikke længere er muligt at skaffe reservedele samt de anlæg, der er dyrest i drift, ligger i næste prioritering.

- Faaborg Stadion
- Ryslinge
- Kværndrup
- Faldsled-Svanninge Kunstgræsbane
- Korinth
- Nr. Søby
- Søllinge
- TIF (lysanlæg ikke længere funktionsdygtigt. Klubberne er lagt sammen og træner på Faaborg Stadion og lysanlæg bør derfor fjernes)

Besparelse på el

Der er lavet en estimeret besparelse på el, udregnet på baggrund af estimeret timeforbrug på lysanlæg. Enkelte klubber vil opnå en væsentlig besparelse på deres udgifter til el (mellem 10.000 kr. og 13.000 kr. årligt). Andre klubber vil opleve en lidt højere el-udgift, hvis nuværende lyskilder udskiftes til LED (fordi de i dag har en forholdsvis svag lyskilde). Forvaltningen er løbende i dialog med boldklubberne om prioriteringen af og behovet for lysanlæg. I Broby er der 2 lysanlæg, og jf.

harmonisering af driften af lysanlæg har kommunen tilsynet af begge lysanlæg, men FC Broby selv afholder udgifter til vedligeholdelsen af lysanlægget på græsbanen (kommunen har kun ansvar for udgifter til et lysanlæg/en boldbane pr. idrætsanlæg). FC Broby har primært sine aften- og vinteraktiviteter på kunstgræsbanen, og kun i særlige tilfælde anvendes lyset på græsbanen. Som anført i økonomitabellen vil det kræve anlægsudgifter i nogle år endnu for at foretage de nødvendige udskiftninger og renoveringer af lysanlæg samt nedtagning af udslidte anlæg.

Forudsætninger

Udgiften pr. lysanlæg og den samlede økonomi til udskiftning af lyskilder til LED og evt. helt nye lysanlæg er svær at vurdere, da nogle elementer kræver en nærmere undersøgelse samt dialog og prioritering med boldklubberne – herunder fundamenter, master, lysstyrke (lux) mv. Noget tyder på, at flere master skal udskiftes med nye, da leverandører og rådgivere ikke vil tage ansvar for styrke og holdbarhed på master, der kan være 20-40 år gamle. Det vil øge anlægsudgifterne, som i forvejen er steget i pris i de seneste par år, ligesom alle andre byggeomkostninger er. På grund af usikkerheden omkring master og fundamenter, så foreslår forvaltningen at der i budget 2027 og overslagsår afsættes midler til at kunne udskifte 3-4 hele anlæg samt mere enkle renoveringer og udskiftninger af lysarmaturer til LED. Skulle omkostningen blive mindre grundet genbrug af lysmaster, så vil udskiftninger af andre anlæg længere nede på listen blive lavet.

Nye lysanlæg og genbrug af eksisterende master m.m.

Nuværende lyskilder udskiftes som udgangspunkt til LED, så man har et anlæg med min. 75 lux, som er minimum belysningsniveau i DS/EN 12193 Lys og belysning – Sportsbelysning. Til et lokalt træningsanlæg, hvor der ikke stilles særlige krav til lysstyrke, så forventes opsætning af et 75 lux anlæg, men på alle nye boldbaner i Danmark opsættes i dag, som minimum 125 lux anlæg med 6 stk. 18 m høje lysmaster. Det vurderes hvilken lysstyrke, der er hensigtsmæssig på det aktuelle lysanlæg, typisk om det skal være min. 75 lux lysanlæg eller kraftigere. Noget tyder på, at 75 lux er i underkanten nogle steder.

Mulighed for opgradering af lysstyrke ved egenfinansiering fra boldklubberne

Med afsæt i at det bliver dyrere at få renoveret og udskiftet lysanlæggene end forventet, så vil forvaltningen løbende tage en dialog med boldklubberne om behovet for lysstyrke og muligheden for at klubberne selv kan finansiere en opgradering til et højere lux, hvis dette ønskes. Det vil sige, at en klub, der har udsigt til et lysanlæg på 75 lux, men ønsker at få 125 lux, kan lægge en egenfinansiering ind i projektet og få opgraderingen med. Forvaltningen foreslår et udgangspunkt, hvor der etableres lysanlæg med 75 lux på mindre boldbaner/idrætsanlæg og 125 lux på kunstgræsbaner (Broby, Årslev, Svanninge) og større boldbaner/idrætsanlæg. Kunstgræsbanerne giver bedre udendørs træningsmuligheder over hele vinteren, og lysanlægget kan evt. laves, så der kan skiftes mellem 125 og 250 lux for mere optimal energibesparelse.

Konsekvenser

Formålet med udskiftning og renovering af lysanlæg er at sikre, at udendørs sæsonen kan forlænges mest muligt på de kommunale idrætsanlæg, og at kapaciteten kan udnyttes bedst muligt – primært for fodboldklubber, men også f.eks. hundeklubber eller andre, der bruger de kommunale idrætsanlæg om aftenen og særligt i vinterhalvåret.

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	1.100	800	600	600	600	600	600	600	600	0
Inventar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	1.100	800	600	600	600	600	600	600	600	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rengøring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udvending renhold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Type	Tekst
Udvalg	Kultur- Fritids- og Lokalsamfundsudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2023_71
Budgettype	Anlæg
Fagomraade	Miljø og Grøn omstilling (R)
Indsatsområde	Attraktive by- og lokalsamfund
Funktion	Andre fritidsfaciliteter
Service	Ej service
Geografi	Ikke specificeret
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

Forslag der er godkendt senest i budgetaftale 2026.

Adgang til bynære rekreative arealer og naturstier er et væsentligt parameter, når vi skal vælge, hvor vi vil bosætte os, og for det liv vi ønsker at leve. Det viser analyser om bosætning på Sydfyn, hvor omkring 50% angiver, at nærhed til natur og grønne områder har haft afgørende betydning for valg af bosted. Samtidig har kort afstand til ture i det grønne (skov, strand, markveje) stor betydning for, hvor ofte vi går tur og dermed vores trivsel og sundhed.

Adgang til naturen og muligheden for lokale gåture styrker et sundt og aktivt liv, og understøtter velfærdstemaet, Frisk til livet, hvor fokus er, at forebyggelse og et godt helbred skaber de bedste forudsætninger for at realisere borgerens ressourcer og ønsker til et godt liv. En styrkelse af friluftslivet er en styrkelse af sundheden. Bynære stirundture er også et tema, de fleste lokalråd tager op, når der tales om udvikling og helhedsplaner og indgår i de fleste lokalråds udviklingsplaner. Med afsatte midler til lokale bynære stier og naturstier kan vi komme videre med: a) anlæg af helt centrale, gennemgående offentlige naturstier og b) sikre ressourcer til opbakning omkring lokalrådenes stigrupper og sikre midler til den nødvendige medfinansiering. Med etablering af et lokalsamfundsteam og struktur for landsbysyn i 2025 vurderes det, at det lokale stiarbejde vil få endnu større fokus hos lokalrådene, og der derfor fortsat er et stort behov for at kunne hjælpe lokale stigrupper med deres stiprojekter i større eller mindre skala. Den grønne trepart med udlægning af nye naturarealer, vådområder og lavbundsarealer kalder også på øget muligheder for at tilgodese lokalbefolkningen med støtte til lokale stier.

I 2025 fik naturområdet Norden en ny boardwalk, og Det Grønne Ø stod færdigt samt udarbejdelsen af to Strategisk Fysiske Udviklingsplaner (SFU'er), en for "Bakkerne til byen" (Svaninge Bakker og Bjerger til Faaborg), og en for Geopark det Sydfynske Øhav, med nye stiforslag.

I 2026 er der fokus på at færdiggøre en stiforbindelse mellem Øhavsstiens start i Falsled og Kyststien i Assens, der slutter i Damsbo skov, opgradering af boardwalk i naturområdet, Storelung samt ansøgninger til Danmarks Naturstier med tilhørende opgraderinger af stier.

Fremadrettet kan peges på en række potentielle stier, større eller mindre, der vil kunne komme i spil. Særligt fokus på de større forbindelser, hvilket er af national interesse, med Danmarks Naturstier. Deraf fokus på Øhavsstien, både med ansøgning til Danmarks Naturstier, og fortsat efter at Naturturisme/Geopark det Sydfynske Øhav har besluttet, at det er de enkelte kommuner, der selv skal sikre kvaliteten og funktionaliteten af Øhavsstien og herunder også en opgradering.

Stipuljen bakker således bredt op om stiarbejdet og den understøtter også mindre støttefaciliteter, formidling og tiltag der viser og promoverer vores stier og deres muligheder for borgere og besøgende. I forbindelse med opgraderingen af Øhavsstien vil der være behov for, at kigge på hvordan der kan etableres lodsejerlav i forhold til den stigende kommerialisering af brugen. Med midler til stier, vil der være skabt grundlag for at styrke indsatsen og muligheden for at nå friluftstrategiens mål om, at vi har gang- og løbestier omkring alle større og mindre byer såvel ved attraktive naturområder.

Forudsætninger

Anlæggelse af lokale stierundture, i samarbejde med lokalråd/stigrupper, kan ofte ske med frivillige aftaler med lodsejere. Der er typisk tale om trampespor eller brug af eksisterende markveje, stier m.v., så der alene er tale om udgifter til afmærkning, infotavler, folder m.v. Her vil stipuljen i høj grad kunne være en tiltrængt håndsrækning til lokalråd eller andre grupper, der ønsker at etablere lokale småstier.

I andre tilfælde skal der måske anlægges et større stispor, hvor det er nødvendigt at betale erstatning til en lodsejer for at afgive noget jord til en sti, f.eks. som Øhavsstien. Her er prisen noget højere for etablering af stien, og i endnu andre tilfælde kan man forestille sig, at der helt konkret anlægges en grussti eller lign. Dette er især ved bynære stier. Stien til Pipstorn er etableret, sådan såvel som stien mellem Forum Faaborg og Markedspladsen i Årslev.

Erstatningen til lodsejere for etablering og tinglysning af en sti er kraftigt stigende som følge stigende jordpriser. I nogle tilfælde vil det være lokale som søger økonomisk støtte til at gennemføre et stiprojekt, mens det i andre tilfælde vil være den kommunale administration, der vurderer om det er hensigtsmæssigt at etablere en stistrækning. De fleste steder vil drift og vedligehold varetages af lokale stigrupper eller lokalråd. Til dette blev der i slutningen af 2018 indkøbt en trailer med grej, som stigrupper kan låne. Traileren er placeret hos Park, Vej og Natur.

For Øhavsstien varetages vedligeholdelsen dog af kommunen. Dette fordi stien formidles turismemæssigt. Dog vil et fremtidig fokus på etablering af lodsejerlav kunne medføre en øget drift. For at kunne arbejde med større stistrækninger kan der være behov for at kunne spare op fra et år til et andet.

Afledt drift kan ikke beregnes specifikt på det enkelte projekt, da de mange stiprojekter er meget forskellige. Afledt drift handler primært om vedligeholdelse af stierne, herunder, renovering af stistrækninger, stibroer og stenter som langsomt forgår, genetablering af skilte, ændring af ruten hvis der er opstået udfordringer osv. Mange midler går også til støtte til lokale stiprojekter og i visse tilfælde til at betale for en lokal lodsejers indsats, eller hvor der er lagt jord til f.eks. en parkeringsplads. Da der er tale om en anlægspulje og ikke et entydigt anlæg, afsættes erfaringsmæssigt 2 % af anlægspuljen til øget afledt drift som følge af flere og flere stier i kommunen. Fra 2030 og ud i årene er den afledte drift på 172.000 kr. årligt. Erfaringer viser, at det ofte er en langvarig proces at gennemføre lokale stiprojekter.

Konsekvenser

Både nationale og regionale undersøgelser viser, at adgang til naturen har stor betydning for bosætning, og at befolkningen i stigende grad efterspørger og bruger stier og naturadgange i deres nærområde til gå- og løbeture. Samtidig viser undersøgelser, at der over de seneste årtier er blevet væsentligt færre muligheder for rundture, fordi mange mark- og adgangsveje er forsvundet. Dette er grundlaget for, at lokalrådene peger på etablering af lokale st Rundture, som væsentlige dele af deres udviklingsplaner.

Med afsatte anlægsmidler til stier vil der være skabt grundlag for at genoptage indsatsen og mulighed for at nå friluftstrategiens mål om flere gang- og løbestier rundt i hele kommunen. Både de lokale beboere og potentielle tilflyttere vil få gavn af projektet. De lokale ved at få flere rundturmuligheder og tilflytterne ved at kunne få et bedre overblik over mulighederne. Formidling af stierne både lokalt og til tilflyttere vil således indgå i projektet. Skoler og børnehaver vil desuden kunne være flittige brugere.

En kommunal stipulje vil kunne være med til at fremme dette initiativ i kommunen, og dermed være en hjælp til skolernes implementering af den nye skolereform. Sporene forudsætter aftaler med lodsejerne, som således også er væsentlige interessenter. Der arbejdes med frivillige aftaler. De gennemgående offentlige stier vil have en bredere målgruppe. De vil ofte forbinde eller styrke adgangen til vigtige rekreative områder, som f.eks. Pipstorn Skov, der udover de lokale beboere også har interesse for særligt turister, foreninger, større grupper og events. Endelig er der et meget stort turismemæssigt potentiale i stier, som bl.a. Øhavsstien. Der er blandt mange skovejere og lodsejere et stigende ønske om betaling for kommercielt brug af Øhavsstien. Det vil være en opgave der skal løses de kommende år.

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	610	610	610	610	0	0	0	0	0	0
Inventar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	610	610	610	610	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rengøring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udvending renhold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	136	148	160	172	172	172	172	172	172	172
I alt	136	148	160	172	172	172	172	172	172	172

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

2023_75 - Udvikling af spor til både gravelcykler og MTB i hele Faaborg-Midtfyn kommune - for alle (lgangværende)

Type	Tekst
Udvalg	Kultur- Fritids- og Lokalsamfundsudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2023_75
Budgettype	Anlæg
Fagomraade	Miljø og Grøn omstilling (R)
Indsatsområde	Attraktive by- og lokalsamfund
Funktion	Andre fritidsfaciliteter
Service	Ej service
Geografi	Øvrige
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

Anlæg godkendt senest ved budget 2024.

Mountainbike og gravelcykling er blevet en utrolig populær fritidsaktivitet og sportsgren med stort potentiale for yderligere vækst. Udviklingsstrategien 2019 sætter i udviklingssporet - Attraktive By- og Lokalsamfund - fokus på behovet for, at FMK's borgere skal have let adgang til naturen, kunne udfolde sig aktivt derude og få sved på panden. Dét er med til at skabe det attraktive lokalsamfund. En del af det aktive udeliv er at nyde naturen fra Mountainbike-cykel (MTB) for den almene trivsel og for sundheden. Både for vores egne borgere i alle tre egne af vores kommune, kommende bosætning og også for outdoor-turister, der gerne rejser langt for gode naturoplevelser på cykel.

Fritids- og Friluftstrategien sættes bl.a. fokus på potentialet ved MTB i Delmål A2 (der omhandler at mountainbike spor i Faaborg-Midtfyn Kommune samlet set er af en kvalitet, som er blandt de bedste på nationalt niveau) og ligeledes i det tilhørende handlingskatalog. Outdoor-aktiviteter og understøttelse af flere aktive tilbud i naturen er ligeledes en central del af visionsaftalen Bevæg dig for livet.

Naturen er unik, og det kuperede istidslandskab kan udfordre både øvede og nye MTB-cyklister. Desuden er vi begunstiget med en trofast og bred gruppe af frivillige, der lægger mange timer og kræfter i at udbygge og vedligeholde vores spor i flere egne af kommunen. I 2022 er foreningen, Sydfynske alpers sti- og sporbyggere, endvidere kåret som årets forening i kommunen på baggrund af deres store arbejde med at etablere MTB sporene ved Gåsebjergsand/Svanninge bakker.

Gennem årene er der afsat midler til udvikling af MTB og primært med fokus på udviklingen af Gåsebjergsand som MTB-knudepunkt i samarbejde med Geoparken og Naturstyrelsen. Det har resulteret i flere spor, pumptrackbane, skiltning, madpakkehus og børne-bane ved Gåsebjergsand. Andre steder i kommunen er der givet støtte til udvikling af spor ved bl.a. Tarup-Davinde, i Gislev og en udvidelse til Ryslinges juniorbane. Endvidere er der givet støtte til flere mindre projekter i kommunen med opsætning af tællere, ombygninger og tilbygning af spor.

I 2024 er der udarbejdet en udviklingsplan for MTB i Faaborg-Midtfyn Kommune, og de kommende år vil den sætte retning for MTB projekter og udvikling af faciliteter.

For fortsat at kunne udvikle MTB mulighederne i hele kommunen og videreudvikle på de eksisterende faciliteter, er der behov for et mindre anlægsbudget i årene der kommer. I 2026 arbejdes for planlægning og etablering fra 2027. Herved kan relevante lokalsamfunds egne initiativer understøttes såvel som strategisk vigtige tiltag og faciliteter, for fortsat udvikling af kommunen som MTB destination. Længden, variationen og antallet af spor og anlæg for både børn og voksne vil give MTB-turister lyst til at bruge mere end en enkelt dag på Sydfyn. I tilknytning dertil har vi unikke vandruter og rideruter på nationalt niveau samt en udvikling i vand-aktiviteter i Øhavet, så mulighederne for at holde længerevarende Outdoor-ferier med hele familien er inden for rækkevidde.

Driftsbehovet af nye kvalitetsspor øges. Det er de klare erfaringer af sporet ved Gåsebjergsand. Det er blevet et stort tilløbsstykke for en-dagsturister, skoler, institutioner og ikke mindst kommunens egne borgere og særligt nye tilbud i foreningerne. I samarbejde med sporbyggerne og MTB-klubberne har forvaltningen udarbejdet en driftsmodel, hvor de frivillige kan modtage tilskud til materialer og maskiner, mod at sporene bliver vedligeholdt løbende. Ordningen startede som en prøvehandling i 2022 men er med et driftstilskud på op til 150.000 kr. årligt blevet en fast ordning.

Forudsætninger

I budget 2019-2022 blev der for første gang afsat budgetmidler til at understøtte og udvikle rammerne for MTB i kommunen. Det har resulteret i en stor forøgelse i MTB-aktiviteten og for alvor sat Faaborg-Midtfyn Kommune på Danmarkskortet som Mountainbike destination. Med dette budgetønske kan området videreudvikles og indfri en større del af det store potentiale, der ligger ved en kommune med fokus på mountainbike muligheder for alle.

Etablering af spor behøver ikke være dyrt, og ved visse anlæg vurderes ekstern finansiering som en realistisk mulighed. Driftsbehovet er relativt stort på nye spor af høj kvalitet, og derfor vurderer forvaltningen, at der skal afsættes flere midler til driften af kommende spor for at sikre løbende og kvalificeret vedligeholdelse i samspil med frivillige. Forvaltningen anbefaler derfor, at der afsættes 150.000 kr. årligt til afledt drift fra 2026, hvor den afledte drift fastholdes i årene frem.

Til sammenligning blev sporene ved Gåsebjergsand/Svanninge bakker udført for samlet 1,4 mio. kr. med en kommunal medfinansiering på 300.000 kr.

I 2027 og 2028 skal udviklingsplanens projekter realiseres samtidig med at der fortsat støttes lokale projekter.

Konsekvenser

På nuværende tidspunkt er Sydfyn den mest interessante MTB-destination i Region Syddanmark. Potentialet for Sydfyn, som bred national MTB-destination, er stort og inden for rækkevidde. Med destinationsudvikling kan Sydfyn komme i liga med Slette Strand, Silkeborg, Viborg, Bornholm og Harreskoven, der er de 5 førende nationalt. Hvis kvaliteten af sporene - og sammenhængen til andre kvalitetstilbud - er gode nok, så kan beliggenheden midt i Danmark tænkes at tiltrække yderligere gæster. Men det kræver yderligere udvikling og investeringer i faciliteter, samt organisering af frivillige og etablering af effektiv drift og vedligeholdelse af spor og baner.

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	100	100	150	150	0	0	0	0	0	0
Inventar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	100	100	150	150	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150
Rengøring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udvending renhold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Type	Tekst
Udvalg	Kultur- Fritids- og Lokalsamfundsudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2026_163
Budgettype	Anlæg
Fagomraade	Kultur og Fritid (R)
Indsatsområde	Signaturprojekt
Funktion	Museer
Service	Service
Geografi	Faaborg
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

Der blev i budget 2019, reserveret 20 mio. kr. af FFV-midler til "Udbygning af Øhavsmuseet" og museet har siden da arbejdet med at samle fondsmidler til realiseringen af projektet.

Øhavsmuseet har sikret den samlede finansiering til udbygningen af et nyt museum og har udarbejdet en projektplan i samarbejde med en totalrådgiver for anvendelsen af de kommunale anlægsmidler i projektet.

Forudsætninger

Selve projektet blev sat i værk i efteråret 2025, hvor museet er i projekteringsfasen med deres totalrådgiver. Det bliver sat i udbud i starten af 2026 og forventes opstart på anlægsfasen efter sommeren 2026 og forventes færdig i slutningen af 2027.

Kommunens midler er foreløbigt anvendt/fordelt på følgende måde:

- 1,338 mio. kr. er anvendt til renovering af Frølageret, som i dag fungerer som museumsbygning.
- 8 mio. kr. blev frigivet i 2025, og som vil blive udbetalt i 2026 og anvendes til første del af projektet.
- Til budget 2026, blev der afsat 3,662 mio. kr. i 2026 og 7 mio. kr. i 2027.

Den samlede projektsum er på ca. 61 mio. kr.

Nordea-Fonden støtter med 20 mio. kr. og Augustinus Fonden med 10 mio. kr.

Endvidere er der givet støtte på samlet 3,9 mio. kr. fra Kulturministeriet og Nordisk Ministerråd.

Endelig bidrager museet med egenfinansiering.

Konsekvenser

Det er vigtigt for museet, at kommunen kan bevilge og frigive midlerne efter den ønskede plan, da de kommunale midler skal sættes i spil som nogle af de første.

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	7.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inventar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	7.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rengøring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udvending renhold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Type	Tekst
Udvalg	Kultur- Fritids- og Lokalsamfundsudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2026_171
Budgettype	Anlæg
Fagomraade	Kultur og Fritid (R)
Indsatsområde	Signaturprojekt
Funktion	Museer
Service	Service
Geografi	Faaborg
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

Arkitekt Carl Petersens enestående museumsbygning fra 1915 er slidt, og indeklima, sikring og lys trænger til en opgradering. Faaborg Museum har derfor gennem længere tid forberedt en restaurering for at modernisere museet og gøre forholdene for både kunst og publikum bedre, men i overensstemmelse med fredningsværdierne i det helstøbte og velbevarede gesamtkunstværk.

Der blev i 2019 reserveret 20 mio. kr. af FFV-midler til "Renovering og udvikling af Faaborg Museum", og museet har siden da arbejdet med at samle fondsmidler til realiseringen af projektet. I december 2025 kunne museet annoncere en samlet fondsstøtte fra Aage og Johanne Louis-Hansens Fond, A.P. Møller Fonden og Augustinus Fonden på i alt 60 mio. kr. Dertil kommer 5 mio. kr. fra staten.

Faaborg Museum har anmodet om at få afsat de resterende kommunale midler på 10 mio. kr. til realisering af Faaborg Museums signaturprojekt til budget 2027.

Forudsætninger

Selve projektet går i gang i 2026, hvor totalrådgivningen vil blive sendt i EU-udbud.

Kommunens midler er foreløbigt anvendt/fordelt på følgende måde:

- 0,5 mio. kr. blev frigivet i 2024 til køb af Peter Hansens Atelier
- 0,5 mio. kr. blev frigivet i 2025 til udarbejdelse af EU-udbudsmateriale forud for renoveringsopgaven af Faaborg Museum.

- 4 mio. kr. blev frigivet i 2025 til at sætte fremdrift i renoveringen af atelieret.
- 5 mio. kr. er afsat i budget 2026 til det samlede renoverings- og udviklingsprojekt

Det forventes, at projektet afsluttes i 2029.

Konsekvenser

Det er vigtigt for museet, at kommunen kan bevilge og frigive midlerne efter den ønskede plan, da de kommunale midler skal sættes i spil som nogle af de første.

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	10.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inventar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	10.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rengøring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udvending renhold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Type	Tekst
Udvalg	Kultur- Fritids- og Lokalsamfundsudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2027_130
Budgettype	Anlæg
Fagomraade	Miljø og Grøn omstilling (R)
Indsatsområde	Attraktive by- og lokalsamfund
Funktion	Grønne områder og naturpladser
Service	Service
Geografi	
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

Kommunalbestyrelsen har behandlet sag om anlægsbevilling i januar 2026.

Shelterpladsen Millinge Klint er ualmindelig populær med dens 33 sovepladser og over 3.000 bookede overnatninger i 2024. Hermed er det Fyns mest populære shelterplads ifølge bookenshelter.dk.

De mange brugere betyder også at stedet oplever et øget slid på faciliteter. Samtidig er stedets gamle toiletbygning fra 1960'erne efterhånden i meget dårlig stand og trænger til renovering.

Nordeas Renoveringspulje har givet tilsagn om tilskud på 420.000 kr. i fondsmidler til renovering til en grønnere toiletbygning med forbedret tilgængelighed under forudsætning af, at Faaborg-Midtfyn Kommune, jævnfør fondskrav, som minimum kan levere en tilsvarende egenfinansiering. Hermed vil det være muligt at skabe et samlet renoveringsprojekt og opgraderingsprojekt til 840.000 kroner. Der er grundet stort brug og slid, samtidig et behov for at forbedre pladsens bålhytte og udbygge med et overdækket mødested, så stedet i højere grad kan imødekomme stedets besøgstyk af særligt skoleklasser.

Kommunens egenfinansiering kan ske fra puljen Grøn Drift, Styrkelse af Friluftsliv.

Dertil er der godkendt et tilskud på 50.000 kroner hos Naturskolen Trente Mølle, der administrerer shelterpladsen Millinge Klint.

Konsekvenser

Hvis ikke Shelterpladsen renoveres, herunder toilettet, så vil den samlede plads ikke kunne bevares, og vil på sigt blive nedlagt.

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	840	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inventar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	-470	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	370	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rengøring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udvending renhold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

NATUR- KLIMA- OG BÆREDYGTIGHEDSUDVALGET

Anlæg

2023_73 - Skovrejsning (Igangværende)

Type	Tekst
Udvalg	Natur- Klima- og Bæredygtighedsudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2023_73
Budgettype	Anlæg
Fagområde	Miljø og Grøn omstilling (R)
Indsatsområde	Attraktive by- og lokalsamfund
Funktion	Skove
Service	Ej service
Geografi	Ikke specificeret
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

Forslaget er godkendt senest ved budgetaftale 2026 og har eksisteret en række år. Skovrejsning i samarbejde med staten kan bidrage til at realisere kommunens udviklingsstrategi.

Undersøgelser viser, at god adgang til bynær skov er af stor betydning for, hvor attraktiv en by opfattes af borgere og tilflyttere. Samtidig betyder skovens størrelse meget for, hvilken rekreativ brug skoven opleves som egnet til. I udviklingsstrategien er velfærd et fokusområde. Det omhandler et sundt og aktivt liv, hvor forebyggelse og et godt helbred skaber de bedste forudsætninger for at realisere borgerens ressourcer og ønsker til et godt liv. Skove, og ikke mindst bynære skove, spiller her en vigtig rolle for, at mennesker hurtigt og let kan komme ud i naturen, gå en tur og få gode sunde oplevelser.

En skovrejsningspulje skal hjælpe til med at kunne skabe de bedste rammer for adgang til bynær natur og mulighederne for et aktivt friluftsliv. Dermed understøttes ønsket om at gøre Faaborg-Midtfyn Kommune til en førende kommune i forhold til friluftsliv og samtidig styrke kommunens omdømme i forhold til at være en kommune med aktive og attraktive by- og lokalsamfund, der er spændende at bo og leve i. Faaborg-Midtfyn Kommune og Naturstyrelsen Fyn har en skovrejsningsaftale for statslig skovrejsning ved Ringe Vest. I dag har forudsætningerne i

naturstyrelsen ændret sig, så det forventes at statens andel af jordkøbet er på 20-25% af jordprisen. Staten finansierer fortsat skovrejsningen.

Skovrejsningen er en meget væsentlig del af at realisere Grøn Helhedsplan for Ringe Vest samt Masterplan for Ringe. Kommunalbestyrelsen gav i 2012 en anlægsbevilling på 2,55 mio. kr. til medfinansiering af konkrete opkøb af en række nøglearealer. Samtidig besluttede Kommunalbestyrelsen fra 2013 og fremover at afsætte 521.000 kr. pr. år (2012 niveau) til finansiering af skovrejsningsprojekterne ved at afsætte en pulje svarende til halvdelen af puljen til olieforureningssager. Puljen har gennem tiden medvirket til en udvidelse af Ringe Skov fra 38 ha til samlet ca. 120 ha bynær skov. Der er lavet en samlet plan for udvidelsen, der bl.a. indeholder en række rekreative faciliteter i form af stier, hundeskov og giver mulighed for etablering af sheltere, madpakkehuse m.v.

Det vil være vigtigt at kunne fortsætte den offentlige skovrejsning i området for at få de eksisterende skovrejsningsarealer ved Ringe og Espe bundet helt sammen. Dermed bliver der skabt endnu bedre rekreativ og naturmæssig sammenhæng mellem Ringe Vest og de statslige skovområder ved Espe/Findinge. Naturstyrelsen vurderede i 2018, at der stadig er basis for at opkøbe yderligere ca. 160 ha til skovrejsning, for at skabe sammenhæng og dybde i skovrejsningen og på sigt få et unikt midtfynsk bynært og offentligt skovområde. Disse arealer er skønsvist fordelt på ca. 12-14 ejendomme. Ejendommene kommer oftest til salg ved generationsskifter. Tidshorisonten er formodentlig 10-20 år. For at skabe fremdrift bør det overvejes, om området med fordel kan udvides mod vest.

I fremtiden vurderes det at være attraktivt at lave skovrejsningsprojekter andre steder i kommunen efter samme partnerskabsmodel med staten. Med Grøn Trepert og et nationalt mål om 250.000 hektar ny skov inden 2040 vurderes at interessen for skovrejsning øges betragteligt.

Forudsætninger

Skovrejsningspuljen er etableret i 2012. Dengang blev der afsat 521.000 kr. årligt. Ved budget 2025 blev puljen reduceret til et årligt beløb på 150.000 kr.

Det er forvaltningens vurdering, at beløbet bør være lidt større, 300.000 kr. årligt, således at der er penge til at skyde i projekter, såfremt en ejendom pludselig kommer til salg. Det skyldes også, at kommunens andel af jordkøbsprisen er steget siden ordningens begyndelse. Siden den oprindelige skovrejsningsaftale mellem kommunen og Naturstyrelsen blev indgået, har staten ændret praksis, så en kommunal medfinansiering, på den statslige skovrejsning på 50%, ikke længere er mulig. Staten har i dag ændret forudsætningerne generelt i hele landet således, at den typisk har en kommunal medfinansiering på jordkøb på mellem 70 og 80%. Staten finansierer stadig selve skovrejsningen og den efterfølgende drift. Derfor er der ikke afledt drift ved dette anlæg, da det er Naturstyrelsen, der overtager og drifter skoven efter etablering.

Forvaltningen vurderer, at det stadig vil være en attraktiv aftale, da staten stadigvæk betaler for anlæg af skoven og driften efterfølgende. Grundet at det tager tid at erhverve jord i alm. handel, er det nødvendigt, at anlægsmidler fra ét år kan overføres til det næste år, gennem et par år, som en slags opsparring i en "skovpulje". Når en ejendom udbydes til salg, vil det således være muligt at agere hurtigt og sikre sig arealerne i samarbejde med Naturstyrelsen.

Det er ikke muligt at sætte en tidsplan, da opkøb af jord sker efter et princip om frivillighed og ofte kræver nogle års modning og typisk kan ske i forbindelse med naturligt salg af en ejendom. Når der er opkøbt ny jord, af en vis arealmæssig størrelse, udarbejder Naturstyrelsen en planlægning for etablering af selve skoven. På sigt kan det også være attraktivt at lave skovrejsningsprojekter efter samme model andre steder i kommunen. Der er ikke afledt drift forbundet med denne type skovrejsningsprojekter, da staten overtager jorden, rejser skoven og drifter den efterfølgende.

Konsekvenser

Skovrejsningen er en meget væsentlig del af at realisere Grøn Helhedsplan for Ringe Vest, samt Masterplan for Ringe, hvorfor et fortsat samarbejde med Naturstyrelsen om opkøb af jord og etablering af skov er nødvendig for at sikre dette.

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300
Inventar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rengøring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udvending renhold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Type	Tekst
Udvalg	Natur- Klima- og Bæredygtighedsudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2025_6
Budgettype	Anlæg
Fagomraade	BLK - Sekretariatet (R)
Indsatsområde	Øvrige anlæg
Funktion	Naturforvaltningsprojekter
Service	Service
Geografi	Ikke specificeret
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

Faaborg-Midtfyn Kommune har sammen med de fynske kommuner og Naturstyrelsen på Fyn indgået et 8-årigt samarbejde med EU-LIFE om et fælles fynsk projekt, LIFE Ring, med formålet at sikre og forbedre biodiversiteten inden for 17 Natura2000 områder på Fyn. Heraf er 5 beliggende i Faaborg-Midtfyn Kommune. Projektet løber fra 2024 til 2032.

Projektets overordnede formål er at understøtte implementering af de kommunale Natura2000 handleplaner som er udarbejdet på baggrund af de statslige planer for hvert Natura2000 område. Natura2000 handleplanerne beskriver de overordnede tiltag og nødvendige indsatser, der skal til, for at naturudviklingen for de særligt udpegede arter og naturtyper i Natura2000 områderne kan sikres og styrkes. Kommunalbestyrelsen godkender Natura2000 handleplanerne i egen kommune. Kommunen er efterfølgende forpligtet til at arbejde for at handleplanerne indfries. Der er i Danmark 250 Natura2000 områder, herunder 24 på Fyn (de marine Natura2000 områder er ikke medtaget) og heraf 9 i Faaborg-Midtfyn Kommune.

I nærværende projekt vil der blive gennemført indsatser i de 5 Natura2000 områder med størst behov for indsats og det omhandler samlet set: Sikring af cirka 90 hektar eksisterende natur Sikring af natur i cirka 43 km vandløb Etablering af cirka 55 hektar ny natur Målrettede indsatser for flere truede arter der alle er fokus på i habitatdirektivet samt en række truede naturtyper Indsatserne er de mest nødvendige indsatser med højt forbedringspotentiale for biodiversiteten, og forventes at indfri mellem 60-80% af de nødvendige indsatser i de 5 Natura2000 områder; jf. Natura2000 planer og - handleplaner for de 5 områder.

EU har i februar 2024 godkendt en ny naturgenopretningslov, der sætter målet om, at EU-landene skal genoprette mindst 30% af skove, græsarealer og vådområder omfattet af loven, 60% i 2040 og 90% inden 2050. Det anbefales samtidig af Parlamentet, at EU-landene frem til 2030 mål bør prioritere Natura2000 områder. Når et område er i god forfatning, skal det sikres, at det ikke forringes væsentligt. Nærværende projekt vil således være med til at udfylde kravene i EU-loven. Som del af projektet udarbejdes en fælles fynsk biodiversitetsstrategi i regi af Byregion Fyn.

Forudsætninger

For Faaborg-Midtfyn Kommunes vedkommende vil indsatser og projektet koste i omegnen af 17,5 mio. kr. over en periode på 8 år. Der er opnået 67% i EU-tilskud og et mindre tilskud fra Aage V. Jensen Fonden og Havørred Fyn. Den kommunale medfinansiering er på omkring 5,5 mio. kr. fordelt over 8 år, svarende til ca. 690.000 kr. årligt.

Projektet gennemføres via frivillige samarbejder med lodsejere og med deltagelse af en række øvrige interessenter. Naturprojekter, hvor der arbejdes med frivillighed hos lodsejere, ekstensivering og erstatningsarealer mm., er ofte langvarige processer. Da det samtidig er et stort projekt med mange indsatser i mange Natura2000 områder, er det nødvendigt, at projektet spredes ud over 8 år. Projektet har synergieffekt med Grøn trepart, da ophør af dyrkning på arealer med ny natur også vil medvirke til reduktion af kvælstof til vandmiljøet. Projektets delopgaver anlægges løbende gennem årene frem til 2032.

Da anlæg af naturprojekterne anlægges hos private lodsejere, vil der opstå en kommunal forpligtigelse til at hjælpe med vedligeholdelsen efterfølgende. Derfor afsættes 2% af det årlige kommunale anlægsbeløb til opfølgning og vedligeholdelse af projektets indsatser, svarende til ca. 0,67 % af det samlede anlægsbeløb på knap 18 mio. kroner. Det skal bemærkes, at der er udmøntet afledt drift fra 2025 og ud i årene, og når anlægget er færdigt i 2032, vil den årlige afledte drift udgøre 112.000 kr. årligt fra 2033 og frem.

Konsekvenser

Projektet er godkendt af EU, og der foreligger en 8-årig kontrakt, hvorfor det ikke er muligt ikke at undlade den kommunale medfinansiering. Midlerne er derfor disponeret jævnt ud i overslagsårene til og med 2032.

Personale-konsekvens

Der er ansat en medarbejder til at sikre projektafviklingen af EU LIFE, hvor finansieringen sker fra overprojektet og derved ikke påvirker By, Land og Kulturs lønbudgetter.

Fri tekst	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	690	690	690	8.690	690	8.690	0	0	0	0
Inventar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	0	0	0	-8.000	0	-8.000	0	0	0	0
I alt	690	690	690	690	690	690	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rengøring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ud vending renhold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	28	42	56	70	84	98	112	112	112	112
I alt	28	42	56	70	84	98	112	112	112	112

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Type	Tekst
Udvalg	Natur- Klima- og Bæredygtighedsudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2026_130
Budgettype	Anlæg
Fagområde	BLK - Sekretariatet (R)
Indsatsområde	Øvrige anlæg
Funktion	Naturforvaltningsprojekter
Service	Service
Geografi	Ikke specificeret
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

I forbindelse med udpegning af det Sydfynske Øhav som Unesco Global Geopark ligger der, ud over at arbejde for beskyttelse af geologien, en forpligtelse til at arbejde for beskyttelse og forbedring af naturen inden for Geoparken. Her indgår også havets natur.

Folketinget har afsat en pulje på i alt 500 mio. kr. til etablering af en Havnaturfonden hvis formål er, over en årrække, at genskabe tabt havnatur og danne grundlag for levedygtigt dyre- og planteliv i havet. Fonden uddeler midler til projekter, der har fokus på at genoprette havnatur, herunder f.eks. ved udlægning af stenrev. Havnaturfonden har fokus på marine projekter med størst mulig natureffekt, på overvågning af projekterne, på formidling og på bidrag til ny viden til efterfølgende indsatser. I 2025 udmøntes 100 mio. kr. hvoraf 29 mio. kr. er øremærket til en ansøgningspulje for indsatser i det Sydfynske Øhav, Storebælt, Samsø Bælt og Sejerø Bugt. At gennemføre direkte indsatser som f.eks. stenrev i havet spiller godt sammen med implementering af de landbaserede indsatser i "Aftale om implementering af et Grønt Danmark" (Grøn Trepert). Når næringsstofudledningen fra land reduceres vil marine naturgenopretningsprojekter medvirke til at fremskynde opnåelse af en god naturtilstand i havet. Puljen giver dermed, i sammenhæng med indsatserne i "Aftale om implementering af et Grønt Danmark", en unik mulighed for at skabe et bedre havmiljø. Det kræver dog en egenfinansiering fra kommunerne som del af en ansøgning til Havnaturfondens pulje. Det er vurderingen, at der er størst sandsynlighed for at opnå støtte fra fonden, hvis flere kommuner omkring et indsatsområde går sammen om en fælles ansøgning. Dette vil også sikre, at der bruges færrest mulige midler på administration i forbindelse med projektet.

Geoparkens sekretariat, med hjælp fra kommunerne, ansøgte fonden i efteråret 2025 om et stenrevsprojekt til 12 millioner syd for Drejød inklusiv kommunal medfinansiering og fik ultimo 2025 tilsagn om tilskud på 10,5 millioner kroner til projektet.

Geoparkens sekretariat er nu i gang med at søge de nødvendige tilladelser og vil være operatør på projektet.

Andre indsatser i Lillebælt/Det Sydfynske Øhav: Kommunerne har tidligere i regi af 'Liv i Lillebælt' og med Geopark Det Sydfynske Øhav søgt henholdsvis VELUXfonden og Aage V. Jensens Fonde om støtte til etablering af stenrev, udplantning af ålegræs samt opsætning af biohuts (fiskebørnehaver) i det Sydfynske Øhav. Dog uden at opnå støtte. Der blev ved finanslov 2022 givet 10 millioner kroner til etablering af to stenrev, et vest for spidsen af Helnæs samt et vest for Lyø. Miljøstyrelsen står for planlægning og etablering. Havnaturfonden afsætter i 2025 desuden yderligere 19 millioner kroner til opskalering af disse rev samt et yderligere ved spidsen af Helnæs.

Forudsætninger

En kommunal medfinansiering har været en forudsætning for at kunne opnå støtte fra Havnaturfonden.

De tekniske direktører i de fire kommuner har sammen foreslået at den kommunale medfinansiering består af et årligt beløb svarende til 6,72 kr. per borger i kommunerne i en fireårig periode. For Faaborg-Midtfyn Kommune vil det svare til en udgift på 351.231 kr. årligt i 2026 - 2029, i alt 1,405 mio. kr. Svendborg kommune har allerede afsat midler ud fra dette forslag.

Der søges samtidig afledt drift på 15.000 kr. i 4 år efter anlæg med henblik på overvågning, vidensopsamling og formidling af indsatsernes betydning for havnaturens udvikling lokalt.

Konsekvenser

Såfremt der ikke afsættes en kommunal medfinansiering, vil det ikke være muligt at leve op til det ansøgte i Havnaturfonden.

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	351	351	351	0	0	0	0	0	0	0
Inventar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	351	351	351	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rengøring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udvending renhold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	0	0	0	15	15	15	15	0	0	0
I alt	0	0	0	15	15	15	15	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Type	Tekst
Udvalg	Natur- Klima- og Bæredygtighedsudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2027_170
Budgettype	Anlæg
Fagomraade	Miljø og Grøn omstilling (R)
Indsatsområde	Øvrige anlæg
Funktion	Naturforvaltningsprojekter
Service	Service
Geografi	Alle geografiske områder
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

Forundersøgelse af 10 kvælstofomsættende vådområder som en del af implementeringen af Omlægningsplanen for Odense Fjord og Lillebælt Syd i regi af Grøn Trepert.

Faaborg-Midtfyn Kommune har modtaget 3 tilsagn om midler til at undersøge mulighederne for at etablere kvælstofomsættende vådområder. Baggrunden for at der skal etableres vådområder fremgår af Aftale om et Grønt Danmark (Den Grønne Trepert). Aftalen beskriver, at der skal etableres kvælstofomsættende vådområder for at begrænse udledningen af kvælstof til sårbare kystvande. Arealerne er udpeget som potentielle kvælstofvådområder i Omlægningsplanerne, som kommunalbestyrelsen principvedtog d. 10. december 2025.

Forudsætninger

Staten har meddelt tilsagn til, at der udarbejdes tekniske og ejendomsmæssige forundersøgelser. Den tekniske del af forundersøgelsen belyser mulighederne for at etablere vådområderne – herunder beregne kvælstofomsætning og design af projektforslag. Den ejendomsmæssige forundersøgelse belyser lodsejernes holdning til projektet og deres ønske til compensation. Der er løbende kontakt til lodsejerne i forbindelse med forundersøgelsen for at sikre en god dialog om projektet samt at bringe lodsejernes viden om drænforhold og driftshistorik i spil. Når forundersøgelsen er udarbejdet, tages der stilling til om det er muligt at etablere vådområdet.

Forundersøgelserne forventes afsluttet i løbet af 2027.

Forundersøgelsen finansieres af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) og de tilskudsberettigede omkostninger udgør tilsammen 2.430.190 kr. Der er således ingen egenfinansiering for kommunen, idet statens tilskud

udgør 100 % af de estimerede omkostninger. Erfaringer fra statsligt finansierede projekter viser dog, at der i enkelte forundersøgelser kan opstå uforudsete omkostninger på op til 3 %, der ikke dækkes af statens tilsagn.

Konsekvenser

Med Grøn Trepert følger en stram tidsplan og flere statslige reguleringsmekanismer målrettet jordbrugerne. Formålet med reguleringerne er at øge incitamentet for lodsejere til at indgå i udtagningsprojekter hurtigst muligt. Pt. kendes to reguleringer:

- Ny kvælstofregulering som fastsætter niveauer for markregulering.
- Klimaafgift på kulstofrige lavbundsjorder, også kaldet "CO₂-afgift".

Hvis jordejerne skal undgå reguleringerne, så forudsætter det, jf. nuværende udgave af omlegningsplanerne (besluttet december 2025), at der i Faaborg-Midtfyn Kommune:

- i 2030 er etableret 122 vådområder og 20 minivådområder for at indfri kvælstofreduktionskravene
- at der inden 2028 er gennemført 38 lavbundsprojekter for at indfri CO₂-reduktionskravene.

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inventar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	-2.430	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	-2.430	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rengøring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udvending renhold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Type	Tekst
Udvalg	Natur- Klima- og Bæredygtighedsudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2027_47
Budgettype	Anlæg
Fagomraade	Miljø og Grøn omstilling (R)
Indsatsområde	Øvrige anlæg
Funktion	Naturforvaltningsprojekter
Service	Service
Geografi	Alle geografiske områder
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

Folketinget vedtog ultimo 2024 "Aftale om implementering af et Grønt Danmark". På Fyn er der 4 Grønne Treparter: Trepert for henholdsvis Lillebælt, Odense Fjord, Storebælt og Det Sydfynske Øhav, og kommunen er omfattet af alle fire.

I 2025 bidrog kommunen til udarbejdelsen af fire omlægningsplaner, én til hver Grøn trepart.

Én af kommunens hovedopgaver i Grøn Trepert er nu at facilitere og drive den lokale implementering af arealomlægningerne. Kommunen er projektejer og gennemfører i første omgang forundersøgelser og derefter anlægges vådområderne, hvis lodsejerne indvilliger i dette. Ifølge omlægningsplanerne skal kommunen inden udgangen af 2030 gennemføre mere end 100 vådområder og lavbundsprojekter.

For at indfri målene i omlægningsplanerne er der således behov for hvert år, at igangsætte en pulje af forundersøgelser, på samme måde som der i 2026 blev igangsat forundersøgelser af ca. 30 potentielle projektområder.

Kommunen søger tilsagn ved Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) til at gennemføre forundersøgelser. Tilsagnsperioden er typisk 2 år, og forundersøgelsen finansieres af SGAV. Der er således ingen egenfinansiering for kommunen, idet statens tilskud udgør 100% af de estimerede omkostninger.

Erfaringer fra statsligt finansierede projekter viser dog, at der i enkelte projekter kan opstå uforudsete omkostninger på op til 3%, der ikke dækkes af statens tilsagn. Der er således afsat 600.000 kr. i tilfælde af at staten ikke dækker alle udgifterne.

Udgifterne afholdes først, og derefter hjemtages finansiering. Det betyder, at der sker en mellemfinansiering af kassen, hvorved der sker et kassetræk og en påvirkning af likviditeten ind til finansieringen kommer fra SGAV.

Forudsætninger

I Natur og Klima, tilhørende Miljø og Grøn Omstilling, er der ca. 4 årsværk, som arbejder med Grøn Trepert, fra projektledelse af konkrete projekter, til myndighedsbehandling og understøttelse af de fire grønne treparters arbejde.

Staten refunderer de timer der lægges i projekterne, dog ikke myndighedsdelen, ved ferie, sygdom, efteruddannelse, interne møder etc.

Konsekvenser

Med Grøn Trepert følger en stram tidsplan og flere statslige reguleringsmekanismer målrettet jordbrugerne. Formålet med reguleringerne er at øge incitamentet for lodsejere til at indgå i udtagningsprojekter hurtigst muligt. Pt. kendes to reguleringer:

- Ny kvælstofregulering som fastsætter niveauer for markregulering.
- Klimaafgift på kulstofrige lavbundsjorder, også kaldet "CO₂-afgift".

Hvis jordejerne skal undgå reguleringerne, så forudsætter det, jf. nuværende udgave af omlægningsplanerne (besluttet december 2025), at der i Faaborg-Midtfyn Kommune:

- i 2030 er etableret 122 vådområder og 20 minivådområder for at indfri kvælstofreduktionskravene
- at der inden 2028 er gennemført 38 lavbundsprojekter for at indfri CO₂-reduktionskravene.

Personale-konsekvens

Arbejdsforhold: Som resultat af budgetaftalen for 2026: "2026_27 - Ressourcer til realisering af konkrete projekter i regi af Grøn trepart", er der ansat 3 ekstra medarbejdere. Personaleforhold: Hvis der ikke tildeles anlægsbudget til forundersøgelse af Grøn Treparts projekter vil det betyde afskedigelse af medarbejdere, da 75% af løn finansieres gennem refusion/indtægt fra gennemførte projekter. Samarbejdsforhold: Hvis der ikke tildeles anlægsbudget til forundersøgelse vil heraf afskedigelser lægge pres på de tilbageværende medarbejdere. Arbejdsmiljøforhold: De tilbageværende medarbejdere vil få et markant dårligere arbejdsmiljø som følge af, at de vil opleve et stort pres fra omgivelserne pga. stort fokus og store forventninger til at kommunen løser deres del af implementering af grøn trepartsprojekter.

Fri tekst	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Sparet lønudgifter	546	546	706	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	5.000	5.000	5.000	5.000	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inventar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	0	-4.850	-4.850	-4.850	-4.850	0	0	0	0	0
I alt	5.000	150	150	150	-4.850	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rengøring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udvending renhold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Type	Tekst
Udvalg	Natur- Klima- og Bæredygtighedsudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2027_48
Budgettype	Anlæg
Fagomraade	Miljø og Grøn omstilling (R)
Indsatsområde	Øvrige anlæg
Funktion	Naturforvaltningsprojekter
Service	Service
Geografi	Alle geografiske områder
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

Folketinget vedtog ultimo 2024 "Aftale om implementering af et Grønt Danmark". På Fyn er der 4 Grønne Treparter: Trepert for henholdsvis Lillebælt, Odense Fjord, Storebælt og Det Sydfynske Øhav, og kommunen er omfattet af alle fire.

I 2025 bidrog kommunen til udarbejdelsen af fire omlægningsplaner, én til hver Grøn trepart.

Én af kommunens hovedopgaver i Grøn Trepert er nu at facilitere og drive den lokale implementering af arealomlægningerne. Kommunen er projektejer og gennemfører i første omgang forundersøgelser og derefter anlægges vådområderne, hvis lodsejerne indvilliger i dette. Ifølge omlægningsplanerne skal kommunen inden udgangen af 2030 gennemføre mere end 100 vådområder og lavbundsprojekter.

I første omgang udarbejdes der forundersøgelser, der belyser om det er muligt at gennemføre et vådområde eller lavbundsprojekt. Hvis kommunen vurderer, at et projekt kan gennemføres, søger kommunen et realiseringstilsagn ved Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV).

De forundersøgelser som bliver igangsat i 2026 søges der realiseringstilsagn til med opstart i 2027. På den måde vil der hvert år blive igangsat en pulje af realiseringer på baggrund af gennemførte forundersøgelser.

Tilsagnsperioden for realiseringsprojekter er typisk 3 år, og realiseringen finansieres af SGAV. Der er således ingen egenfinansiering for kommunen, idet statens tilskud udgør 100% af de estimerede omkostninger.

Erfaringer fra statsligt finansierede projekter viser dog, at der i enkelte projekter kan opstå uforudsete omkostninger på op til 10%, der ikke dækkes af statens tilsagn. Der er således afsat 6 mio. kr. i tilfælde af at staten ikke dækker alle udgifterne.

Udgifterne afholdes og derefter hjemtages finansieringen. Det betyder, at der sker en mellemfinansiering af kassen, hvorved der sker et kassetræk og en påvirkning af likviditeten indtil finansieringen kommer fra SGAV.

I 2026 gennemføres forundersøgelse af ca. 30 projektområder, og hvis det er muligt, søges der om realisering, med opstart i 2027.

Forudsætninger

I Natur og Klima, tilhørende Miljø og Grøn Omstilling, er der ca. 4 årsværk, som arbejder med Grøn Trepert, fra projektledelse af konkrete projekter, til myndighedsbehandling og understøttelse af de fire grønne treparters arbejde.

Staten refunderer de timer, der lægges i projekterne, dog ikke myndighedsdelen, ved ferie, sygdom, efteruddannelse, interne møder etc.

Konsekvenser

Med Grøn Trepert følger en stram tidsplan og flere statslige reguleringsmekanismer målrettet jordbrugerne. Formålet med reguleringerne er at øge incitamentet for lodsejere til at indgå i udtagningsprojekter hurtigst muligt. Pt. kendes to reguleringer:

- Ny kvælstofregulering som fastsætter niveauer for markregulering.
- Klimaafgift på kulstofrige lavbundsjorder, også kaldet "CO₂-afgift".

Hvis jordejerne skal undgå reguleringerne, så forudsætter det, jf. nuværende udgave (besluttet december 2025) af omlægningsplanerne, at der i Faaborg-Midtfyn Kommune:

- i 2030 er etableret 122 vådområder og 20 minivådområder for at indfri kvælstofreduktionskravene
- at der inden 2028 er gennemført 38 lavbundsprojekter for at indfri CO₂-reduktionskravene.

Såfremt der ikke tildeles anlægsbudget til realisering af Grøn Treparts projekter vil det betyde, at kommunen ikke kan gennemføre de projekter som der er udarbejdet forundersøgelser for.

Personale-konsekvens

Arbejdsforhold: Som resultat af budgetaftalen for 2026: "2026_27 - Ressourcer til realisering af konkrete projekter i regi af Grøn trepart", er der ansat 3 ekstra medarbejdere til at arbejde med Grøn Trepert. Personaleforhold: Hvis der ikke tildeles anlægsbudget til forundersøgelse af Grøn Treperts projekter vil det betyde afskedigelse af medarbejdere, da 75% af løn finansieres gennem refusion/indtægt fra gennemførte projekter. Samarbejdsforhold: Hvis der ikke tildeles anlægsbudget til forundersøgelse vil heraf afskedigelser lægge pres på de tilbageværende medarbejdere, da der er stor fokus på kommunes indsatser i udmøntning af de grønne trepartsaftaler. Arbejdsmiljøforhold: De tilbageværende medarbejdere vil få et markant dårligere arbejdsmiljø som følge de vil opleve et stort pres fra omgivelserne pga. stort fokus og store forventninger til at kommunen løser deres del af implementering af grøn trepartsprojekter.

Fri tekst	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Sparede lønudgifter	546	546	706	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	10.000	15.000	20.000	15.000	0	0	0	0	0	0
Inventar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	0	0	0	-40.500	-13.500	0	0	0	0	0
I alt	10.000	15.000	20.000	-25.500	-13.500	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rengøring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udvending renhold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

SUNDHEDS- OG ÆLDREUDVALGET

Anlæg

2025_64 - Bedre rammer om plejehjemsbeboere [lgangværende]

Type	Tekst
Udvalg	Sundheds- og Ældreudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2025_64
Budgettype	Anlæg
Fagområde	De Kommunale Plejehjem (R)
Indsatsområde	Øvrige anlæg
Funktion	Pleje og omsorg mv. af primært ældre undtaget frit valg af leverandør (ser vicelovens § 83, jf. § 93, § 83 a og § 85 samt friplejeboliglovens § 32)
Service	Service
Geografi	Ikke specificeret
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

Indretning af plejehjemmene har betydning for beboernes trivsel og velbefindende, idet indretning kan understøtte følelsen af tryghed, genkendelighed og hjem.

På de kommunale plejehjem ses de fleste steder et behov for at få opgraderet møbler, gardiner mv. på de arealer, som er en del af beboernes hverdag og færden, og som ejes af Faaborg-Midtfyn Kommune.

Der har igennem mange år ikke været investeret i møbler, lamper, maling mv., og det giver dele af plejehjemmene et nedslidt og institutionelt præg, som modvirker ønsket om, at beboerne skal føle sig trygge og hjemme på plejehjemmet.

Endvidere råder Faaborg-Midtfyn Kommune over i alt 10 midlertidige boliger på de kommunale plejehjem. Det er boliger, som tilbydes som ferie- eller aflastningsophold for borgere, som overvejende har en demenssygdom. Disse boliger er indrettet spartansk og med møbler som er arvet. For at skabe imødekommende og trygge ophold er der brug for ny indretning og opgradering af møbler mv.

De største behov er at få ombetrukket stole i de rum, som bruges til fællesskaber, arrangementer og lign., da disse flere steder fremstår med huller i betrækket eller består af betræk, der ikke kan rengøres. Dette er ikke hygiejnisk forsvarligt eller indbydende til fællesskab.

Forudsætninger

Et plejehjem rummer tre forskellige typer af arealer, som har betydning for, hvem som har ansvaret for at sikre, at disse rum fremstår indbydende og brugbare:

1. **Fælles boligarealer:** Disse er en del af beboernes lejemål, hvorfor det er beboerne via deres husleje, som afholder udgifter til møbler, maling mv. af disse rum.
2. **Fællesarealer:** Disse arealer deles af beboerne og kommunen. Udskiftning af møbler, maling mv. skal aftales imellem boligselskab og kommune. Udgiften hertil fordeles imellem de to parter.
3. **Servicearealer:** Servicearealer er de arealer, som kommunen råder over. Servicearealer er bl.a. de store fællesrum, som beboerne benytter til fællesarrangementer eller bruges af frivillige.

I dette forslag er der udelukkende set på servicearealer og de behov, der her er for opgradering af møbler og skabelse af mere indbydende og hyggelige rammer. Behovet for nye møbler mv. i fælles boligarealer og fællesarealer skal håndteres i dialog med boligselskab og plejehjemsråd. Denne dialog pågår løbende.

Forslaget indeholder derfor kun opgradering af møbler samt et beløb til at indkøbe blomster og dekoration til vægge i rum på servicearealer, der benyttes af beboerne, samt opgradering af de midlertidige pladser. Da stolene overordnet set er i god kvalitet - og for at understøtte genbrug - søges stolene ombetrukket i stedet for udskiftet.

Med budgetaftalen 2025 blev afsat midler til at opgradere følgende:

2025:

- Lykkevalg: Ombetrækning af 40 spisestuestole, indkøb af 5 spisestuestole til overvægtige borgere og 3 stole til medarbejdere, der hjælper beboerne med at spise (255.000 kr. + 10.000 kr. til planter og vægdekorationer = 265.000 kr.)
- Steensvang: Opgradering af møbler i de to midlertidige boliger (120.000 kr. + 10.000 kr. til planter og vægdekorationer = 130.000 kr.)
- Ålørkeparken: Opgradering af de 6 midlertidige boliger, opgradering af indgangspartiet og ombetrækning af stole i indgangsområdet (595.000 kr. + 10.000 kr. til planter og vægdekorationer = 605.000 kr.)

2026

- Lysbjergparken: Ombetrækning af 30 stole (150.000 kr. + 10.000 kr. til planter og vægdekorationer = 160.000 kr.)
- Nørrevænget: Ombetrækning af 30 stole (150.000 kr. + 10.000 kr. til planter og vægdekorationer = 160.000 kr.)

- Prices Have Centret: Ombetrækning af 30 stole (150.000 kr. + 10.000 kr. til planter og vægdekorationer = 160.000 kr.)
- Tingager: Projektor til salen + planter og vægdekorationer = 20.000 kr.

2027

- Tingager: Ombetrækning af 86 stole og bænke på gangen (440.000 kr.). Opgradering, som f.eks. maling, vil blive finansieret via budget til indvendig vedligeholdelse.

Beløbet til udmøntning 2027 er siden forhandlingerne om budget 2026 nedjusteret til 380.000, idet der udestår 60.000 kr. til opgradering af de midlertidige pladser på Steensvang. Dette arbejde pauseres grundet forslag 2027_21 "Tilpasning af midlertidige pladser på plejehjemmene".

Konsekvenser

Opgradering af møbler m.v. kan have en positiv oplevelse for beboerne, medarbejdere og pårørende, idet indretning har betydning for trivslen og oplevelsen af at være "hjemme" på plejehjemmet.

Personale-konsekvens

Arbejdsmiljø: de fysiske rammer har også betydning for medarbejdernes trivsel. Arbejdsforhold: det er muligt for medarbejderne at sikre, at de kan aftørre stolesæder, når de fremstår uden huller og af materiale, som kan rengøres efter spild

Fri tekst	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inventar	380	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	380	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rengøring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udvending renhold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Type	Tekst
Udvalg	Sundheds- og Ældreudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2025_67
Budgettype	Anlæg
Fagområde	Den Kommunale Hjemmepleje (R)
Indsatsområde	Øvrige anlæg
Funktion	Personlig og praktisk hjælp og madservice (hjemmehjælp) til ældre omfattet af frit valg af leverandør (servicelovens § 83, jf. § 91 samt § 94) samt rehabiliteringsforløb (§ 83 a)
Service	Service
Geografi	Nr. Lyndelse
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

Med vedtagelse af budget 2025 blev anlægsønsket "Imødekommelse af arbejdsmiljøproblemer i hjemmeplejen Årslev" godkendt. Baggrunden for anlægsønsket var, at Arbejdstilsynet i 2023 udstedte et påbud til Hjemmeplejegruppen i Årslev omhandlende sikring af velfærdsforanstaltninger for ansatte i forbindelse med omklædning til arbejdstøj, som ikke kunne løses i eksisterende rammer.

Med anlægsønsket blev, foruden imødekommelse af påbuddet fra Arbejdstilsynet, også løst følgende behov:

- nye rammer om lokalhistoriske arkiver for Nr. Lyndelse og Nr. Søby
- frigivelse af plads til det særlige dagtilbud på Børnehuset Symfonien
- frigivelse af plads til børnehuset Carl Nielsen
- etablering af sygeplejeklinik i Nr. Lyndelse.

Sidenhen er bygningen i Nr. Lyndelse blevet købt (10. december 2024), og byggeriet er i gang.

Forudsætninger

Ombygningen til hjemmeplejen indebærer etablering af bad- og omklædningsfaciliteter med aflåste skabe (herre/dame), toiletter, depotrum (sygeplejeartikler/værnemidler/medicinskab), rum til vaskemaskine/tørretumbler, rum til arbejdstøj, rum til skærmbesøg, køkkenfaciliteter, kontor til elever/planlæggere/ledere m.fl. samt grupperum. Der vil skulle bruges ca. 400 m² til hjemmeplejen.

For at udnytte de resterende m² vil der være mulighed for at indrette en sygeplejeklinik på 100 m². En sygeplejeklinik vil danne rammen om et lokalt sundhedstilbud til borgere, som kan modtage sygepleje i en klinik i stedet for at modtage et hjemmebesøg. Dette giver borgerne større indflydelse på, hvornår de modtager sygepleje samtidig med, at det understøtter, at borgere der kan selv, skal selv. Etablering af sygeplejeklinik vil ske i 2028.

Lokalhistoriske arkiver for Nr. Lyndelse og Nr. Søby flyttes til bedre egnede lokaler, hvilket samtidig skaber mere plads i Børnehuset Symfonien. For at sikre optimal udnyttelse af de mere end 800 m² bygning, som med dette forslag skal rumme en hjemmeplejegruppe og en sygeplejeklinik, er der set på, hvilke andre behov bygningen kan imødekomme.

På Opvækst- og Læringsområdet huser Børnehuset Symfonien (Nr. Søby) kommunens særlige dagtilbud til børn med betydeligt og varigt nedsat psykisk eller fysisk funktionsevne (serviceloven §32). De særlige dagtilbudspladser er imidlertid fuldt belagt, og der ses et stigende antal børn med behov for specialpædagogisk bistand på 0-6 årsområdet både i Faaborg-Midtfyn Kommune og på landsplan.

Der er påbegyndt en proces med de lokalhistoriske arkiver med en forventning om, at de flytter ind i den ombyggede bygning i Nr. Lyndelse i første halvdel af 2026. Dermed frigives der de nødvendige faciliteter til, at der kan ske en udvidelse af det særlige dagtilbud i Børnehuset Symfonien indenfor rammerne af den eksisterende bygningsmasse. Det bemærkes, at der er brug for de flere dagtilbudspladser snarest muligt.

Imødekomme behovet for børnehavekapacitet

Med vedtagelse af budgetforslaget i 2025 imødekommes en stigning i pasningsbehovet på 3-6-årsområdet (børnehave) i Nr. Lyndelse-Nr. Søby-området (Børnehuset Symfonien og Carl Nielsen). Ved at hjemmeplejen bliver flyttet ultimo 2025, vil det frigive de nødvendige faciliteter i bygningen til at dække behovet, som isoleret set er den billigste løsning.

Økonomi

Forvaltningen har købt bygningen for 5 mio. kr. Den 4. december 2024 godkendte Kommunalbestyrelsen, at købet blev fremrykket til 2024.

Den trinvis ombygning efter køb:

- 2024/2025: Ombygning til hjemmeplejen + renovering af de fraflyttede lokaler i børnehuset Carl Nielsen. Denne proces imødekommer aftalte deadline fra Arbejdstilsynet, som er 1. december 2025. (køb 5 mio. kr. og ombygning ca. 5,6 mio. kr.)
- 2026: Ombygning til de to lokalhistoriske råd (Nr. Søby og Nr. Lyndelse), som fraflytter Børnehuset Symfonien inden 1. april 2025 (ombygning 2,871 mio. kr., hvorfor midlerne er fremrykket til 2025 og derved ikke fremgår i 2026).
- 2028: Etablering af en sygeplejeklinik, som skal imødekomme behovet for at tilbyde borgere i området at komme i en sygeplejeklinik (ombygning 2,871 mio. kr.). Dette er inklusiv indretning af sygeplejeklinik på 150.000 kr. Hertil kommer driftsudgifter til rengøring på 60.000 kr. årligt.

Der er indregnet udgifter til renovering af Lumbyvej 64C ved fraflytning, installation af IT og flytning i forslaget samt uforudsete udgifter (10%). Endvidere er der medtaget 100.000 kr. til flytning af de to arkiver (opstartsudgifter). Afledt drift stiger, når hele ombygningen er færdig, og den fulde bygning tages i brug i 2028. Når der fra 2028 er etableret sygeplejeklinik, vil der være en mindre effektivisering, idet borgerne vil komme i sygeplejeklinikken i stedet for, at sygeplejersken skal køre hjem til borgerne. Dermed vil der være mindre køretid. Sygeplejerskerne i området bruger ca. 1 time om dagen på kørsel mellem borgerne pr. kørerrute. Det forudsættes, at tiderne i sygeplejeklinikken vil være fyldt svarende til to dage. Dermed reduceres behovet for personaleressourcer med 2 timer/ugen. Det giver en effektivisering på 42.848 kr. årligt. Denne effektivisering er sat ind som indtægt i nedenstående budgetoversigt.

Alternativ til ikke at oprette en sygeplejeklinik i bygningen vil være, at der vil stå tomme lokaler i bygningen, og bygningen vil ikke blive udnyttet fuldt ud. Ved ikke at etablere en sygeplejeklinik vil budgetforslaget blive 550.000 kr. lavere.

Konsekvenser

Placeringen af lokalarkiverne i bygningen giver bedre adgang for lokalarkivernes engagerede frivillige og brugere af lokalarkiverne: De fællesskaber, der er aktive her, har gavn af gode adgangsforhold. I den ombyggede bygning er der ingen niveauforskelle at tage højde for, ligesom gode parkerings- og belysningsforhold giver adgang og tryghed.

Etablering af en sygeplejeklinik bidrager til at give nære sundhedstilbud til borgere, som henvises hertil. Det er borgere, som selv er i stand til, evt. med hjælp fra andre, at transportere sig til sygeplejeklinikken.

Denne målgruppe af borgere vil opleve:

- at de ikke skal sidde hjemme og vente på, at der kommer en sygeplejerske. Borgerne er selv med til at bestemme tidspunkt for behandling i sygeplejeklinikken.
- at deres hjem ikke skal indrettes eller ændres til en arbejdsplads for sygeplejersken.

- øget egenomsorg, idet borgeren selv skal tage ansvar for at planlægge og transportere sig til sygeplejeklinikken.

Personale-konsekvens

Arbejdsmiljøforhold: Sikrer at medarbejderne har de fornødne velfærdsforanstaltninger, og at bygningen overholder de retningslinjer, som Arbejdstilsynet foreskriver. Endvidere skal den permanente løsning imødegå de plads- og arbejdsmiljøproblemer, som medarbejderne oplever i eksisterende lokaler. Medarbejdernes arbejdsmiljø vil blive sikret, så arbejdet kan udføres sundheds- og sikkerhedsmæssigt forsvarligt. Medarbejderne vil kunne udføre den del af kerneopgaven, som omhandler dokumentation, koordinering og opfølgning på besøg hos borgerne på en mere optimal måde, idet rammerne giver bedre mulighed herfor. Samarbejdsforhold: Med etablering af en sygeplejeklinik i samme bygning som en hjemmeplejegruppe dannes der en fysisk ramme for, at der kan spares og koordineres omkring konkrete faglige indsatser på tværs af hjemmepleje og sygeplejen.

Fri tekst	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	0	0	2.871	0	0	0	0	0	0	0
Inventar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	0	0	2.871	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	534	560	560	560	560	560	560	560	0	0
Rengøring	167	227	227	227	227	227	227	227	0	0
Udvending renhold	50	50	50	50	50	50	50	50	0	0
Indtægt	0	0	-43	-43	-43	-43	-43	-43	0	0
Øvrigt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	751	837	794	794	794	794	794	794	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Type	Tekst
Udvalg	Sundheds- og Ældreudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2025_73
Budgettype	Anlæg
Fagområde	Forebyggelse, Træning og Rehabilitering (R)
Indsatsområde	Understøttelse af en effektiv drift
Funktion	Genoptræning og vedligeholdelsestræning
Service	Service
Geografi	Faaborg
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

Tømmergården er ikke længere tidssvarende til antallet og gruppen af borgere, der benytter bygningerne i forbindelse med genoptræning og patientuddannelse. Der er sket en udvikling siden kommunalreformen i 2007, som betyder, at de borgere, der i dag modtager træning, er spredt ud over en større aldersgruppe. Gruppen indeholder f.eks. både unge borgere med knæproblematikker efter skader og borgere, der efter hjerteoperation modtager genoptræning og deltager i patientuddannelse for derefter at tage på arbejde.

Derudover er der naturligvis en større gruppe borgere, der har nedsat funktionsevne og derfor kommer med rollator og kørestol, hvilket kræver rammer for tilgængelighed. Behovet for genoptræning og rehabilitering er stigende i de kommende år på grund af den demografiske udvikling.

Faaborg-området har den største population af ældre borgere, og der er stor tilflytning af ældre. Frem mod 2031 vil andelen af 80-89-årige forventeligt stige med 37%, jf. befolkningsprognosen for Faaborg-Midtfyn Kommune 2022-2031.

Samtidig med, at rammerne på Tømmergården udfordres på plads i relation til borgerne, så er arbejdsmiljøet ligeledes udfordret. Det er i tiltagende grad vanskeligt at udføre alle typer af træningsopgaver sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarligt.

Forudsætninger

På Tømmergården er der mange kvadratmeter, men fordelingen af disse imødekommer ikke længere de krav, der stilles til et moderne genoptrænings- og rehabiliteringscenter.

Derfor er der behov for ombygning af Tømmergården, så undersøgelsesrummene med brikse bliver større, hvilket vil sikre arbejdsmiljøet for terapeuterne og tilgængelighedsstandarderne i henhold til lovgivning på handicapområdet.

Desuden skal styrketrænings-/kredsløbsrummet udvides for at sikre tilgængelighed for borgere med funktionsnedsættelse og muligheden for adgang med hjælpemidler, hvilket i dag er begrænset.

I henhold til arbejdsmiljølovgivningen er der ikke tilstrækkelig ventilation i styrke- og kredsløbslokalet, især i forhold til brugen af lokalet til f.eks. hjerte- og KOL-hold.

I undersøgelseslokalerne er der ikke tilstrækkeligt med plads ved briksen til, at terapeuterne kan lave korrekte forflytninger. Ydermere er der i styrketræningsrummet så trange kår, at borgere med hjælpemidler har dårligere adgang til redskaber og cykler pga. pladsmangel. Det gør, at afstandskrav ikke er opfyldt omkring træningsredskaberne, og at tilgængeligheden ikke er sikret.

Der er behov for etablering af rum til digital træning, da en større andel af træningen i fremtiden vil blive tilbudt af denne vej. Der skal derfor investeres i rum med AV-udstyr og lydudstyr, der imødekommer kravene til denne type arbejde.

Andelen af borgere med psykiske udfordringer stiger, hvilket kræver, at rammerne kan imødekomme både større og mindre hold, så det er muligt at tilgodese forskellige behov. Da borgerne kommer i alle aldre og fortsat går i skole og på arbejde, skal der tilbydes bedefaciliteter til både mænd og kvinder, så det er muligt at tage direkte videre til skole/arbejde.

Størrelsen på rummene udfordrer kapaciteten og mulighederne for at udnytte de personalemæssige ressourcer bedst muligt. Et hold i styrketræningslokalet lukker på grund af pladsmangel muligheden for samtidig at kunne træne individuelle borgere.

I forhold til det danske bygningsreglement fastsættes specifikke krav til tilgængelighed for personer med nedsat funktionsevne i offentlige bygninger, herunder genoptræningsrum. Dette omfatter krav til indgangspartier, døre, ramper og indretning af rum. Undersøgelsesrummene og træningsfaciliteterne opfylder ikke kravene til, at borgere med rollatorer og kørestole kan komme omkring samtidig med, at de overholder arbejdsmiljølovgivningen i forhold til pladsen rundt om briksene.

Forbedret tilgængelighed omfatter tilpasning af træningsudstyr og indretning af faciliteterne, så de er tilgængelige for gående og for mennesker med et hjælpemiddel.

Fase 1, 2026: Udbygning af styrketræningsrum med 150 m² på Tømmergården 37: 4.340.000 kr.

Økonomi: 3.000.000 kr. til udbygning + 503.075 kr. til uforudsete udgifter + 495.000 kr. til honorar, miljø og forbrugsafgifter + 56.925 kr. til byggestyring + 85.000 kr. til flytning + 200.000 kr. til AV-udstyr, lydudstyr og inventar.

Driftsomkostninger på bygninger er 119.000 kr. pr. år.

Fase 2, 2027: Ombygning af Tømmergården nr. 37 til kontorer og personalerum: 1.341.754 kr.

Økonomi: Ombygning 1.045.000 kr. + uforudsete udgifter 104.500 kr. + omkostninger til honorar, miljø og forbrugsudgifter 172.425 kr. + byggestyring 19.829 kr.

Fase 3, 2028: Ombygning af resten af Tømmergården 6 - baderum, lokale til patientundervisning, undersøgelsesrum: 1.609.705 kr.

Økonomi: Ombygning 1.254.000 kr. + uforudsete udgifter 125.000 kr. + omkostning til honorar, miljø og forbrugsafgifter 206.910 kr. + byggestyring 23.795 kr.

Alternativt forslag afsøgt

På Tømmergården findes en 116 m² stor kantine/café. Denne bruges af civilsamfundet og fungerer som personalerum for medarbejderne i produktionskøkkenet. Det er afsøgt, om dette lokale kan anvendes som træningslokale i stedet for en tilbygning, og det vurderes, at dette ikke vil være en brugbar løsning, idet:

- det vil kræve etablering af personalerum i tilknytning til køkkenet. Hvis personalerummet ikke er i tilknytning til køkkenet, vil medarbejderne skulle klæde om, hver gang de går til pause / møder grundet hygiejnekrav. Dette vil have betydning for effektiviteten i madproduktionen.
- størrelsen på kantinen/caféen vil blive mindre end det beregnede behov.

Endelig vil der skulle findes alternativt lokale til de frivillige foreninger, som benytter sig af caféen.

Udgifter til flytteomkostninger estimeres til 85.000 kr. Genhusning i byggeperioden vil ske ved at anvende dels sundhedshuset, dels lokaler på Prices Have Centret.

Konsekvenser

Med henblik på at modernisere og ombygge Tømmergården vil konsekvensen være, at der skal udbygges en træningssal ud fra det nuværende styrketræningsrum. Det vil skabe plads til både kredsløbstræning og styrketræning samt muligheden for at træne borgere individuelt.

Derudover vil der blive etableret udluftning, som er tilpasset funktionen i rummet.

Der vil blive etableret og ombygget rum til undersøgelseslokaler, hvor der kan afholdes fortrolige samtaler og med plads omkring briksen til borgere med nedsat funktionsevne.

Der skabes rum til digital træning via skærm.

Der etableres nye kontorer til alle terapeuter, afdelingsleder og sekretær i afdelingen.

Der etableres mindre rum til træning på mindre hold, f.eks. pga. psykisk sårbarhed.

Det nuværende personalekøkken på Tømmergården 37 ombygges, så det er tidssvarende og både kan bruges af foreninger og personalet.

Personale-konsekvens

Arbejdsmiljø: Arbejdsmiljøkrav vil blive imødekommet i alle undersøgelsesrum og træningsrum på Tømmergården. Det betyder, at der vil være tilstrækkelig plads for en terapeut til komme rundt om en briks ved behandling. I styrketræningsrummet på Tømmergården vil der blive plads til at lave forflytninger til et redskab, som borgeren skal anvende. Ventilationen i rummet vil blive tilpasset den funktion, der er i rummet, og i henhold til de m2, der er.

Fri tekst	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	1.342	1.610	0	0	0	0	0	0	0	0
Inventar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	1.342	1.610	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	81	81	81	81	81	81	81	81	0	0
Rengøring	38	38	38	38	38	38	38	38	0	0
Udvending renhold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	119	119	119	119	119	119	119	119	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Type	Tekst
Udvalg	Sundheds- og Ældreudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2026_139
Budgettype	Anlæg
Fagomraade	Mad, Måltider Ernæring (R)
Indsatsområde	Understøttelse af en effektiv drift
Funktion	Pleje og omsorg mv. af primært ældre undtaget frit valg af leverandør (servicelovens § 83, jf. § 93, § 83 a og § 85 samt friplejeboliglovens § 32)
Service	Service
Geografi	Ikke specificeret
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

Mad, Måltider og Ernæring laver hver dag mad til både hjemmeboende borgere samt til beboere på plejehjem og bosteder. For at sikre en optimal drift og korrekt opbevaring af maden er der brug for at udskifte en række køkkenmaskiner og termovogne/madvogne.

Køkkenet på Steensvang

Køkkenet mangler kølekapacitet, og det nuværende kølerum fungerer ikke længere optimalt. Kølerummet ønskes erstattet med tre nye flytbare køleskabe, så køkkenet kan indrettes mere optimalt.

Køkkenet på Åløkkeparken

I køkkenet mangler der en multisteger, som har flere funktioner til at kunne tilberede mad af høj kvalitet til beboerne. I dag tilberedes maden i ovn eller på stegepande, hvilket ikke giver den optimale kvalitet.

Botilbuddet Korinth

Køkkenet har en ældre ovn, som ikke steger optimalt. Brød og kage får fin farve i den ene ende af ovnen, men ikke den anden. Ved morgenserverting tilbydes derfor ofte præfabrikeret morgenbrød.

Køkkenerne på Åløkkeparken, Tingager, Bakkegården, Lindehuset, Korinth og Palleshave

De termovogne, som bruges til transport af maden ud til enhederne, er slidte. De har svært ved at holde temperaturen, og beboernes mad kan ved længere transporttid blive lunken, hvilket ikke opleves tilfredsstillende for beboerne.

Forudsætninger

2026

3 stk. køleskabe á 16.000 kr./stk. = 48.000 kr.

1 stk. industrioovn 80.000 kr.

1 stk. madvogn til Bakkegården = 15.000 kr.

2 stk. madvogne til Tingager á 15.000 kr./stk. = 30.000 kr.

3 stk. madvogne til Åløkkeparken á 15.000 kr./stk. = 45.000 kr.

3 stk. madvogne til Palleshave Botilbud á 15.000 kr./stk. = 45.000 kr.

I alt = 263.000 kr.

2027

1 stk. multisteger 190.000 kr.

3 stk. madvogne til Tingager á 15.000 kr./stk. = 45.000 kr.

5 stk. madvogne til Åløkkeparken á 15.000 kr./stk. = 75.000 kr.

I alt = 310.000 kr.

Forslaget er siden forhandlingerne om budget 2026 opdateret med udgift til installation og VVS samt murerarbejde i forbindelse med opsætning af multisteger, svarende til 50.000 kr.

Konsekvenser

Et velfungerende køkken har betydning for den mad som leveres til borgerne, både i forhold til den kvalitet maden har, og den hygiejne som er nødvendig. Med dette forslag understøttes produktionen og leveringen af god mad under de rigtige forhold.

Personale-konsekvens

Arbejdsforhold: et velfungerende køkken har betydning for gode, sikre og optimale rammer for madproduktionen Arbejds miljø: når køkkenmaskinerne ikke virker optimalt og dermed udfordrer kvaliteten af maden, udfordres arbejdsmiljøet idet medarbejderne skal gå på kompromis med fagligheden Samarbejdsforhold: når maden ikke kan holdes varm i termovognene og medarbejderne

på plejehjemmene og bosteder dermed serverer mad, som er blevet lunken, har det betydning for samarbejdsforholdene imellem medarbejderne i køkkenerne og i plejen.

Fri tekst	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inventar	310	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	360	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rengøring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udvending renhold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Type	Tekst
Udvalg	Sundheds- og Ældreudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2026_144
Budgettype	Anlæg
Fagområde	De Kommunale Plejehjem (R)
Indsatsområde	Understøttelse af en effektiv drift
Funktion	Hjælpemidler, forbrugsgoder, boligindretning og befordring til ældre (servicelovens § 112, 113, 116 og 117)
Service	Service
Geografi	Ikke specificeret
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

Teknologi og Hjælpemidler planlægger en gradvis udskiftning af de eksisterende 300 plejesenge samt loftslifte. Behovet for udskiftning skyldes udgåede modeller, kravet om at sikre sundheds- og sikkerhedsmæssige arbejdsforhold for vores personale samt komfort for vores borgere.

Der er i 2025 godkendt nyt udbud på plejesenge. Det betyder, at en plejeseng er steget fra 10.000 til 14.000 kr. pr. stk. Samtidig bliver det i løbet af 2025 umuligt at indkøbe reservedele til de eksisterende senge, hvorfor udskiftning af 300 plejesenge er nødvendig.

Faaborg-Midtfyn Kommunes indkøbsaftale på loftslifte er ligeledes ophørt i 2025, og der indgås ikke en ny. Det er derfor ikke muligt at indkøbe korrekte reservedele. Derfor skal loftliftene udskiftes i løbet af 2026 og 2027. I alt skal 217 loftlifte skiftes.

Forudsætninger

Aktuelt har Teknologi og Hjælpemidler 196 plejesenge, der ikke kan fås reservedele til, da de er udgået af markedet og derfor skal udskiftes. I øjeblikket bruges dele af de eksisterende senge til reservedele.

Teknologi og Hjælpemidler kan med det eksisterende budget til vedligeholdelse i 2025, 2026 og 2027 selv finansiere en mindre del af indkøbet til senge og lifte, svarende til i alt 8 plejesenge og 6 loftlifte.

Med dette forslag ansøges om 3,8 mio. kr. i 2026 og 1,4 mio. kr. i 2027. Indkøb af plejesenge og loftlifte fordeler sig således:

- 2026: 3,0 mio. kr. til udskiftning og indkøb af 214 plejesenge og 0,8 mio. kr. til udskiftning og indkøb af 153 loftlifte.
- 2027: 1,1 mio. kr. til udskiftning og indkøb af 78 plejesenge og 0,3 mio. kr. til udskiftning og indkøb af 58 loftlifte.

Med udskiftning af senge og loftlifte i årene 2026 og 2027 vurderes det muligt i de efterfølgende år løbende at indkøbe senge og loftlifte inden for det allerede afsatte budget, så det stigende behov for senge og loftlifte, jf. den demografiske udvikling, vil kunne imødekommes.

Baggrund og behov

- 1. Høje omkostninger** – Dyr reservedele kan gøre det urentabelt at reparere et produkt, hvilket fører til øget affald og unødvendige udskiftninger.
- 2. Udgåede reservedele** – Når producenter stopper med at fremstille en reservedel, kan det betyde, at ellers fuldt fungerende maskiner eller apparater må kasseres.
- 3. Lang leveringstid** – Sjældne eller specialfremstillede dele kan have lange leveringstider, hvilket kan skabe driftsstop og produktionstab.
- 4. Garanti på reservedele** sikrer, at vi ikke lider økonomisk tab, hvis en dyr reservedel viser sig at være defekt eller ikke fungerer som forventet.
- 5. Sikkerhed i drift** – Uden godkendte reservedele kan der være øget risiko for fejl, ulykker eller funktionssvigt, især i kritiske systemer som medicinsk udstyr.
- 6. Forlænget levetid for produkter** – Adgang til pålidelige reservedele gør det muligt at forlænge levetiden af maskiner og produkter, hvilket reducerer spild og omkostninger.

Konsekvenser

Ved at udskifte de eksisterende plejesenge og lifte vil lovgivningen fortsat kunne efterleves i forhold til tidssvarende og godkendte APV-hjælpemidler og hermed:

- Øge sikkerheden og komforten for borgerne
- Sikre bedre ergonomiske arbejdsforhold for personalet
- Reducere risikoen for arbejdsrelaterede skader
- Forbedre effektiviteten i pleje- og omsorgsarbejdet
- Reducere udgifter på indkøb af reservedele samt tidsforbrug på reparationer.

Personale-konsekvens

Arbejdsmiljø: Sikrer medarbejderne på plejehjem, botilbud og hjemmepleje/ sygepleje anvender lovlige APV-hjælpemidler i det daglige arbejde. Reducerer risikoen for arbejdsrelaterede skader
Forbedrer effektiviteten i pleje- og omsorgsarbejdet Sikrer bedre ergonomiske arbejdsforhold for personalet
Arbejdsforhold: Sikrer medarbejderne på Teknologi og Hjælpemidler muligheden for at levere de efterspurgte hjælpemidler til plejen

Fri tekst	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inventar	1.400	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	1.400	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rengøring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udvending renhold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Type	Tekst
Udvalg	Sundheds- og Ældreudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2027_111
Budgettype	Anlæg
Fagområde	Mad, Måltider Ernæring (R)
Indsatsområde	Øvrige anlæg
Funktion	Pleje og omsorg mv. af primært ældre undtaget frit valg af leverandør (servicelovens § 83, jf. § 93, § 83 a og § 85 samt friplejeboliglovens § 32)
Service	Service
Geografi	
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

Mad, Måltider og Ernæring har 9 små plejehjemskøkkener, 3 botilbuds-køkkener og madservice på Tømmergården, som alle laver mad til beboerne på plejehjem, botilbud eller i eget hjem, som får maden leveret fra de kommunale køkkener.

I tre af køkkenerne er der behov for at udskifte køkkeninventar for fortsat at kunne lave mad til beboerne både effektivt og med kvalitet.

Udskiftning er nødvendig, idet inventaret er både slidt og ustabil, og leverandøren har oplyst, at der ikke længere kan bestilles reservedele.

Der sker jævnlige driftsstop, og der må findes andre løsninger, som ikke er forenelig med en effektiv og sikker drift.

Det er ikke muligt inden for Mad, Måltider og Ernærings budget at indkøbe en kombiovn, en industrioovn og en kipgryde.

Forudsætninger

1 stk. kombiovn á 110.000 kr. til Tingager Plejehjem

1 stk. industrioovn á 80.000 kr. til Åhaven Plejehjem

1 stk. kipgryde 100L m/ Optimix og armatursøjle á 115.000 kr. til Madservice, Tømmergården.

Derudover er der afsat 50.000 kr. til genetablering af gulv og el-arbejde i forbindelse med fjernelse af den gamle gryde.

Konsekvenser

Et velfungerende køkken har betydning for den mad, som leveres til borgerne. Det gælder både i forhold til den kvalitet, maden har, og den nødvendige hygiejne.

Med dette forslag understøttes produktionen og leveringen af god mad under de rigtige forhold.

Personale-konsekvens

Arbejds miljø: Ved udskiftning af nye og funktionsdygtige ovne og kipgryder understøttes et fortsat godt arbejds miljø for medarbejderne.

Fri tekst	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inventar	305	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	355	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rengøring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udvending renhold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Type	Tekst
Udvalg	Sundheds- og Ældreudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2027_112
Budgettype	Anlæg
Fagområde	Mad, Måltider Ernæring (R)
Indsatsområde	Understøttelse af en effektiv drift
Funktion	Pleje og omsorg mv. af primært ældre undtaget frit valg af leverandør (servicelovens § 83, jf. § 93, § 83 a og § 85 samt friplejeboliglovens § 32)
Service	Service
Geografi	Øvrige
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

Plejehjemmet Nørrevænget består af fem bogrupper med 9-10 beboere i hver. I dag produceres al mad i små "husholdningskøkkener", som ligger i de enkelte bogrupper. Én ernæringsassistent i hver bogruppe laver alle måltider i døgnet til bogruppens beboere. Da køkkenerne oprindeligt ikke er bygget til denne produktion, og da køkkenerne er slidte, er ernæringsassistenternes arbejdsmiljø påvirket negativt. Derudover betyder de afsondrede køkkener, at de fem ernæringsassistenter ikke når at kommunikere eller have en faglig sparring i dagligdagen.

Plejehjemmet Nørrevænget har i forvejen et stort køkken, som ikke har været brugt siden 2008. Det kan ikke godkendes ved Fødevarestyrelsen uden en renovering, men flere borde, stålvaske, rulleborde og andre smådele kan genbruges.

Der søges derfor budget til renovering af det store køkken med fokus på:

1. Et markant bedre fysisk og psykisk arbejdsmiljø, højere trivsel og derved stærkere rekrutteringsmuligheder
2. Fælles faglighed, som styrkes ved en sikker og effektiv madproduktion
3. Økonomisk fremtidssikring af madproduktionen.

En alternativ renovering af de små køkkener vil ikke kunne løse de grundlæggende udfordringer, fordi:

- De små køkkener kan ikke leve op til moderne arbejdsmiljøkrav. Køkkenerne er oprindeligt bygget som *husholdningskøkkener* – ikke til daglig produktion af 3 hovedmåltider og 3 mellemmåltider året rundt. Selv en renovering vil ikke kunne skabe den plads, det nødvendige udstyr eller de arbejdsgange, der kræves i et professionelt produktionskøkken.
- Fysiske rammer sætter en naturlig begrænsning. Køkkenerne er for små til at rumme de nødvendige professionelle installationer (arbejdsborde i korrekt højde, industrikomfurer, ovne, ventilation, opvaskezone, kølekapacitet mv.). De fysiske mål kan ikke udvides uden store ombygninger af selve bogrudderne.
- Renovering af 5 små køkkener er dyrere og giver færre gevinster. Det vil kræve fem separate renoveringer, fem sæt installationer, fem driftsområder og fem løbende godkendelser fra Fødevarerstyrelsen – uden at forbedre effektivitet og ressourceudnyttelse.
- Arbejdsmiljøet vil forblive suboptimalt. De ergonomiske problemstillinger skyldes først og fremmest pladsmangel, transportveje, ventilation og arbejdsgange – forhold, der ikke kan løses inden for de eksisterende rammer uanset renoveringsomfang.
- Køkkenerne har været i overbelastet drift siden 2008. Mere end 15 års daglig, intensiv produktion har slidt køkkenerne ned. Selv efter renovering vil de fortsat skulle løfte en opgave, de aldrig var dimensioneret til.

Storkøkkenet bruges i dag primært af venneforeningen til lettere eftermiddagsaktiviteter. Disse aktiviteter vil kunne fortsætte i et renoveret storkøkken, da de ligger inden for madproduktionens driftstider.

Forudsætninger

Ombygning af det nuværende gamle storkøkken forudsætter, at:

- Tilbuddet på selve ombygningen af storkøkkenet, ventilation, gulv og opvask passer tidssvarende 2,995 mio. kr.
- Tilbuddet på alt udstyr og maskiner er tidssvarende til de nuværende priser (nedenstående er lagt ind i nedenstående skema under "inventar")
- 2 ovne á 55.000 kr./stk.
- 2 kipgryder á 125.000 kr./stk.
- 1 multisteger á 95.000 kr./stk.
- 1 hætteopvaskemaskine á 45.000 kr./stk.
- 1 industri grøntsagssnitter á 15.000 kr./stk.
- 1 industri køkkenmaskine á 45.000 kr./stk.
- 2 hæve/sænke-borde á 20.000 kr./stk.
- 1 kølerum, 9 m² á 35.000 kr. pr. m² (i alt 315.000 kr.)
- 1 fryserum, 6 m² á 45.000 kr. pr. m² (i alt 270.000 kr.)

Der vil de første år efter ombygning være en mindreudgift til vedligeholdelse af køkkenmaskiner som følge af nyindkøb. Besparelsen vil være 50.000 kr. i 2028, men vil aftage ud i overslagsårene (se beløb under "Bygningsrelateret").

Ved renovering af storkøkkenet kan madproduktionen samles ét sted, hvilket vil optimere arbejdsgange og bedre udnyttelse af ressourcer.

Konsekvenser

Hovedparten af maden vil blive forberedt i det nyrenoverede storkøkken og sluttilberedes i selve bogrunderne. Der vil være fokus på, at sluttilberedning giver duft og liv omkring måltiderne i bogrunderne. Samtidig fastholdes det tværfaglige samarbejde og relationerne medarbejderne imellem samt ernæringsassistenter og beboere imellem.

Plejehjemmet Prices Have Centret i Faaborg anvender samme metode og har gode erfaringer med den borgerne madlavning og det tværfaglige samarbejde med plejepersonalet, selvom storkøkkenet fysisk er placeret lidt væk fra bogrunderne.

Beboerne vil kunne opleve en ændret hverdag, da ernæringsassistenterne vil være mindre til stede i boggruppen, og der vil være mindre aktivitet i "husholdnings-køkkenet".

Personale-konsekvens

Arbejdsforhold: Ernæringsassistenterne samles i det store køkken, som giver rig mulighed for faglig sparring. Personaleforhold: Det vil være nemmere at fastholde og rekruttere til et større køkken med gode arbejdsmiljøforhold samt tæt kollegaskab. Samarbejdsforhold: Samarbejdet imellem plejepersonalet og ernæringsassistenterne vil ændre sig fra at dele en hverdag i den enkelte boggruppe, til et samarbejde via planlagte møder, telefon eller ved at mødes i køkkenet/boggruppen om beboernes mad og måltider. Arbejdsmiljøforhold: Større fokus på rette arbejdsstillinger samt maskiner som letter arbejdsgange, hvilket samlet sikrer mindre fysisk slid på ernæringsassistenterne.

Fri tekst	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
	0	-440	-440	-440	-440	-440	-440	-440	-440	-440

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	2.995	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inventar	1.210	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	4.205	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	0	-50	-45	-35	-30	-20	-10	0	0	0
Rengøring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udvending renhold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	0	-50	-45	-35	-30	-20	-10	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Type	Tekst
Udvalg	Sundheds- og Ældreudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2027_76
Budgettype	Anlæg
Fagområde	De Kommunale Plejehjem (R)
Indsatsområde	Øvrige anlæg
Funktion	Pleje og omsorg mv. af primært ældre undtaget frit valg af leverandør (servicelovens § 83, jf. § 93, § 83 a og § 85 samt friplejeboliglovens § 32)
Service	Service
Geografi	
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

Beboerne på Åløkkeparken Plejehjem har direkte adgang til store, grønne fællesarealer, som i forlængelse af plejehjemmets grund grænser op til et naturområde med en å. Det åbne terræn indebærer en risiko for, at beboere utilsigtet kan forville sig ned mod åen og derved bringe sig selv i en potentiel fare.

Formålet med dette forslag er derfor at etablere fysiske afgrænsninger i form af hæk og låger mod de omkringliggende stiarealer. Tiltaget skal:

- **Forebygge utilsigtet vandring ud af de sikre områder**, særligt for beboere med nedsat orienteringsevne.
- **Skabe en naturlig og diskret barriere**, der ikke virker institutionel, men som samtidig giver en tydelig afgrænsning.
- **Forsinke og lede beboere væk fra risikozonen**, så personale får bedre mulighed for at opdage og reagere.

Forudsætninger

Forslaget omfatter:

Anlæg og beplantning af hæk - 140.000 kr.

- Placering langs afgrænsningen mod stiareal og i retning mod åen

- Valg af robust og lavvedligeholdende bøggehæk, som etableres i forlængelse af nuværende bøggehæk
- Forberedelse af jord og plantning
- Ekstra vedligeholdelse og vanding de første 2 år og indkøb af slangevogn til vanding.
- Klipping af hæk 2 gange årligt
- Indkøb af slangevogn mm.

Opsætning af 1 enkeltlåde og 2 dobbeltlåger - 65.000 kr.

- Låger placeres strategisk, så de sikrer både adgang for driftspersonale og sikkerhed for beboere.

Der er afsat 24.000 kr. de første 2 år til afledt drift til vedligeholdelse af ny hæk. Derefter falder afledt drift til 7.000 kr. årligt til klipping af hæk.

Konsekvenser

Hækken øger sikkerheden for beboere på Ålørkeparken, når de bevæger sig uden for og ikke selv er i stand til at orientere sig.

Ved etablering af hæk og låger vil området lukkes mere til, så adgangen til det åbne offentlige areal kræver en omvej på ca. 300 meter.

Plejhjemmets grønne områder skal fortsat være tilgængelige og indbydende, hvorfor løsningen vil være æstetisk integreret. Anlægget kræver minimal drift og er holdbart ift. vejr, slitage og sæsonvariation.

Hækken løber langs matrikelgrænsen for at undgå høje driftsomkostninger, og låger vil være i en bredde, så ladcykel, kørestol og rollator kan passere.

Personale-konsekvens

Arbejdsforhold Etableringen af hæk og låger forventes at påvirke medarbejdernes daglige arbejdsgange positivt. De nye fysiske afgrænsninger vil: Reducere risikoen for bortgang/forvildning. Understøtte en mere tryk og forudsigelig hverdag, hvor medarbejderne kan planlægge og udføre deres opgaver uden unødigt bekymring for, om en beboer bevæger sig ud mod åen. Skabe mere stabilitet i arbejdsflowet, da færre akutte situationer indebærer færre afbrydelser og bedre kontinuitet i plejen. Tiltaget forbedrer dermed medarbejdernes muligheder for at fokusere på kerneopgaven: nærværende pleje og omsorg. Personaleforhold Etableringen af en fysisk barriere vurderes at have betydning for personalets trivsel og oplevelse af arbejdspress: Færre potentielt kritiske hændelser med beboere, der utilsigtet bevæger sig mod risikoområder, reducerer medarbejdernes psykiske belastning. Personalet oplever ofte stort ansvar for beboernes sikkerhed – en tydelig afgrænsning minimerer stress og følelsen af konstant "alarmberedskab". De nye forhold kan samtidig styrke arbejdsglæden, fordi personalet får mere tid og overskud til kvalificeret omsorg, dialog og aktiviteter. Samarbejdsforhold Projektet har betydning for samarbejdet internt og eksternt: Internt Medarbejdere, ledelse og driftspersonale får tydeligere fælles rammer for sikkerhed og ansvar i udearealerne. Det forventes at styrke tværfagligt samarbejde.

Fri tekst	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	205	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inventar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	205	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rengøring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udvending renhold	24	24	7	7	7	7	7	7	7	7
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	24	24	7	7	7	7	7	7	7	7

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

ØKONOMI- ERHVERVS- OG TURISMEUDVALGET

Anlæg

2023_15 - Faaborg/Stormflodssikring (Igangværende)

Type	Tekst
Udvalg	Økonomi- Erhvervs- og Turismeudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2023_15
Budgettype	Anlæg
Fagområde	Miljø og Grøn omstilling (R)
Indsatsområde	Signaturprojekt
Funktion	Byfornyelse
Service	Service
Geografi	Faaborg
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

Dele af Faaborg by er særlig udsat i forhold til at blive oversvømmet i forbindelse med stormflodssituationer i Faaborg Fjord. Stormflodssikring var derfor indeholdt i arkitektkonkurrencen for Faaborg Havn og By i 2019, og vinderen foreslog en sikring i form af en promenade, som også skal være med til at skabe sammenhæng mellem havnens mange nye aktiviteter og byrum langs vandkanten. I de seneste 4-5 år har forvaltningen og forskellige rådgivere arbejdet med borgerinddragelse, ideoplæg, modeller for bidragsfordeling og forskellige juridiske og tekniske udredninger.

I de kommende år skal der bruges ressourcer og rådgiverydelser til arbejdet med lokalplan, projektering og anlæg. Det tager lang tid og kræver store personalemæssige ressourcer at gennemføre et kystsikringsprojekt, og der er derfor, i lighed med tidligere år i budgetforslaget, afsat midler til den kommunale projektledelse i de kommende år. Forslaget er godkendt i budgetaftale 2021-2026 (og overslagsår frem til 2029). Det forventes, at projektet skal bygges over nogle år, og at det kan realiseres i perioden 2027-2029. Budgetskemaet indeholder skøn over de nødvendige anlægsmidler i overslagsårene. Budgettet baserer sig i øjeblikket på dispositionsforslaget fra 2024. Så tallene vil ændre sig i forbindelse med projektering og udbud i 2026/2027.

Forudsætninger

Inden anlæg kan realiseres i 2027–2029 skal projektet tegnes færdigt og projekteres. Lokalplan skal behandles og der skal gives tid til de lovpligtige høringer og eventuelle klager. I takt med at projektet bliver konkretiseret, vil tidsplanen også blive mere præcis.

Økonomi til stormflodssikringen:

Oprindeligt er der afsat i alt 65 mio. kr. til stormflodssikringen inkl. promenade og projektledelse.

Til og med 2026 er der afsat 14,25 mio. kr.

Til og med 2025 er der anvendt 5,5 mio. kr.

I de kommende år forventes derudover flg. forbrug:

2027: 13,1 mio. kr.

2028: 31,4 mio. kr.

2029: 6,25 mio. kr.

Samlet 50,75 mio. kr.

Budgettet baserer sig i øjeblikket på dispositionsforslaget fra 2024. Så tallene vil ændre sig i forbindelse med projektering og udbud i 2026/2027.

Bidragsfordeling:

Kommunalbestyrelsen godkendte den 7. december 2022 (punkt 321), at forvaltningen kan arbejde videre med en model, hvor det er Faaborg-Midtfyn Kommune der etablerer, drifter og administrerer stormflodssikringen, men hvor finansiering af både anlæg og drift sker med afsæt i en bidragsfordeling med bidrag fra ejere af stormflodssikrede ejendomme, gennemgående veje og tekniske anlæg. Med det valgte udgangspunkt afholder kommunen i første omgang udgiften til etablering af stormflodssikringen og skal efterfølgende opkræve bidrag fra stormflodssikrede.

Med afsæt i det nuværende anlægsoverslag fordeler bidrag sig således:

Faaborg-Midtfyn Kommune: 14,9 mio. kr. (beregnes ikke som indtægt)

Øvrige bidragsydere (bygninger, ejere af veje og tekniske anlæg): 14,9 mio. kr.

Tilskud fra Kystpuljen: 11,1 mio. kr.

Indtægterne estimeres således til 26 mio. kr., men er afhængige af den endelige anlægsudgift, som bidragene beregnes ud fra.

Når projektet er afsluttet vil den endelige omkostning til stormflodssikringen blive opgjort og bidragene opkrævet. Indtægt fra bidrag sker forventeligt i 2029.

Som nævnt er beløbene behæftet med usikkerhed, da der fortsat arbejdes med undersøgelser og udformning af stormflodssikringen.

Afledt drift:

Omkostningen til afledt drift er endnu ikke beregnet, da projektforslag og projektering først udarbejdes i 2026.

Afledt drift forventes tilføjet ved budget 2028, når beregningen kan baseres på det projekterede projekt, og grundlaget dermed er mere præcist.

Tidsplan:

- 2026: Lokalplan og miljøvurdering fortsat, projektforslag, projektering, myndighedsbehandling.
- 2027: Udbud af anlægsprojekt og opstart af anlæg
- 2028: Anlæg forventes afsluttet
- 2029: Evt. afrunding af anlæg, indtægt fra bidragsydere, udbetaling af midler fra Kystpuljen.

Konsekvenser

Risikoen for stormflodshændelser øges løbende, og ved udskydelse vil risikoen for flere skader, på både private og offentlige ejendomme, øges. Derudover vil priserne for realisering forventeligt også stige, da anlægsopgaven splittes op.

Budgettet forudsætter at overskydende midler fra 2026 overføres til 2027.

Personale-konsekvens

Der er afsat 0,65 mio. kr. til intern styring i budgetforslaget. Hvis budgetforslaget ikke godkendes vil det betyde at den fuldtidsstilling, som er tilkøbt stormflodssikringen vil bortfalde, og at der skal findes en løsning på hvordan den fornødne fremdrift kan opretholdes.

Fri tekst	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Intern styring	650	650	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	13.100	31.400	6.250	0	0	0	0	0	0	0
Inventar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	0	0	-26.000	0	0	0	0	0	0	0
I alt	13.100	31.400	-19.750	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rengøring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udvending renhold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Type	Tekst
Udvalg	Økonomi- Erhvervs- og Turismeudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2023_21
Budgettype	Anlæg
Fagomraade	Infrastruktur, Ejendomme og Grønne Områder (R)
Indsatsområde	Generel bygningsvedligeholdelse
Funktion	Fælles formål
Service	Ej service
Geografi	Ikke specificeret
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

Kommunen står over for en periode, hvor økonomiske hensyn og grøn omstilling skal håndteres sideløbende. For at sikre en langsigtet og bæredygtig udvikling af vores bygningsmasse er det nødvendigt fortsat at have fokus på de projekter, der både reducerer udgifterne og forbedrer vores klimaaftryk.

De fortsat stigende energipriser som følge af den ustabile globale situation understreger behovet for at fastholde investeringerne i det tidligere vedtagne anlægsprojekt. Energioptimering af kommunens bygninger er ikke længere blot en teknisk opgradering, men et nødvendigt og ansvarligt greb for at sikre lavere og mere stabile driftsudgifter på tværs af kommunen.

Forvaltningen vurderer, at det – på trods af prisstigningerne – fortsat er muligt at opnå en betydelig driftsbesparelse, hvis puljens nuværende niveau fastholdes. Samtidig forventes der i de kommende år behov for større udskiftninger af varmforsyningen i kommunens bygninger, i takt med at fjernvarmenettet udbygges som led i den grønne omstilling.

Det foreslås derfor at videreføre den årlige grundbevilling for at sikre, at kommunen kan gennemføre de nødvendige investeringer i energiforbedrende tiltag og dermed styrke både den økonomiske og den grønne bæredygtighed.

Forvaltningen arbejder på en opfølgingsmetode, hvor effekten af investeringerne vil fremgå.

Forudsætninger

Der har siden budget 2017 været afsat en årlig pulje til energibesparende investeringer i de kommunale bygninger. Hidtil har der på grund af tilbagebetalingstiden særligt været fokus på udskiftning af belysningsarmaturer, ventilation og installering af CTS-anlæg til overvågning og styring/optimering af energiforbruget, navnlig på skoler, børnehaver og administrationsbygninger.

Energiprojekter i samarbejde med drift og kendte projekter

Med de stigende energipriser medfører det, at der i de kommende år vil blive lavet prøvehandlinger på nye tiltag, som bliver rentable inden for de kommende år. Hidtil har der på grund af tilbagebetalingstiden særligt været fokus på udskiftning af belysningsarmaturer, ventilation og installering af CTS-anlæg til overvågning og styring/optimering af energiforbruget, navnlig på skoler, børnehaver og administrationsbygninger. Dette fokus fortsættes i de kommende år, og investeringerne i energirenovering planlægges løbende, eventuelt i forbindelse med større anlæg og driftsopgaver.

Ved at vælge projekter med den største energi- og klimabesparelse sikrer kommunen en optimal anvendelse af energipuljen, hvor projekterne vil kunne bidrage til lavere energiforbrug og CO₂-udledning, men også sikre langsigtede økonomiske besparelser på forbrugsudgifterne til de kommunale bygninger i kommunen.

Projekterne gennemføres i tæt samarbejde mellem Facility Management og eksterne rådgivere. Der allokeres 0,7 mio. kr. af midlerne til lønninger til en teknisk projektleder, som skal realisere de energiforbedrende projekter, mens eksterne rådgivere bidrager med specialistviden, økonomiske analyser, projektopfølgning og delvis byggeledelse. Dette sikrer høj kvalitet og præcision i gennemførelse og opfølgning.

Projekttyper

I valget af projekter er fokus bl.a. rettet mod større energitunge ventilationsanlæg, efterisolering af klimaskærm, varmeanlæg og solceller med og uden batteriløsninger, der genererer maksimal energibesparelse og klimamæssig effekt. Jf. bilag 1, samt understøtter EED & EPBD. EED og EPBD er begge EU-direktiver, som kommunen er forpligtet til at overholde. EED (Energy Efficiency Directive) er EU's Energieffektiviseringsdirektiv, som fastsætter rammer og mål for at reducere energiforbruget i EU. EPBD (Energy Performance of Buildings Directive) er EU's Bygningsdirektiv om energiydelse, som har til formål at forbedre energieffektiviteten i bygninger.

- Solceller på kommunale tage: Lovændringer på området forvente at fjerne en række tidligere bureaukratiske begrænsninger, som gjorde det vanskeligt for kommunerne at etablere solcelleanlæg på egne bygninger. På denne baggrund vil der i 2026 blive gennemført forprojekteringer af solcelleanlæg med henblik på at reducere energiidgifter og styrke kommunens grønne omstilling gennem lokal og vedvarende energiproduktion.
- Etablering af batteriløsninger: i tilknytning til solcellerne, hvor batterierne øger udnyttelsesgraden af den producerede energi og styrker kommunens beredskab ved at kunne opretholde strømforsyning til kritiske funktioner.

- Udskiftning af ældre anlæg, fx i forbindelse med nedbrud, ud fra en overordnet vurdering af potentialet for energioptimering. Parallelt med dette er der brug for investering i udskiftning af varmeinstallationer i de kommunale bygninger. Der vil typisk være tale om ejendomme, der i dag er opvarmet med naturgas, og kommunens bygningsvolumen vurderes at kunne hjælpe med at sikre udbygningen af fjernvarmenettet i nogle af de mindre byer, der ikke i dag indgår i planerne om udbygning.

Inden for de kommende 5-10 år forventes en del af midlerne til energioptimering anvendt til disse formål.

Forudsætningen for at der kan opnås driftsbesparelser på energibudgettet er, at der afsættes anlægsmidler til at gennemføre energibesparende investeringer. I 2023 blev det besluttet, at kravet om tilbagebetalingstiden blev erstattet med et krav om rentabilitetsberegning. Beregningen anvendes til at vurdere hvorvidt en investering er rentabel eller ej. Hvis resultatet af denne beregning er 1,33 eller derover, er energirenoveringen rentabel, og skal foretages efter bygningsreglementet (BR18). Der er dog i de sidste par år, investeret i fjernvarmeprojekter, som et led i den grønne omstilling, som er finansieret af energipuljen, hvor rentabiliteten ikke er 1,33, men mindre.

Besparelsen indregnes med virkning fra det efterfølgende år, så en driftsbesparelse i 2027 vedrører investeringer gennemført i 2026 osv. Den årlige minimumsbesparelse er på 33.500 kr. pr. investeret 1 mio. kr., men den konkrete driftsbesparelse vil blive beregnet ud fra de faktiske projekter og den realiserede effekt. Da en del af investeringerne også forventes anvendt til nødvendige varme- og fjernvarmeprojekter som led i den grønne omstilling, vil den samlede effekt ikke nødvendigvis følge en stigende effektiviseringsprofil. Effekten af investeringerne vil derfor blive fulgt og dokumenteret løbende.

Der budgetteres med fuld låneoptagelse til anlægsinvesteringen, eventuelt suppleret med midler fra statslige puljer til energiforbedring af kommunale ejendomme.

Konsekvenser

Energiforbedringerne generelt og udskiftning af varmeinstallationer bidrager til at forbedre kommunens samlede CO₂-aftryk. Samtidigt bidrager budgetforslaget til at nedbringe de kommunale udgifter til el og varmeudgifter.

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	1.684	1.684	1.684	1.684	1.684	1.684	1.684	1.684	1.684	0
Udførelsen	8.316	8.316	8.316	8.316	8.316	8.316	8.316	8.316	8.316	0
Inventar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	-335	-335	-335	-335	-335	-335	-335	-335	-335	-335
Rengøring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udvending renhold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	-335	-335	-335	-335	-335	-335	-335	-335	-335	-335

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Type	Tekst
Udvalg	Økonomi- Erhvervs- og Turismeudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2023_22
Budgettype	Anlæg
Fagområde	By og Egnsudvikling (R)
Indsatsområde	Signaturprojekt
Funktion	Byfornyelse
Service	Service
Geografi	Årslev
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

Fremtidens Forstad står midt i en realisering af den samlede udviklingsplan for området. Der er politisk (8. dec. 2020 punkt 363) skitseret en række pejlemærker som skal understøtte udviklingen af Polymeren. Overordnet anbefales det, at en fortsat udvikling af Polymeren tager afsæt i stedets DNA - fællesskaber, iværksætteri, bæredygtighed, innovation, sundhed og kultur. For fortsat at kunne udvikle Polymeren, er det vigtigt, at bygningsmassen og de tilhørende udearealer løbende vedligeholdes og udvikles.

Forudsætninger

Med afsæt i en bygningsgennemgang fra 2022, der redegør for, hvad der over en tiårig periode må forventes at skulle tages stilling til omkring vedligeholdelsen af bygningerne på Polymeren.

I forbindelse med dette års budgetønsker er der foretaget en fornyet gennemgang af bygningsmassen på Polymeren for en opdateret status på bygningernes vedligeholdelsesbehov. De angivne anlægsmidler tager derfor afsæt i nødvendige forbedringer de kommende år samt i et forventet behov for anlægsprojekter. Disse projekter knytter sig til et fortsat ønske om at omdanne industribygningerne på Polymeren, så der skabes en bæredygtig drift af bygningerne, mulighed for flere aktiviteter og nye aktører.

Facaderenoveringer, hvor murværk og fuger skal renoveres, samt renovering af et forældet kloaksystemet, fremrykkes for at undgå, at bygningerne forfalder yderligere og belastningen på underjordiske rør resulterer i skader. Dette forventes at kunne ske inden for den økonomiske ramme i 2027 og 2028.

Der er årligt afsat et driftsbudget, hvorfor der ikke søges om afledt drift til anlægget.

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	1.000	1.000	500	500	500	500	0	0	0	0
Inventar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	1.000	1.000	500	500	500	500	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rengøring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udvending renhold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Type	Tekst
Udvalg	Økonomi- Erhvervs- og Turismeudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2023_23
Budgettype	Anlæg
Fagområde	By og Egnsudvikling (R)
Indsatsområde	Signaturprojekt
Funktion	Vejanlæg
Service	Ej service
Geografi	Årlev
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

I kommunens udviklingsstrategi arbejdes der med udviklingssporet Attraktive by- og lokalsamfund og herunder attraktiviteten af de fire udviklingsbyer Nr. Lyndelse, Årlev, Ringe og Faaborg, der skal bidrage til vækst og fremdrift i alle tre egne af kommunen.

Derfor fortsætter investeringerne i den nordlige del af kommunen, hvor kommunen arbejder med at skabe Fremtidens Forstad i Årlev.

Udviklingen af Ny Bydel i Årlev er nu nået til fasen, hvor der sættes gang i byggemodning og færdiggørelsen af klynge 2 og 3.

Projektet følger af Udviklingsplan for Fremtidens Forstad Årlev, der blev vedtaget af Kommunalbestyrelsen 10. december 2019 (punkt 388).

Forudsætninger

I december 2019 vedtog kommunalbestyrelsen Udviklingsplan for Fremtidens Forstad Årlev, der har sit afsæt i tre strategiske hovedgreb:

- Rammer for gode fællesskaber som bærende element i byudviklingen.
- Bæredygtighed i alle dets aspekter, socialt, økonomisk og miljømæssigt.
- Klimaløsninger, der kan håndtere fremtidens udfordringer og skabe værdi for byen

Med afsæt i visionen for Årslev og byens særlige DNA sætter udviklingsplanen således rammerne for udviklingen i Årslev. Signaturprojektet Fremtidens Forstad Årslev udvikles desuden i tråd med udviklingsstrategiens udviklingsspor Attraktive by- og lokalsamfund.

Gennem en længere årrække har Kommunalbestyrelsen prioriteret udviklingen af Årslev ved etablering af ny daginstitution, skoleudvidelse, bypark til klimahåndtering, idrætsfælle, musikhus, infrastruktur og DGNB-certificering af den bæredygtige byudvikling.

Realiseringen af de næste to klynger i den nye bydel bygger således videre på de resultater, der allerede er skabt og vil fastholde Årslev som en attraktiv by, der bidrager positivt til kommunens samlede udvikling.

Byggemodning af klynge 2 og 3

Der er i 2025 politisk truffet beslutning om at give en forkøbsret til to forskellige investorer til henholdsvis klynge 2 og klynge 3 i den nye bydel. Med afsæt i den beslutning, startes der op på byggemodning af de næste faser i Ny Bydel.

Byggemodningen kommer til at omfatte etablering af den nødvendige nye infrastruktur i området. Herunder de primære adgangsveje ned til de to boligklynger og forbindelse over Pederstrup bæk i klynge 2.

Områdets særlige DNA omkring fællesskaber betyder en høj prioritering af nye mødesteder, der understøtter muligheder for, at den enkelte borger kan opsøge fællesskaber. Et fokus der i den nye bydel bl.a. udmøntes ved etableringen af et fælleshus i hvert af klyngerne. Fælleshusene og driften af dem overdrages til ejeren af klyngen - og ved flere ejere, til en grundejerforening, når huset er færdigbygget. Et forhold der vil være beskrevet i forbindelse med indgåelse af købsaftalen for de to klynger.

Fælleshuset kommer til at indeholde lokaler til værkstedsaktiviteter, mindre sammenkomster eller fællesaktiviteter samt to gæsteværelser til overnatning for klyngens byboere.

I forbindelse med fælleshuset i hver af de to klynger etableres der desuden et bydelstov, som sammen med fælleshuset vil understøtte bylivet i det offentlige rum.

I vinderprojektet fra Vandkunsten, er det skitseret hvordan boligklyngerne placeres i landskabet og adskilles af grønne kiler, som sikrer områdets grønne karakter og giver mulighed for at håndtere overfladevand og regnvand, inden det udledes til Vindinge Å. Dette bliver en fortsættelse af det udtryk som også kendes fra Klynge 1. Ved at arbejde med områdets landskab bliver der også skabt en større biodiversitet og det undersøges, om der kan rejses skov, som vil give en naturlig kobling til områdets eksisterende skov og dermed forbedre de vigtige grønne korridorer og samtidig give borgerne i området let adgang til bynært natur.

DGNB-certificering af Fremtidens Forstad (0.5 mio. kr.):

Hele byudviklingsområdet i Årslev har et bæredygtigt afsæt, både når det gælder social, miljømæssig og økonomisk bæredygtighed. I foråret 2026 opnåede byudviklingsplanerne i Årslev guld i bæredygtighedscertificeringen DGNB i forbindelse med midtvejscertificeringen. Certificeringen er en garanti for, at byområdet og byggeriet bliver bæredygtigt. Med udviklingen i Årslev har vi sat

retningen for fremtidige kommunale bygninger og anlæg, og med Byplanprisen i 2020 er vi også blevet nationalt kendt for vores ambitiøse bæredygtighedskrav til bygninger og anlæg

Med den kommende realisering af klynge 2 og 3 er projektet Fremtidens Forstad så langt at vi efter byggeriet er afsluttet, kan udarbejde materialet til den endelige guld-certificering af hele byområdet.

Økonomi til klynge 2 og 3:

Fælleshus klynge 3: 6.5 mio. kr.

Infrastruktur(veje, belysning, p-arealer i landskabet, bydelstorv, en bilbro og en cykelbro) og grønne kiler: 26.5 mio. kr.

DGNB: 0.5 mio. kr.

Udbud af byggeretter: 0.1 mio. kr.

Byggemodning:

Klynge 2 og 3:

Etablering af infrastruktur til klynge 2 og 3 med bydelspladser, en bilbro og en gangbro over Pederstrup bæk, grønne landskabskiler med bl.a. skov samt 1 fælleshus i klynge 3.

Tidsplan:

2026:

Opstart af lokalplan udført af bygherre, diverse rådgiverydelser bl.a. geotekniske undersøgelser, kvoteplan, landinspektører, kortlægning af og evt. flytning af tekniske installationer, overfladevand, kortlægning af naturværdi m.m.

2027:

Infrastruktur: opstart af udbud og projektering af vej med bydelsplads ned til klynge 2 og 3, s

2028:

Opstart anlæg af infrastruktur

2029:

Grønne kiler: Udbud af bygherrerådgivningen til udformning af de grønne kiler for klynge 2 og 3 samt anlæg.

Afslutning på udførsel infrastruktur

Fælleshus klynge 3: opstart på udbud og skitsering.

2030:

Fælleshus klynge 3 bygges

DGNB certificering afsluttes.

OBS: Budget baserer sig på erfaringstal fra klynge 1 og forudsætter desuden at de 2 klynger sælges til investorer, der selv udvikler klyngen og har udgiften til lokalplan, byggemodning af interne boligveje i gårde, interne p-arealer mv. Dog ikke fælleshus, eventuelle p-arealer i landskabet og 2 bydelspladser, skov, broer og stamvej til klyngen, samt stikvej (klynge 3), der vil være en kommunal udgift. Omkostninger til klynge 2 og 3 kan blive justeret i forbindelse med budget 2028, når der er foretaget en mere detaljeret planlægning og projektering.

Markedsføring og udbud af byggeretter

Økonomi: 100.000 kr. i 2027/28/29.

Samlet økonomi til klynge 2 og 3:

2027: 1.5 mio. kr.

2028: 17 mio. kr.

2029: 15.5 mio. kr.

2030: 6.5 mio. kr.

i alt: 40.5 mio. kr.

Afledt drift

Afledt drift fælleshus: Der er ikke beregnet afledt drift til fælleshuset da det overdrages til grundejerforening/ejer kort tid efter det er bygget færdigt.

Afledt drift til infrastruktur: beregnes når projektet er skitseret - tilføjes ved budget 2028

Afledt drift landskab og grønne arealer: beregnes når projektet er skitseret - tilføjes ved budget 2028

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	1.500	2.000	3.400	0	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	0	15.000	12.100	6.500	0	0	0	0	0	0
Inventar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	1.500	17.000	15.500	6.500	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rengøring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udvending renhold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Type	Tekst
Udvalg	Økonomi- Erhvervs- og Turismeudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2023_295
Budgettype	Anlæg
Fagområde	By og Egnsudvikling (R)
Indsatsområde	Signaturprojekt
Funktion	Byfornyelse
Service	Service
Geografi	Faaborg
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

Slagterigrunden og Slagteribygningen er et centralt signaturprojekt i udviklingen af Faaborg by, og skal udvikle sig til et oplevelsesøkonomisk kraftcenter, der samler byen og havnen. Sammen med havnen og Øhavsmuseet bliver området til et nyt oplevelsesmæssigt ankerpunkt i byen. Slagteribygningen spiller en nøglerolle i omdannelsen og skal rumme en række tilbud, der gør stedet til en kulturel og oplevelsesøkonomisk attraktion; et mødested for byens borgere og besøgende og et samlingspunkt for virksomheder inden for fødevarerproduktion, design og kreative virksomheder.

Forslaget er godkendt i budgetaftalerne siden 2021, hvor der oprindeligt blev afsat 32 mio. kr. i hele budgetperioden, og et 10-årigt driftstilskud på samlet 28,061 mio. kr. (i 2025 p/l).

Kommunalbestyrelsen har på mødet d. 4. december 2024 besluttet at konvertere det 10-årige driftstilskud til anlægstilskud, som dermed sikrer et økonomisk anlægstilskud på samlet 60 mio. kr. - heraf 5,6 mio. kr. til udearealer og 54,4 mio. kr. som anlægstilskud til Ejendomsfonden.

Forudsætninger

Der er på baggrund af forprojektering, udarbejdet i samarbejde med Realdania i 2022, og tilsagn om 60 mio. kr. i støtte fra Realdania, taget beslutning om at realisere omdannelsen af Slagterigrunden og Slagteribygningen til en oplevelsesøkonomisk motor. Der er derfor gennemført en arkitektkonkurrence i samarbejde med Realdania og Nordeafonden. Økonomien nedenfor illustrerer derfor udelukkende den kommunale andel af finansieringen. Alle fondsindtægter overgår til og forvaltes af etablerede ejendoms- og driftsfonde i Slagteribygningen.

I forbindelse med det fremtidige lejemål for biblioteket skal der deponeres et beløb på 26,739 mio. kr. som frigives hen over 25 år. Deponeringen kan finansieres ved omkontering af obligationer. Deponeringen er en særlig finanspost, som ikke påvirker service- eller anlægsloft.

Drift af de tre bygninger på Slagterigrunden og det grønne areal, i den midlertidige fase frem mod 2027, blev besluttet ved budget 2023 og lagt ind i driftsbudgettet til og med budget 2026. Derfor er der i dette forslag indarbejdet afledt drift i 2027 og 2028, hvorefter den nye bygning står færdig og driften overgår til Ejendomsfonden Slagteribygningen.

Overordnet tids- og handleplan for projektet 2024 - 2028: Gennemførelse af arkitektkonkurrence, udarbejdelse af plangrundlag, påbegyndelse af arbejder til projektforslag, projektering, realisering, aflevering og ibrugtagning, som kan ske i etaper afhængig af beslutning om etapeopdeling.

Realisering i etaper:

2023: 2,000 mio. kr.

2024: 6,675 mio. kr.

2025: 4,763 mio. kr.

2026: 12,662 mio. kr.

2027: 11,250 mio. kr.

2028: 12,650 mio. kr.

2029: 10,000 mio. kr.

I alt 60,00 mio. kr. i kommunal andel af projektet.

Konsekvenser

Det samlede budget for omdannelse af og programmering inde i Tulip-bygningen kan ændre sig afhængigt af ekstern finansiering fra fonde m.fl.

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	11.250	12.650	10.000	0	0	0	0	0	0	0
Inventar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	11.250	12.650	10.000	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	450	450	0	0	0	0	0	0	0	0
Rengøring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udvending renhold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	450	450	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Type	Tekst
Udvalg	Økonomi- Erhvervs- og Turismeudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2024_387
Budgettype	Anlæg
Fagområde	By og Egnsudvikling (R)
Indsatsområde	Attraktive by- og lokalsamfund
Funktion	Fælles formål
Service	Service
Geografi	Faaborg
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

Rekreativ forbindelse inden for Sundrendens første etape (området mellem Banegårdspladsen og Faaborg Fjord) Åbning af Sundrenden er en del af arkitektkonkurrencens vinderforslag (GHB i 2019). Det har dog vist sig gennem flere analyser at åbningen af Sundrenden er kompliceret, og derfor er der lavet beregninger på en første etape udført som en grøn rekreativ forbindelse, som evt. kan indeholde rislende vand på terræn og hvor den nuværende Sundrenden forbliver urørt. Banegårdsområdet er planlagt udviklet med eksterne investorer og udbydes forventeligt i 2026 til både boliger, hostel/hotel og kontor. Resten af Banegårdsområdet vil blive udbudt til boliger. Den rekreative forbindelse planlægges gennem udviklingsområdet og vil bidrage til, at de kommende boliger både ved Banegårdsområdet og ved Færgevej vil opnå en høj attraktivitet med en beliggenhed både til Sundrendens rekreative forbindelse og til fjorden. Færgevej afventer en oprensning af et mindre forureningsspot, hvilket forventes i 2026, hvorefter området udbydes til boliger med en attraktiv beliggenhed.

Forbindelsen skal foruden at skabe attraktivitet i det fremtidige boligområde, skabe en bedre forbindelse mellem Havnebadet/Roklubben og promenaden langs stormflodssikringen og byen, herunder også til Kulturområdet og videre ud i Bakkerne (Fra Bakkerne til byen).

Derfor anbefales det også, at den anlægges i 2028/29, når området forventeligt er erhvervet af private investorer og lokalplanlagt hertil.

Strækningen er beregnet til ca. 4,623 mio. kr.

I 2026 igangsættes en dispositionsplan for området omkring Forum Faaborg, som efter arkitektkonkurrencen i 2019 (hvor området indgik) på en lang række parametre har ændret forudsætninger. Det gælder bl.a. en ændring i Faaborg Museums udviklingsplaner. Der er derudover et behov for at det undersøges hvordan infrastrukturen for både bløde og hårde trafikanter indrettes mere hensigtsmæssigt og trygt. Herudover rummer området et potentiale for bymidteparkering og en bedre sammenbinding med bymidten.

Der vil i forlængelse af planens vedtagelse blive taget stilling til, hvordan planens realisering finansieres, herunder i de kommende års budgetter.

Forudsætninger

Omkostningerne til forbindelsen ved Sundrenden, mellem Banegårdspladsen og fjorden, er estimeret til samlet 4,623 mio. kr. Beregningen er lavet med afsæt i en model, hvor der er åbent vand i form af en rende, hvor der pumpes vand igennem. Langs renden etableres en stiforbindelse. Anlægget udformes med rekreative elementer og med materialer, der sikrer sammenhæng med Banegårdspladsens øvrige anvendte materialer. Overordnet tids- og handleplan for etablering af rekreativ forbindelse

- 2026/27: Lokalplanlægning og projektering
- 2028/29: Anlæg af ny rekreativ forbindelse/Sundrenden fra Banegårdspladsen til Faaborg Fjord. Der er beregnet et estimat til afledt drift af den skitserede løsning for Sundrenden og vil først være kendt, når anlægget står færdigt og vil derefter blive tilrettet i budgetskeam.

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	0	2.300	2.323	0	0	0	0	0	0	0
Inventar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	0	2.300	2.323	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rengøring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udvending renhold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	0	0	28	28	28	28	28	28	28	28
I alt	0	0	28	28	28	28	28	28	28	28

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Type	Tekst
Udvalg	Økonomi- Erhvervs- og Turismeudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2024_480
Budgettype	Anlæg
Fagomraade	Stab Bosætning, Erhverv og Organisation
Indsatsområde	Vækst og erhverv
Funktion	Byfornyelse
Service	Service
Geografi	Faaborg
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

Med afsæt i den nationale strategi for bæredygtig turisme - og for at styrke formidlingen om oplevelsesmuligheder til turister - er der behov for at styrke den digitale turismeformidling. Forslaget er tilpasset siden budget 2026, så det nu kun omhandler en styrkelse af den digitale turismeformidling og ikke længere en fysisk indretning af turistbureauet, da ejendommen ultimo 2025 er blevet renoveret indvendigt som en del af den almindelige vedligeholdelsesplan og samtidig har forvaltningen foretaget et mindre indkøb af nye møbler.

Forudsætninger

Da kommunalbestyrelsen den 19. januar 2010 godkendte masterplanen for Faaborg (punkt 14), vedtog man samtidig at flytte det daværende erhvervs- og turistkontor fra den tidligere stationsbygning på Havnegade til den gamle retsbygning på Torvet 19. Bygningen blev herefter renoveret og indrettet til henholdsvis turistbureau, retsmuseum og byhistorisk arkiv. Lokalerne, der rummer turistbureauet i Faaborg, er ultimo 2025 blevet malet og har fået ordnet gulve som del af den almindelige bygningsvedligeholdelse. Bygningen fik ligeledes skiftet vinduer i 2023. Forvaltningen har som optakt til åbningen af sæson 2026 foretaget et mindre indkøb af nye møbler for at skabe en mere gæstevenlig indretning.

I Bosætning, Erhverv og Organisation arbejdes med udvikling af turismeområdet for at sikre, at såvel turismeservice som erhvervsudviklingen på turismeområdet vil bidrage til, at byen kan realisere egnens store potentialer, der blev anført i Seismonaut-rapporten "Faaborg: Et oplevelsesøkonomisk kraftcenter for kunst, kultur og natur - strategisk ramme og udviklingstrin mod realisering" fra 2021.

Med det tidligere budgetforslag var der ønske om at lave såvel en ny fysisk indretning på turistbureauet som digitale løsninger, der kunne styrke formidlingen af, hvad man kan opleve i byen. Siden budgetforslaget blev lavet, er behovet for at lave digitale løsninger steget. Dette budgetforslag er derfor tilpasset, så det nu alene handler om at styrke den digitale turismeservice.

Ved at styrke de digitale løsninger på turistbureauet vil gæsten få nemmere ved at søge viden og inspiration - hvilket kan supplere de fysiske materialer og den personlige rådgivning. Mere digital formidling vil gøre det muligt at reducere i mængden af trykte materialer, hvilket er bæredygtigt og vil bidrage til turistbureauets arbejde med at blive bæredygtigheds certificeret, hvilket er en konkret målsætning i den nationale strategi for bæredygtig turisme.

Derudover er der - såvel fra turistbureauet som fra byens aktører - et ønske om en styrket formidling af, hvad man kan opleve som besøgende i byen - herunder en fælles kalender over aktiviteter. Sidstnævnte er der skabt afsæt for at etablere med integrering af en Kultunaut-løsning på VisitFaaborgs hjemmeside, som alle aktører kan lægge indhold på. Med afsæt i det overblik, der her samles over aktiviteter i Faaborg, men også i hele kommunen og på Fyn er det ønsket at lave digitale løsninger på Turistkontoret og ude i bybilledet - eksempelvis i form af informationsstandere - hvor besøgende let vil kunne få et overblik over, hvad man kan opleve. Det kunne eksempelvis være med placeringer ved større overnatningssteder, store attraktioner - og/eller ved ankomststeder i byen.

Den digitale formidling af kommunens mange tilbud til turister bliver ligeledes formidlet på VisitFaaborgs SoMe-kanaler. Der er allerede gennemført et betydeligt kommunikativt løft af hjemmesiden ligesom turistbureauets brug af Facebook og Instagram er styrket. Disse kanaler bør også indtænkes, når den digitale formidling skal styrkes. Det kan igen være ved at fremhæve opslag med bestemte hashtags eller stedsspecifikke opslag på bl.a. infostandere i byen eller på turistkontorets skærme. På den måde kan opslag/anbefalinger fra turister og lokale blive mere synligt i gadebilledet og være med til at inspirere andre.

De styrkede digitale løsninger skal gøre turistbureauet i stand til at imødekomme turisternes forventninger til et moderne og serviceorienteret turistbureau, der hjælper på vej til at få gode oplevelser og dermed øger chancen for at gøre dem til gode ambassadører for byen og give dem anledning til at komme tilbage igen.

Den digitale formidling om oplevelsesmuligheder i Faaborg, på Faaborg-egnen og i hele kommunen vil med dette budgetforslag blive styrket med opsætning af digitale informationsstandere i byen, hvor turister - og lokale - let kan få overblik over, hvad der aktuelt sker i byen, i kommunen og på Fyn og øerne. Estimerede udgifter til dette er 500.000 kr.

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inventar	500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	500	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rengøring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udvending renhold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Type	Tekst
Udvalg	Økonomi- Erhvervs- og Turismeudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2027_162
Budgettype	Anlæg
Fagomraade	Stab Bosætning, Erhverv og Organisation
Indsatsområde	Øvrige anlæg
Funktion	Fælles formål
Service	Service
Geografi	Faaborg
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

Fylla Fonden er stiftet af Ærø, Faaborg-Midtfyn og Svendborg kommuner i 2007 i forbindelse med, at de tre kommuner overtog Skonnerten Fylla fra Fyns Amt. Fondens bestyrelse består af de tre stiftende kommuners borgmestre, samt et fjerde medlem med relation til det maritime miljø. Fylla er en tremastet træskonnert, som er mere end 100 år gammel. Skibet blev i 1979 købt af Fyns Amt og ombygget til et lejrskoleskib.

Skibet og fondens formål er at bevare Fylla som et socialpædagogisk, undervisningsmæssigt og kulturelt tilbud i det maritime liv i Det Sydfynske Øhav ved drift og udlejning af skibet på forretningsmæssige vilkår. Det er desuden fondens formål at bevare Fylla som maritim kulturinstitution og kulturværdi i Det Sydfynske Øhav og er således et stort aktiv for den fælles UNESCO-udpegede Geopark Det Sydfynske Øhav.

Skonnerten Fylla står over for en stor renovering med et bevillingsgrundlag på 50 mio. kr., hvortil der arbejdes med at opnå finansiering gennem fondsansøgninger. Fonden Fylla har anmodet de tre ejerkommuner om en samlet medfinansiering på 3.450 t.kr. er opdelt i projektkomkostninger på 450 t.kr. og medfinansiering af renoveringen på 3.000 t.kr. De tre kommuner deler medfinansieringen i en kombineret model, hvor halvdelen heraf finansieres med hver 1/3 på 575 t.kr. og den anden halvdel efter indbyggertal.

Skonnerten drives fra Ærø og oplægges om vinteren i Svendborg. Den sejler ligeligt i alle tre ejerkommuner. Lokale aktiviteter og forbrug varierer fra år til år, men taget ud fra en generel anskuelse fordeler Faaborg-Midtfyn Kommunes anvendelse sig således:

- "Under Øhavet": ca. 250 elever om året (14 togter, 7 dage - Øhavsskolen, Brobyskolerne, Broskolen, Enghaveskolen og Hjemly)
- Red Barnet Faaborg har siden 2022 tilbudt børn og unge i udsatte positioner en ligeværdig sommerferieoplevelse med en togt i 3 dage
- Geoparkdage (4 dage, 8 togter fordelt i det Sydfynske Øhav 1 dag i hver havn)
- Brand- og Mand-over-bord-øvelser med HF'erne i Faaborg Havn
- Ugentlige besøg med skoler fra hele landet april-oktober med mindst 1 overnatning i Faaborg Havn
- Ung Havn Faaborg (kommende)
- (evt.) Praktikanter ombord

Skonnerten Fylla har med geoparkens etablering og UNESCO udnævnelse udviklet sig til et nyt og forskningsbaseret lærings- og trivselsmiljø. Det er sket gennem undervisningsformatet "Under Øhavet", som over 1000 folkeskoleelever og lærere fra de tre ejerkommuner har gennemført.

Nationalt fremstår Under Øhavet som et konkret bud på fremtidens skole, hvor høj faglighed kombineres med gejst og engagement gennem oplevelsesbaseret undervisning. Derfor yder Undervisningsministeriet tilskud til læringsforløbene, hvilket gør det muligt at tilbyde skolerne en formidler ombord samt koordinering og evaluering med skolerne til kr. 12.000/dag, 6.000 pr. halve dag. Uden Undervisningsministeriets tilskud ville et læringsforløb koste kr. 26.500 per dag plus udgifter til formidler og forsejling mellem havnebyerne.

Læringsforløbet Under Øhavet er desuden udtaget til "UNESCO Best Practice" og distribueres på deres globale platforme. Der arbejdes således på at implementere læringsforløbet Under Øhavet på historiske skibe verden over, for bevarelse af en levende kulturarv, for at skabe naturejerskab, miljøbevidsthed, handlekraft og læring hos unge i dag.

Forudsætninger

Det er en forudsætning, at alle tre kommuner bidrager med finansiering som afsæt for fondsansøgninger til renoveringsbehovet på 50 mio. kr. Pengene skal derfor først frigives, når den nødvendige fondskapital er rejst. Det forventes at ske i 2027.

Konsekvenser

Skibet er vurderet til at kunne sejle i de kommende to sæsoner, 2026 og 2027, hvorefter der vil være behov for omfattende investeringer i vedligehold for at sikre fortsat forsvarlig sejldygtighed set i forhold til sejlads med børn og unge.

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	1.339	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inventar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	1.339	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rengøring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udvending renhold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Type	Tekst
Udvalg	Økonomi- Erhvervs- og Turismeudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2027_8
Budgettype	Anlæg
Fagområde	By og Egnsudvikling (R)
Indsatsområde	Attraktive by- og lokalsamfund
Funktion	Boligformål
Service	Ej service
Geografi	Faaborg
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

Campus Faaborg er et strategisk udviklingsprojekt, som skal understøtte udviklingen af Faaborg og som skal være med til at sikre, at byen fortsat er attraktiv særligt for unge og børnefamilier. Projektet, som består af etablering af et antal Campusboliger i bymidten, bidrager til at uddannelsesmiljøet i Faaborg styrkes, og dermed forventeligt flere unge vælger uddannelse. Flere unge bosat i bymidten understøtter samtidigt byens ungemiljø til gavn for byens forskellige tilbud (handel, foreninger, kultur, fritidstilbud mv.). Campus Faaborg vil samtidigt styrke Faaborg Gymnasiums elevgrundlag.

Samlet set vurderes projektet at have en positiv indvirkning på bosætningen i Faaborg.

Projektet udvikles i samarbejde mellem Faaborg Gymnasium, Faaborg-Midtfyn Kommune og et alment boligselskab.

Der er pt. 2 bygninger i spil, og som udgør en del af Øhavsskolen Svanen og som er delvise funktionstømte. Den bynære beliggenhed og den korte afstand (via stier) til Faaborg Gymnasium, gør bygningerne velegnede til Campus Faaborg. Der arbejdes med en model, hvor Campus realiseres som almene boliger. Finansieringen fra kommunens side kan ske, hvor bygningerne indgår som finansiering eller som et finansielt bidrag, der skal udgøre 10 % af byggesummen. Da projektet er i en tidlig fase, kendes den endelige byggesum endnu ikke, hvorfor kommunens bidrag i 2028 er et forsigtigt estimat på nuværende tidspunkt.

Der afsættes derfor følgende midler:

- Midler, som i en udviklingsfase skal indgå i et forprojekt evt. sammen med fondsmidler til vurdering af bygningernes egnethed og muligheder for indretning af Campus Faaborg: 300.000 kr. Beløbet kan blive lavere.
- Der er estimeret en realiseringsudgift på 27. mio. kr. for 25-30 studieboliger, og kommunen skal indbetale 10 % til Landsbyggefonden, som kommunens indskud til en almen boligforening, som derfor udgør 2.700.000 kr. (beløbet endnu usikkert). Midlerne kan indgå enten med bygninger eller med budgetmidler.

Tidsplan:

2026/27: udvikling af projekt

2027: lokalplan

2028/29: realisering

Konsekvenser

Projektet har væsentlig betydning for Faaborg Gymnasium og dermed Faaborgs fremtidige attraktivitet for unge samt børnefamilier.

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	300	2.700	0	0	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inventar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	300	2.700	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rengøring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udvending renhold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Type	Tekst
Udvalg	Økonomi- Erhvervs- og Turismeudvalget
Bevilling	Anlæg
Budget ID	2027_83
Budgettype	Anlæg
Fagomraade	Infrastruktur, Ejendomme og Grønne Områder (R)
Indsatsområde	Understøttelse af en effektiv drift
Funktion	Driftsbygninger og -pladser
Service	Ej service
Geografi	
Udelukket forslag	
Fortrolig	Nej

Kort beskrivelse

Forvaltningen vurderer, at det er nødvendigt med en gradvis udskiftning af kommunens sikringsanlæg i perioden 2027–2032. Behovet for udskiftning skyldes udgåede anlæg og komponenter, manglende tilgængelighed af reservedele samt skærpede lovkrav til intelligente bygningsinstallationer pr. 7. oktober 2025. Manglende udskiftning udgør for nogle systemer en væsentlig sikkerhedsrisiko. Investeringen udgør i alt 20,64 mio. kr. fordelt med 3.440.000 kr. pr. år over 6 år.

Forudsætninger

De berørte anlæg og investeringer fordeler sig på følgende anlægstyper:

- **ABA-anlæg (Automatisk Brand Alarm – lovpligtige branddetektions- og alarmsystemer):** 14 ABA-anlæg af mærket Siemens udskiftes til Honeywell, såfremt eksisterende kabelføring er tilstrækkelig: 4.900.000 kr.

Hertil 17 stk. ABA Delta-centraler, hvor reservedele ikke længere kan fremskaffes:

- 1.100.000 kr. ABA-anlæg på Mellemgade 15, Torvet 19 og Ringe Bibliotek skal udskiftes akut.
- **ECL-anlæg (lækagesikringsanlæg – elektronisk regulering af varme- og vandinstallationer, der forebygger vandskader og sikrer energieffektiv drift):** 49 anlæg på skoler og børnehaver udskiftes: 4.165.000 kr. (85.000 kr. pr. stk.)

- **CTS/ECL på børnehaver (Central Tilstands Overvågning – bygningsautomationssystem, der styrer og overvåger varme, ventilation og køling):** 25 børnehaver (ekskl. Symfonien) får etableret CTS/ECL: 8.750.000 kr. (350.000 kr. pr. stk.)
- **CTS på skoler:** De fleste skoler har CTS. Udskiftning af CTS på skolerne, svarende til niveau som Pontoppidan, estimeres til 900.000 kr.
- Opgradering af mindre sikringsanlæg og tilhørende komponenter: 785.000 kr.

Samlet investering: ca. 20,6 mio. kr. fordelt med **3.440.000 kr. pr. år i 2027–2032.**

En stor del af kommunens ejendomme har i dag ingen ECL- eller CTS-dækning, herunder bibliotekerne, Kai, X-huset, Solhjem, musikhuset, tandplejen (bortset fra den nye afdeling i Ringe) samt størstedelen af plejehjemmene. Byskolen har kun begrænset dækning. De steder, hvor kommunen er i fællesskab med Domea, er der ikke kommunale styringer.

Baggrund og behov

1. **Udgåede reservedele** – ABA Delta-centraler er udgået fra markedet og kan ikke repareres. Siemens ABA-anlæg kan i en række tilfælde ikke opgraderes til nye systemer, da eksisterende kabelføring og trækcapacitet ikke er tilstrækkelig.
2. **Manglende lovlig brandsikring** – Uden funktionsdygtige og godkendte ABA-anlæg risikerer kommunen at handle i strid med brand- og sikkerhedslovgivningen, med alvorlige konsekvenser for brugere og medarbejdere i bygningerne.
3. **Nye BR-krav** – Bygningsreglementet skærpede pr. 7. oktober 2025 kravene til intelligente installationer, herunder BMS-systemer, styring og regulering, ventilation samt varmepumper.
4. **EED-forordningen** – EU's energieffektiviseringsdirektiv stiller stigende krav til kommunernes energiledelse og dokumentation, som kun kan understøttes med tidssvarende CTS- og ECL-anlæg. Faaborg-Midtfyn Kommune råder over ca. 200.000 m², og kravene er ikke mange år fra at skulle efterleves fuldt ud.
5. **Driftsrisiko og sikkerhedskonsekvenser** – Nedbrud på sikringsanlæg kan medføre alvorlige sikkerhedsmæssige konsekvenser og driftsstop i kommunens bygninger.

Konsekvenser

Ved at udskifte de eksisterende sikringsanlæg vil kommunen:

Overholde gældende lovgivning for brand- og sikringsanlæg

- Efterleve de skærpede BR-krav til intelligente bygningsinstallationer
- Opfylde kravene i EED-forordningen
- Reducere risikoen for driftsnedbrud og de deraf følgende sikkerheds- og driftsomkostninger
- Opnå en mere effektiv og sammenhængende styring af varme, ventilation og energiforbrug på tværs af kommunens ca. 200.000 m² bygningsmasse

Personale-konsekvens

Fri tekst	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Økonomi

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Projektering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udførelsen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inventar	3.440	3.440	3.440	3.440	3.440	3.440	0	0	0	0
Indtægter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	3.440	3.440	3.440	3.440	3.440	3.440	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)

Afledt drift

Økonomi	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Opstartsudgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygningsrelateret	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rengøring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ud vending renhold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indtægt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrigt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle beløb i 1000 kr. og 2027-niveau (Budgetudvidelse angives med positivt fortegn og budgetreducering angives med negativt fortegn)